

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รายงานประจำปี 2556 สำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช 2556

งานของแผ่นดินนั้นเป็นงานส่วนรวม มีผลที่กว้างขวาง เกี่ยวข้องกับบ้านเมืองและบุคคลทุกคนทุกฝ่าย เมื่อเป็นงานส่วนรวมและมีผลเกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ อันเนื่องมาจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน ก็ย่อมเกิดขึ้นบ้างเป็นปรกติธรรมดา ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน ตลอดจนทุกคนทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงต้องมีใจที่หนักแน่นและเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างแม้กระทั่งคำวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีสติ ใช้ปัญญาและเหตุผลเป็นเครื่องปฏิบัติวินิจฉัย โดยถือว่าความคิดเห็นและคำวิพากษ์วิจารณ์นั้น คือการระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลายจากทุกคนทุกฝ่าย เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติบริหารงานและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้งานทุกส่วนทุกด้านของแผ่นดินสำเร็จผลเป็นความเจริญมั่งคั่งแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง.

อาคารเฉลิมพระเกียรติ โรงพยาบาลศิริราช
วันที่ 31 มีนาคม พุทธศักราช 2556

ดวงตราสัญลักษณ์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ลักษณะของดวงตราสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นรูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง 6 เซนติเมตร ตรงกลางเป็นรูปพระพุทธรูปประทับนั่งบนแท่นพระอาสน์ ห้อยพระบาทขวา พระหัตถ์ขวาถือเต้าหลังน้ำทิพย์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพร อยู่ในซุ้มเรือนแก้ว ด้านข้างซุ้มทั้งสองประกอบด้วยต้นข้าว 6 ต้นซึ่งผูกเป็นลวดลายไทย (ลายรวงข้าว) มีพุทธภาษิตจารึกอยู่บนผ้าแพรประกอบอยู่ด้านล่างซุ้มเรือนแก้วว่า “**สพฺเพสํ สงฺฆภูตานํ สามคฺคี วุฑฺฒิสาธิกา**” รอบนอกดวงตราด้านล่างมีคำว่า “**สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร**”

ความหมายของดวงตรา

1. พระพุทธรูป หรือ พระवरุณ ในไตรเทพว่า เป็นโอรสของพระกัศปเทพบิดร และนางทิดิเทพมารดา นามเต็มว่า “**วรุณาทิตย์**” เป็นพระเชษฐาองค์แรกในพวกอาทิตย์ทั้ง 8 ทรงทำหน้าที่เป็นโลกบาลปรีศิมทิศ ในพระเวทว่าเป็นใหญ่ในการน้ำ (ฝน) และเทพเจ้าแห่งทะเลและอากาศฯ ตามพระอิริยาบถในดวงตรา ประทับนั่งห้อยพระบาทขวามบนแท่นพระอาสน์ เพื่อคอยสอดส่องและพิจารณาถึงความทุกข์ – สุข ของประชากรในด้านการเกษตร พระหัตถ์ขวากำลังหลังน้ำทิพย์เพื่อยังความเจริญให้แก่พืชพันธุ์ธัญญาหารจะได้เจริญงอกงามและอุดมสมบูรณ์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพรเพื่อให้กิจการต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ส่วนพระพักตร์เต็มไปด้วยพระเมตตาที่จะให้ความเป็นธรรม และการช่วยเหลือแก่ประชากรเกษตรทั้งปวง
2. ลวดลายไทยรูปปลายรวงข้าว 6 ต้น ประกอบอยู่ทั้งสองด้านของซุ้มเรือนแก้ว หมายความว่า สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประกอบด้วยหน่วยงานใหญ่ๆ ซึ่งเรียกว่ากอง 6 หน่วยงาน หรือกอง และต้นข้าวทั้ง 6 ต้น ได้รับความทิพย์จากพระพุทธรูป จนเจริญงอกงามแตกช่อแตกรวงเป็นเมล็ดข้าวพร้อมที่จะขยายกระจายพันธุ์ต่อไป เช่นเดียวกับกองทั้ง 6 กอง ซึ่งแต่ละกองย่อมแตกแยกออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ คอยให้ความรู้และให้การช่วยเหลือในแต่ละด้านของการเกษตรแก่ประชากรไทย อันยังความเจริญให้แก่ประเทศชาติสืบไป
3. พุทธภาษิต จารึกบนผ้าแพร ความว่า “**สพฺเพสํ สงฺฆภูตานํ สามคฺคี วุฑฺฒิสาธิกา**” หมายความว่า “**ความพร้อมเพรียงของปวงชนผู้เป็นหมู่ ยังความเจริญให้สำเร็จ**”
4. ตัวหนังสือ “**สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร**” เพื่อแสดงว่าเป็นเครื่องหมายของส่วนราชการนี้

สารจากเลขาธิการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีพันธกิจหลักในการเสนอแนะนโยบายและมาตรการ และแผนพัฒนาการเกษตร จัดทำเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร รวมถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อกำหนดทิศทางและผลักดันการพัฒนาการเกษตรของประเทศให้เป็นไปตามนโยบาย ส่งผลให้ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศมีความมั่นคงเจริญก้าวหน้าและเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผู้การบรรลุลวิสัยทัศน์ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ว่า “องค์กรชั้นนำการพัฒนาการเกษตรของประเทศ” โดยตลอดปี 2556 ที่ผ่านมา สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้มุ่งมั่นในดำเนินการอย่างครอบคลุมภารกิจในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านนโยบาย มาตรการและแผนพัฒนาการเกษตร ได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2556 และแนวโน้มปี 2557 ดำเนินการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 รวมถึงการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2557 - 2559 และการจัดทำและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2557 - 2560 นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับรู้ข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตรทั้งข้อมูลด้านการผลิต การตลาด ต้นทุน การพยากรณ์ทางการเกษตร เช่น ดัชนีราคาและผลผลิตสินค้าเกษตร การพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านการเกษตร การเตือนภัยด้านการเกษตร และประมาณการสถานการณ์ล่วงหน้าของสินค้าเกษตรระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน

สำหรับด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ได้ศึกษา วิจัย วิเคราะห์ การถือครองที่ดินเพื่อวัดและวิเคราะห์ถึงสาเหตุของความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของครัวเรือนเกษตรกร ดำเนินการศึกษา วิจัย ปัญหาก๊าซเรือนกระจก ที่นับวันได้ทวีความรุนแรงก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนส่งผลกระทบต่อมากขึ้น โดยเริ่มมีการศึกษาภาวะการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทย เพื่อเสนอแนะแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน

นอกจากนี้ ในส่วนของด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้เน้นการบูรณาการร่วมกัน กับหน่วยงานทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อศึกษาเศรษฐกิจสินค้าเกษตรและวิเคราะห์ศักยภาพการเกษตรของประเทศไทยเปรียบเทียบกับสมาชิกอาเซียน 3 ประเทศ ซึ่งประกอบด้วย กัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมาร์ รวมถึงการรับรู้ของเกษตรกรไทย และแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรของไทย ในการนำข้อมูลไปกำหนดนโยบาย และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ผู้การรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 และท้ายสุด ซึ่งเป็นอีกหนึ่งภารกิจหลักสำคัญของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คือ การติดตามประเมินผลในโครงการ/แผนงานสำคัญต่าง ๆ ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคเกษตรทั้งในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่เฉพาะ การเสริมสร้างเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร และการลดต้นทุนการผลิตตลอดจนสนับสนุนให้เกษตรกรอยู่ดีกินดีและมีความสุขอย่างยั่งยืน

ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ร่วมแรงร่วมใจผลักดันงานในภารกิจและงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานประจำปี 2556 จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการเผยแพร่ผลการดำเนินงานในรอบปี 2556 และการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรแก่ผู้ที่สนใจ

(นายอนันต์ ลิลา)

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คณะผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นายอนันต์ ลีลา
เลขาธิการ

นายสุรศักดิ์ พันธุ์นพ
รองเลขาธิการ

นายคณิต ลิขิตวิทยาวัฒน์
รองเลขาธิการ

นางอารีย์ ไสมวดี
รองเลขาธิการ

คณะผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางอัญชณา ตราไชย
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

นางสาวจริยา สุทธิไชยา
ศูนย์ประเมินผล

นางบุบผา ภูละออ
สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

นางสาวกฤติกา อภินิษฐาภิชาติ
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวรังษิษ ภูศิริภิญโญ
สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

นายภูมิศักดิ์ ราศรี
ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร

นายณฐนน เข็มเงิน
สำนักงานเลขาธุรกรรม

คณะผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เขต 1-12

นายอนุสรณ์ พรชัย
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 1

นายชวพฤต อินทรเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 2

นายฉัตรชัย เต้าทอง
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 3

นางราตรี พูนพิริยะทรัพย์
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 4

นายสมมาตร ยิงยวด
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 5

นายพลเชษฐ์ ตราไธ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 6

นางจันทร์ธิดา มีเดช
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 7

นายสมพงษ์ จันทร์ทอง
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 8

นายธนิศร กลิ่นภักดี
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 9

นายวัชรชัย ประยูรสิน
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 10

- ว่าง -
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 11

นายไมสิด วิโรจน์เพ็ชร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เขต 12

คณะผู้เชี่ยวชาญเศรษฐกิจการเกษตร

นางสุธาร์ตน์ เตระศรีประเสริฐ
ด้านเศรษฐกิจการแปรรูปสินค้าเกษตร
และอุตสาหกรรมเกษตร

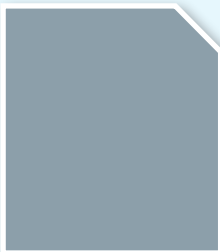
นางรัชณี สนทนก
ด้านเศรษฐกิจทรัพยากรธรรมชาติ
ทางการเกษตร

นางจาวรัชชิต ภูศิริกัญญา
ด้านนโยบายเศรษฐกิจการเกษตร
ระหว่างประเทศ

นางยุลิต ธนะพานิช
ด้านประเมินผลการพัฒนาการเกษตร

- วัง -
ด้านนโยบายพัฒนาการเกษตรชนบท

นางสาวสุภาพร บงสุนันท์
ด้านสารสนเทศการเกษตร

นางสาวนงนุช ดีแท้
ด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร

นางสาวราตรี แมนประเสริฐ
ด้านเศรษฐกิจการผลิตและการตลาด

นางสาวทัศนีย์ เมืองแก้ว
ด้านนโยบายระบบเศรษฐกิจการเกษตร

นางอรพรรณ ทองศรีนุช
ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
(อยู่ในระหว่างการประเมิน)

นางวราณิสรา วัฒนศิริกุล
ด้านตรวจสอบภายใน
(อยู่ในระหว่างการประเมิน)

	หน้า
พระบรมราโชวาท	1
ดวงตราสัญลักษณ์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	2
สารจากเลขาธิการ	3
คณะผู้บริหาร	4
ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	13
• วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์	14
• อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ	16
ส่วนที่ 2 : ผลการปฏิบัติราชการ	27
• คำรับรองการปฏิบัติราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556	28
• การปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556	29
ส่วนที่ 3 : รายงานทางการเงิน	33
• งบรายได้และค่าใช้จ่าย	34
• งบแสดงฐานะทางการเงิน	36

หน้า

ส่วนที่ 4 : งานสำคัญในรอบปีงบประมาณ 2556

ด้านนโยบาย มาตรการและแผนพัฒนาการเกษตร

- ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2556 และแนวโน้ม ปี 2557 40
- การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 50
- โครงการจัดการเครือข่ายข้อมูลด้านการเกษตรของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำ 53
- โครงการศึกษาการจัดทำระบบข้อมูลและตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตร และพัฒนาระบบการจัดการเครือข่ายโซ่อุปทานและโลจิสติกส์สินค้าเกษตร ปี 2556 58
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2557 - 2559 65
- การจัดทำและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2557 - 2560 68

ด้านสารสนเทศการเกษตร

- ดัชนีราคาและผลผลิตสินค้าเกษตร 72
- การพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านการเกษตร 78
- ระบบบริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรผ่านตู้คีออส (Kiosk) กับความพึงพอใจของเกษตรกร 82
- การเตือนภัยด้านการเกษตร และประมาณการสถานการณ์ล่วงหน้าของสินค้าเกษตร ระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน 87

ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

- การถือครองที่ดินต่อความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของครัวเรือนเกษตรกร 90
- ภาวะการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทย 94

ด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ	98
• การเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	98
• การดำเนินงานขององค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม ประจำปี 2556	107
• การดำเนินกิจกรรมร่วมกับ FAO ในโครงการ Analysis of Food Security Statistics in Thailand	110
ด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	112
• โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาการเกษตร	113
• โครงการนิคมการเกษตรข้าว	116
• โครงการเสริมสร้างเสถียรภาพราคามะพร้าว ปี 2555	119
• โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน	122
• โครงการหมู่บ้านชุมชนต้นแบบการลดต้นทุนการผลิตข้าว	125
ส่วนที่ 5 : กิจกรรมในรอบปี	129
• ภาพข่าวกิจกรรมต่างๆ ของ สศก. ในรอบปีที่ผ่านมา	130
ภาคผนวก	143
• อัตรากำลัง	144
• งบประมาณรายจ่ายประจำปี	145
• สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ส่วนกลาง/ส่วนภูมิภาค	146

ส่วนที่ 1

ข้อมูลภาพรวมของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วิสัยทัศน์

องค์กรชั้นนำการพัฒน การเกษตรของประเทศ

พันธกิจ

1. เสนอแนะนโยบาย และจัดทำยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตร รวมทั้งจัดทำทำที่และร่วมเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตรจัดทำรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
3. ติดตามและประเมินผล/โครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. จัดทำและบริการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. เสนอแนะยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาและมาตรการทางการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ
2. เป็นศูนย์กลางการให้บริการข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของประเทศ
3. พัฒนางองค์กรให้มีสมรรถนะสูง

เป้าประสงค์

“ภาคการเกษตรของประเทศเจริญเติบโตและเกษตรกรมีความพาลูก”

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์

1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
2. ดัชนีชี้วัดความพาลูกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งจัดทำและให้บริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรอย่างถูกต้อง เพื่อให้การเกษตรของประเทศมีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในตลาดโลกและเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจการเกษตร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษา วิเคราะห์ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร และเสนอแนะนโยบาย มาตรการและจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งวิเคราะห์แผนงาน โครงการ และงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. ศึกษา วิจัยระบบเศรษฐกิจการผลิต การตลาด ระบบการจัดฟาร์ม การทำธุรกิจเกษตร และภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรและแรงงานภาคเกษตร
4. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลการเตือนภัยเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งเป็นศูนย์กลางระบบเครือข่าย และระบบการเชื่อมโยงสารสนเทศการเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5. ศึกษา วิเคราะห์ ติดตามและประเมินผลความก้าวหน้า ความสำเร็จ ตลอดจนผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณ
6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

1. ศึกษา วิจัย พัฒนา วางแผน และจัดทำข้อมูลการเกษตร เกี่ยวกับการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต ต้นทุนการผลิตของพืช ปศุสัตว์ ประมง และข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์ ผลและรายงานเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาวิธีการพยากรณ์ข้อมูลการเกษตร รวมทั้ง วิเคราะห์สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และความเสียหาย จากการเกิดภัยที่มีผลกระทบต่อด้านการเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนา และจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และระบบข้อมูลระยะไกลในการจำแนกสภาพการใช้ที่ดิน การประกอบกิจกรรมการเกษตร และแหล่งเหมาะสมของ การผลิตสินค้าเกษตร เพื่อใช้สนับสนุนการวางแผนพัฒนา การเกษตร และการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ
4. ศึกษา กำหนดวิธีการ และจัดทำทะเบียนเกี่ยวกับเกษตรกร และ ผู้ประกอบการในด้านการเกษตร
5. ศึกษา พัฒนา และจัดวางระบบฐานข้อมูลการเกษตร ระบบ การเชื่อมโยง เครือข่ายการสื่อสารข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เศรษฐกิจการผลิต การตลาดสินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมเกษตร อุปสงค์และอุปทานของสินค้าเกษตร การแปรรูปและผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตร ระบบโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้ง วิเคราะห์ผลกระทบนโยบาย การเกษตรทั้งในและต่างประเทศต่อสินค้าเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนและแรงงานเกษตร ภาวะความยากจน การจัดการฟาร์ม การบริหารจัดการธุรกิจเกษตรของสถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน
3. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการผลิตพืช ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งศึกษาการผลิต การตลาด การใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ เครื่องจักรกลเกษตร เป็นต้น
4. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การใช้และการจัดการ ทรัพยากรดิน ที่ดิน น้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศต่อภาคเกษตร ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เสนอแนะแนวทาง มาตรการในการเตรียมการรองรับ การปรับตัวและลดปัญหาภาวะเรือนกระจก ภายใต้การพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน
5. ศึกษา วิเคราะห์ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจของการใช้เงินกองทุนปรับโครงสร้าง การผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศสำหรับสินค้า ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า และวิเคราะห์ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ ของโครงการที่เสนอขอใช้เงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรด้านปัจจัยการผลิต และกองทุนอื่น ๆ
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

1. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำรายการภาวะเศรษฐกิจการเกษตร กำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ การพัฒนาเทคนิค เครื่องมือและแบบจำลองทางเศรษฐกิจ ตลอดจนวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจการเกษตรต่อภาคการเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอนโยบาย มาตรการ แนวทางพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของประเทศ ตลอดจนการจัดทำยุทธศาสตร์ และแผนบริหารราชการแผ่นดินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
3. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอนโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนา การเกษตร ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจเฉพาะและพื้นที่การเกษตรเขตชายแดน
4. ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะกรอบนโยบายในการจัดทำงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และวิเคราะห์ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจและทางการเงินของแผนงาน โครงการในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานจาก งบประมาณและนอกงบประมาณ
5. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอ นโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาเกี่ยวกับ ประชากรเกษตร สินเชื่อเกษตรและการพัฒนาสถาบันเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ตลอดจนสภาเกษตรกร
6. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอ นโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ และการบริหารจัดการ ตลอดจนการเชื่อมโยง เครือข่ายเพื่อการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ ด้านการเกษตร
7. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ มอบหมาย

ศูนย์ประเมินผล

1. ศึกษา พัฒนาเทคนิค และระบบการติดตามประเมินผล รวมทั้งให้คำปรึกษาด้านการติดตาม และประเมินผลแก่หน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน และประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการ แผนงาน และ โครงการต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งโครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือ จากต่างประเทศ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการ การประเมินผลความสำเร็จ และผลกระทบของการ ดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งโครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
4. เสนอผลการติดตาม ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะต่อฝ่ายบริหารคณะกรรมการนโยบาย และแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการอื่นๆ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS

OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS

สำนักงานเลขานุการกรม

1. ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน
2. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงาน
3. ศึกษา วิเคราะห์ และประสานการจัดทำแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติงานและงบประมาณ รวมทั้งติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงาน
4. ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงาน
5. บริหารงานทรัพยากรบุคคลและจัดระบบงาน รวมทั้งการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน
6. ดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยและพัฒนาระบบคุณธรรมของสำนักงาน
7. ดำเนินการเกี่ยวกับการงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
8. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของสำนักงาน
9. ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของสำนักงาน
10. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

1. ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจ นโยบายเกษตร กฎหมาย สนธิสัญญา ตลอดจนข้อตกลงและเงื่อนไขทางการค้าสินค้าและการลงทุนภาคเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคีและองค์การระหว่างประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเสนอแนะนโยบายและแนวทางการดำเนินงานต่อกระทรวง
2. เป็นหน่วยงานหลักงานของกระทรวงและสหกรณ์ในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำทำการเจรจา การค้าสินค้าเกษตร การลงทุนภาคเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตรและความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศภายใต้กรอบการค้าเสรี ข้อตกลงระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ
3. จัดทำและเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การเกษตรต่างประเทศและยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านอาหาร
4. ติดตามการปฏิบัติงานตามพันธกรณีและวิเคราะห์ผลกระทบเพื่อเสนอแนะแนวทางแผนงาน โครงการ และมาตรการรองรับผลกระทบเชิงบวกและลบ รวมทั้งมาตรการเยียวยา อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามพันธกรณีข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนประสานการดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการรองรับผลที่เกิดขึ้น
5. เป็นศูนย์ข้อมูลการค้าเสรีและการค้าระหว่างประเทศในสินค้าเกษตรการลงทุนภาคเกษตรและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
6. เป็นผู้แทนกระทรวงเข้าร่วมประชุมในเวทีระหว่างประเทศในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและหรือเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
7. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร

1. พัฒนาและวิเคราะห์นโยบายการเกษตรที่มีผลต่อเศรษฐกิจมหภาค และเศรษฐกิจการเกษตร โดยอาศัยเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่เหมาะสม
2. เสนอแนะ และออกแบบนโยบาย แผนและมาตรการเกี่ยวกับนโยบายด้านเศรษฐกิจมหภาค โดยสร้างเครือข่ายเพื่อประสานการออกแบนโยบายทางการเกษตรกับองค์กรภายในสำนักงานฯ รวมถึงภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. ติดตาม ศึกษา และวิเคราะห์ประเด็นปัญหา ปัจจัยเสี่ยงของภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ประเมินผลกระทบ และจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจบทวิเคราะห์ ประเด็นสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนำเสนอข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตรไทยในการประชุมทั้งในประเทศและเวทีระหว่างประเทศ
4. พัฒนาแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจ และนำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการประมาณการเศรษฐกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
5. จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจมหภาค และเศรษฐกิจการเกษตร ที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และเสนอในเชิงนโยบายต่อสำนักงานฯ
6. ประชาสัมพันธ์ และจัดทำสื่อในทุกรูปแบบ เพื่อเผยแพร่ข้อมูล สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตร ผลการประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร และผลการศึกษาวิเคราะห์เชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสาธารณชน และองค์กรหรือสถาบันที่ทำหน้าที่ประเมินภาวะเศรษฐกิจไทย
7. ส่งเสริมให้มีเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นในประเด็นทางเศรษฐกิจการเกษตร และการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญ ในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจโดยทั่วไป
8. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

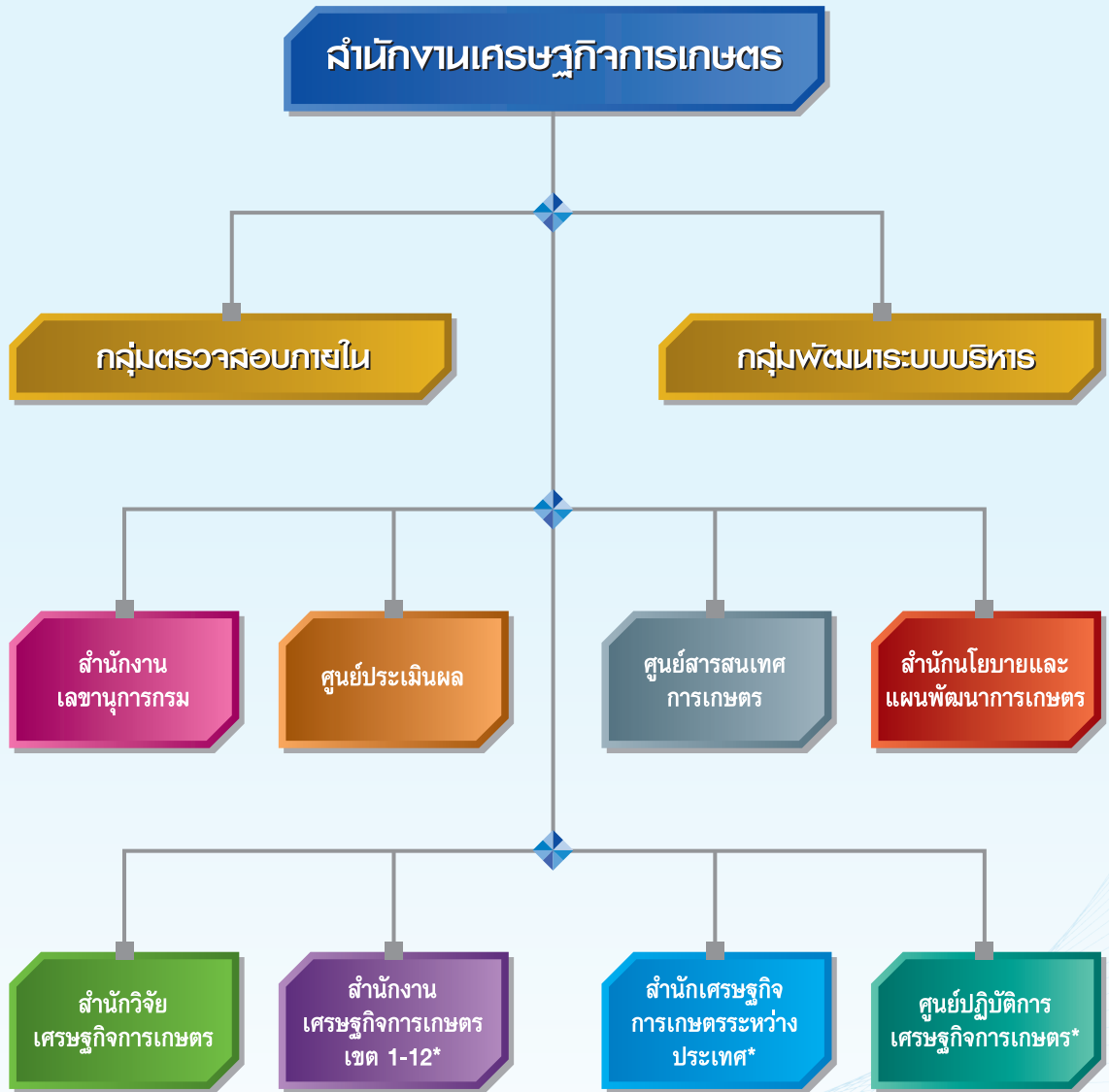

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 1-12

1. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลการเกษตร รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
2. ศึกษา วิเคราะห์ และรายงานผลการติดตาม และผลการประเมินความสำเร็จ และผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการแผนงาน โครงการต่างๆในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
3. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญในระดับท้องถิ่น
4. ศึกษา วิเคราะห์ ความเชื่อมโยง และความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรในระดับกระทรวงที่นำไปสู่แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตรในระดับภูมิภาค รวมทั้งให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดแผนงานและโครงการแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

* สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 10 - 12 และ
ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานจัดตั้งภายใน

ส่วนที่ 2

ผลการปฏิบัติราชการ

คำรับรองการปฏิบัติราชการ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

1. คำรับรองระหว่าง

นายชวลิต ชูขจร	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ผู้รับคำรับรอง
	และ	
นายอภิชาติ จงสกุล	เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	ผู้ทำคำรับรอง

2. คำรับรองนี้เป็นคำรับรองฝ่ายเดียว มิใช่สัญญาและใช้สำหรับระยะเวลา 1 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2556

3. รายละเอียดของคำรับรอง ได้แก่ แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ น้ำหนัก ข้อมูลพื้นฐาน เป้าหมาย เกณฑ์การให้คะแนน และรายละเอียดอื่นๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในเอกสารประกอบท้ายคำรับรองนี้

4. ข้าพเจ้า นายชวลิต ชูขจร ในฐานะผู้บังคับบัญชาของ นายอภิชาติ จงสกุล ได้พิจารณาและเห็นชอบกับแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ น้ำหนัก ข้อมูลพื้นฐาน เป้าหมาย เกณฑ์การให้คะแนน และรายละเอียดอื่น ๆ ตามที่กำหนดในเอกสารประกอบท้ายคำรับรองนี้ และข้าพเจ้ายินดีจะให้คำแนะนำ กำกับ และตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการของ นายอภิชาติ จงสกุล ให้เป็นไปตามคำรับรองที่จัดทำขึ้นนี้

5. ข้าพเจ้า นายอภิชาติ จงสกุล เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ทำความเข้าใจคำรับรองตาม 3 แล้ว ขอให้คำรับรองกับปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าจะมุ่งมั่นปฏิบัติราชการให้เกิดผลงานที่ดีตามเป้าหมายของตัวชี้วัดแต่ละตัวในระดับสูงสุด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนตามที่ให้คำรับรองไว้

6. ผู้รับคำรับรองและผู้ทำคำรับรอง ได้เข้าใจคำรับรองการปฏิบัติราชการและเห็นพ้องกันแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

(นายชวลิต ชูขจร)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
วันที่ 20 เดือน มิถุนายน 2556

(นายอภิชาติ จงสกุล)

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม 2556

การปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

การปฏิบัติราชการ ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปรากฏค่าคะแนนประเมินตนเองเบื้องต้นของแต่ละมิติ (คะแนนเต็ม 5.00) ดังต่อไปนี้

	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ค่าคะแนนที่ได้
มิติภายนอก	70	3.7430
มิติภายใน	30	4.2423
น้ำหนักรวม	100	3.8926 *

* ยังไม่เป็นค่าคะแนนที่เป็นทางการ เนื่องจากผลคะแนนด้านมิติภายนอก ยังได้ผลค่าคะแนนยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

: โดยการปฏิบัติราชการในแต่ละมิติ มีการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

มิติภายนอก แสดงถึง การปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง และนโยบายสำคัญ/พิเศษของรัฐบาล เป็นการพิจารณาระดับความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายแต่ละตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการกระทรวง แผนงานงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงานโครงการ ซึ่งมีการบริหารงานแบบบูรณาการภายในกระทรวง โดยหน่วยงานภายในให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงาน อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการบูรณาการ การทำงานระหว่างกระทรวงในยุทธศาสตร์ที่มีเป้าหมายร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติการร่วมกันในภาพรวมระดับประเทศและระดับกระทรวง รวมทั้งเป็นทิศทางในการปฏิบัติงานอย่างบูรณาการ ระหว่างกระทรวงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และเป็นการถ่ายทอดเป้าหมายลงสู่การปฏิบัติและเกิดการปฏิบัติ และส่วนราชการในระดับกรมในสังกัดกระทรวงที่มีการกำหนด

เป้าหมายร่วมกัน ต้องร่วมรับผิดชอบผลการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนปฏิบัติราชการและเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันระหว่างกระทรวง ในส่วนของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประกอบด้วย **ตัวชี้วัดนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลและภารกิจหลัก** ในเรื่องรายงานวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจการเกษตรในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรในประเทศ ผลงานวิจัยถูกนำไปใช้ประโยชน์ และความสำเร็จของรายงานการประเมินผลด้านเศรษฐกิจการเกษตร รวมถึงความสำเร็จของผลงานการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของภาคเกษตรเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อีกทั้ง**ด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ** เป็นการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการให้บริการที่มีคุณภาพ โดยให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อคุณภาพของข้อมูลด้านการเกษตร สิ่งอำนวยความสะดวกและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้วยบริการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพในช่องทางที่ให้บริการ อาทิ มาติดต่อขอรับข้อมูล ด้วยตนเอง ติดต่อทางโทรศัพท์ และผู้รับบริการขอข้อมูลทาง E-mail รวมถึงความพึงพอใจของผู้กำหนดนโยบาย จะต้องมีความเข้าใจต่อนโยบายที่มอบหมาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ

มิติภายใน แสดงถึง การปฏิบัติงานที่บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการตามภารกิจหลักของสำนักงาน โดยหน่วยงานภายในสังกัดให้ความร่วมมือในการปฏิบัติราชการ ช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการ โดยระดับความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายแต่ละตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการระดับสำนักงาน ซึ่งตัวชี้วัดที่ทำความตกลงมีความเหมาะสมครอบคลุมแผนปฏิบัติราชการของกรม โดยประกอบด้วย **ความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยการผลิต** สามารถจัดทำบัญชีต้นทุนต่อหน่วยการผลิตตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด และนำเอาผลการคำนวณต้นทุนมาใช้ในการบริหารทรัพยากรของหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพ **การเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปตามแผน** ซึ่งเป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานและการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ รวมทั้งติดตามเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล รวมถึงความสำเร็จของปริมาณผลผลิตที่ได้จริงเปรียบเทียบกับเป้าหมายผลผลิตตามเอกสารงบประมาณรายจ่าย และการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน ให้ส่วน

ราชการดำเนินการลดใช้พลังงานให้น้อยลง ทั้งด้านประหยัดการใช้ไฟฟ้า และลดการใช้น้ำมัน อีกทั้งได้ดำเนินการวัด**ความสำเร็จของการปรับปรุงกระบวนการ** เป็นการปรับปรุงกระบวนการสร้างคุณค่าจำนวน 3 กระบวนการ ให้เห็นประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับบริการ นวัตกรรมการให้บริการ การบูรณาการทำงานของภาคส่วนและ**ความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากร** เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ความคาดหวังและความต้องการของผู้รับบริการ ตามแนวทาง ของ ก.พ. ต้องมีการพัฒนาเป็นคุณลักษณะร่วมของผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในอาชีพ การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรมและการทำงานเป็นทีม และ**ความสำเร็จของการพัฒนาปรับปรุงสารสนเทศ** เป็นการประเมินผลโดยใช้การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานสารสนเทศ (User Satisfaction) รวมทั้งข้อมูลเชิงประจักษ์ด้านประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศ อีกทั้ง**ความสำเร็จของการพัฒนาปรับปรุงวัฒนธรรมองค์การ** เป็นการประเมินโดยใช้แบบสำรวจบรรยากาศภายในองค์การ (Organization Climate Survey) ผ่านระบบออนไลน์ รวมอยู่ในแบบสำรวจการพัฒนาองค์การ (Organization Development Survey) รวมถึง**ความสำเร็จของการดำเนินโครงการสร้างโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ** เป็นการดำเนินงานตามข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างโปร่งใสในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการและจังหวัด เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และแผนงานเชิงรุกของรัฐบาลในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ตามนโยบายเร่งด่วนรัฐบาล และป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง นอกจากนี้ ยังดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมภายในตามระเบียบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการวางระบบการควบคุมภายในของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ด้วยการจัดทำแผนการควบคุมภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 และให้หน่วยงานย่อยทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ถือปฏิบัติ และดำเนินการติดตามและประเมินผลการควบคุมด้วยการสุบรายนงานรอบ 6 เดือน และ 12 เดือน เสนอผู้บริหาร และจัดส่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ส่วนที่ 3

รายงานทางการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
งบรายได้และค่าใช้จ่าย
 สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2556

(หน่วย : บาท)

รายได้จากการดำเนินงาน	
รายได้จากรัฐบาล	
รายได้จากงบประมาณ	743,838,327.00
รวมรายได้จากรัฐบาล	743,838,327.00
รายได้จากแหล่งอื่น	
รายได้อื่น	3,139,970.00
รวมรายได้จากแหล่งอื่น	3,139,970.00
รวมรายได้จากการดำเนินงาน	746,978,297.00
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	354,544,713.66
ค่าบำเหน็จบำนาญ	122,885,961.99
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	15,002,108.81
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	61,489,522.05
ค่าวัสดุและค่าใช้จ่ายสอย	134,251,427.74
ค่าสาธารณูปโภค	13,305,867.02
ค่าเสื่อมราคา	63,444,027.61
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	5,970,000.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	128,892.96
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	771,022,521.84
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	(24,044,224.84)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
งบรายได้และค่าใช้จ่าย (ต่อ)
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2556

(หน่วย : บาท)

รายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

รายได้ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

898,445,893.45

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

(898,445,893.45)

รวมรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

-

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมตามปกติ

(24,044,224.84)

รายการพิเศษ

-

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ

(24,044,224.84)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบแสดงฐานะทางการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2556

(หน่วย : บาท)

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8,867,293.36
ลูกหนี้ระยะสั้น	2,721,829.00
รายได้ค้างรับ	856,677.73
สินค้าและวัสดุ	2,221,520.00
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	537.66
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	14,667,857.75

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ลูกหนี้ระยะยาว	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	307,478,144.99
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	-
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	307,478,144.99

รวมสินทรัพย์

322,146,002.74

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบแสดงฐานะทางการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2556

(หน่วย : บาท)

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้ระยะสั้น	5,354,163.60
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	2,176,786.02
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	-
เงินรับฝากระยะสั้น	18,834.99
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,350,414.82
รวมหนี้สินหมุนเวียน	8,900,199.43

หนี้สินไม่หมุนเวียน

เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	1,250,000.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	1,250,000.00
รวมหนี้สิน	10,150,199.43

สินทรัพย์สุทธิ

311,995,803.31

สินทรัพย์สุทธิ

ทุน	280,717,475.29
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	31,278,328.02
รวมสินทรัพย์สุทธิ	311,995,803.31

ส่วนที่ 4

งานสำคัญ ในรอบปีงบประมาณ 2556

ดำเนินนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการเกษตร

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2556 และ แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2557

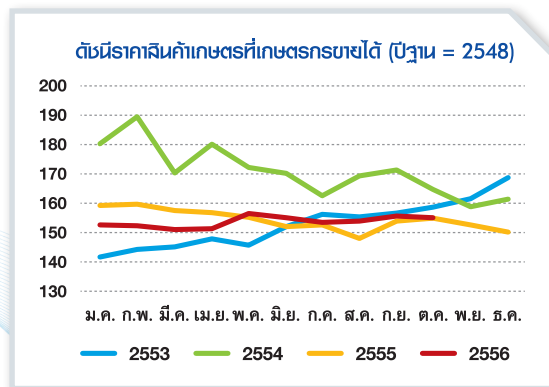
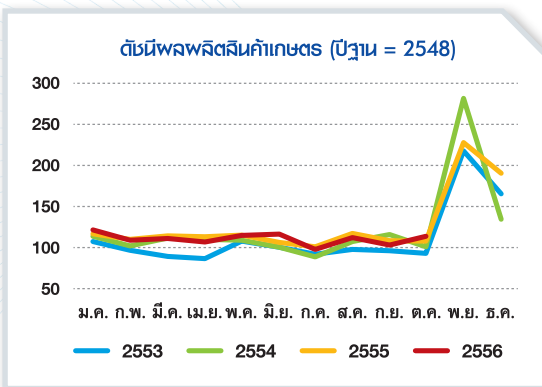
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นองค์กรชั้นนำการพัฒนากการเกษตรของประเทศที่มีพันธกิจสำคัญประการหนึ่ง คือ การศึกษาและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการเกษตรของประเทศ ซึ่งการประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2556 และแนวโน้มปี 2557 มีผลการประมาณการดังต่อไปนี้

1. ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2556

1.1 เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

1) ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรและดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้

สำหรับดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรในช่วงเดือนมกราคม - ตุลาคม 2556 เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 110.5 ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปี 2555 ซึ่งอยู่ที่ 111.0 หรือลดลงร้อยละ 0.4 ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 153.8 ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งอยู่ที่ 155.1 หรือลดลงร้อยละ 0.9

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2) การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ของไทยในช่วงเดือนมกราคม – กันยายน 2556 อยู่ที่ 918,456.12 ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2555 ซึ่งอยู่ที่ 1,013,305.49 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 9.36 เนื่องจากเศรษฐกิจโลกยังคงชะลอตัวทำให้กำลังซื้อในประเทศคู่ค้าที่สำคัญลดลง ขณะที่ราคาสินค้าเกษตรสำคัญในตลาดโลกปรับลดลงจากการที่อุปทานในตลาดโลกเพิ่มขึ้น อาทิ ยางธรรมชาติ น้ำตาล และผลิตภัณฑ์ สำหรับมูลค่าส่งออกกุ้งและผลิตภัณฑ์ลดลง เนื่องจากการผลิตได้รับผลกระทบจากปัญหาโรคระบาด สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าการส่งออกลดลง ได้แก่ ข้าวและผลิตภัณฑ์ ยางธรรมชาติ น้ำตาลและผลิตภัณฑ์ ไข่และผลิตภัณฑ์ กุ้งและผลิตภัณฑ์ ปลาและผลิตภัณฑ์

ตารางที่ 1 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ของไทยไปยังตลาดที่สำคัญ

ประเทศ	มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ (ล้านบาท)		การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	สินค้าส่งออกที่สำคัญ
	2555 (ม.ค. – ก.ย.)	2556 (ม.ค. – ก.ย.)		
โลก	1,013,305.49	918,456.12	-9.36	ยางธรรมชาติ ข้าวและผลิตภัณฑ์ ปลาและผลิตภัณฑ์ น้ำตาลและผลิตภัณฑ์ ผลไม้และผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์
จีน	189,599.97	186,810.90	-1.47	ยางธรรมชาติ มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ ผลไม้และผลิตภัณฑ์ ข้าวและผลิตภัณฑ์ ปลาและผลิตภัณฑ์ น้ำตาลและผลิตภัณฑ์
อาเซียน (9 ประเทศ)	190,324.99	161,840.72	-14.97	น้ำตาลและผลิตภัณฑ์ ยางธรรมชาติ เครื่องดื่ม ข้าวและผลิตภัณฑ์ ผลไม้และผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์
ญี่ปุ่น	143,380.02	122,575.44	-14.51	ไข่และผลิตภัณฑ์ ยางธรรมชาติ กุ้งและผลิตภัณฑ์ ปลาและผลิตภัณฑ์ น้ำตาลและผลิตภัณฑ์ ข้าวและผลิตภัณฑ์
สหภาพยุโรป (27 ประเทศ)	95,198.92	89,817.73	-5.65	ไข่และผลิตภัณฑ์ ยางธรรมชาติ ปลาและผลิตภัณฑ์ ผลไม้และผลิตภัณฑ์ กุ้งและผลิตภัณฑ์ ข้าวและผลิตภัณฑ์
สหรัฐอเมริกา	99,119.27	85,716.89	-13.52	กุ้งและผลิตภัณฑ์ ปลาและผลิตภัณฑ์ ผลไม้และผลิตภัณฑ์ ข้าวและผลิตภัณฑ์ ยางธรรมชาติ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรโดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ : สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ หมายถึง สินค้าในพิกัดศุลกากร ตอนที่ 1 - 24, 35.05.10, 35.05.20, 40.01, 40.05, 44.03, 50.01 - 50.03, 52.01

1.2 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร

เศรษฐกิจการเกษตรปี 2556 ขยายตัวประมาณร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับปี 2555 เนื่องจากสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้นยาวนานตั้งแต่ช่วงปลายปี 2555 ต่อเนื่องมาจนถึงกลางปี 2556 ทำให้ผลผลิตพืชที่สำคัญหลายชนิดลดลง เช่น ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ขณะที่พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ อาทิ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ในช่วงปลายปี 2556 ได้เกิดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ทางการเกษตรบางส่วน แต่ในภาพรวมไม่กระทบต่อการผลิตทางการเกษตรมากนัก สำหรับการผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่สำคัญ เช่น ไก่เนื้อ สุกร ไข่ไก่ และนํ้านมดิบ มีทิศทางเพิ่มขึ้น เนื่องจากการพัฒนาระบบการผลิตที่ได้มาตรฐาน รวมถึงการขยายการผลิตเพื่อรองรับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่วนการผลิตสาขาประมงยังคงหดตัวต่อเนื่องจากปัญหาโรคตายด่วน (Early Mortality Syndrome : EMS) ในกุ้งทะเลเพาะเลี้ยง รายละเอียดแต่ละสาขามีดังนี้

สาขาพืช ขยายตัวร้อยละ 3.0 เมื่อเทียบกับปี 2555 โดยผลผลิตพืชสำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปี อ้อยโรงงาน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และผลไม้ เช่น ลำไย ทุเรียน และมังคุด โดยผลผลิตข้าวนาปีเพิ่มขึ้นจากการขยายพื้นที่เพาะปลูก เนื่องจากแรงจูงใจทางด้านราคา การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชมีเพียงเล็กน้อย ขณะที่ผลผลิตอ้อยโรงงานเพิ่มขึ้นจากการส่งเสริมให้ขยายพื้นที่เพาะปลูกรวมถึงการบำรุงรักษาดี ส่วนยางพารา และปาล์มน้ำมัน ผลผลิตเพิ่มขึ้นตามเนื้อที่เปิดกรีดใหม่และเนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้น ผลผลิตพืชที่ลดลง ได้แก่ ข้าว นาปรัง มันสำปะหลัง สับปะรด และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยข้าวนาปรังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้งในช่วงของการเจริญเติบโต สำหรับมันสำปะหลัง เกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงาน และยางพาราทดแทน ผลผลิตสับปะรดลดลง เนื่องจากเนื้อที่ปลูกแซมในสวนยางพาราและปาล์มน้ำมันลดลง

ราคาผลผลิตพืชที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ มันสำปะหลัง สับปะรด และผลไม้ เช่น ลำไย ทุเรียน และเงาะ โดยราคาข้าวหอมมะลิ เพิ่มขึ้นตามความต้องการของตลาดที่นิยมบริโภคข้าวคุณภาพดีเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคามันสำปะหลังเพิ่มขึ้น จากความต้องการของตลาดจีนและ โรงงานเอทานอลในประเทศสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับราคา สับปะรดโรงงานเพิ่มขึ้นเพราะปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง ขณะที่โรงงานแปรรูปสับปะรดมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง สำหรับ ราคาผลไม้ เช่น ลำไย ทุเรียน และเงาะ เพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้องการ ของตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น ส่วนพืชที่มีราคาลดลง ได้แก่ ข้าวเปลือกเจ้า ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ยางพารา และปาล์มน้ำมัน

สาขาศุขสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 1.3 เมื่อเทียบกับปี 2555 เนื่องจากมีระบบการผลิตที่ได้มาตรฐานรวมถึง การเฝ้าระวังโรคระบาดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณการผลิตสินค้าปศุสัตว์สำคัญเพิ่มขึ้น ทั้งไก่เนื้อ สุกร ไช้ไก่ และนํ้านมดิบ โดยการผลิตไก่เนื้อเพิ่มขึ้น เนื่องจากการจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐาน และการขยายการเลี้ยง เพื่อรองรับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ขณะที่การ ผลิตสุกรมมีการปรับปรุงด้านการจัดการฟาร์มและสามารถควบคุมโรค ได้ดีขึ้น สำหรับผลผลิตไข่ไก่เพิ่มขึ้นจากการนำเข้าพันธุ์ไก่ไข่ในช่วง ปี 2553 - 2554 ทำให้มีแม่ไก่ไข่ยืนกรงรุ่นใหม่จำนวนมากและทยอย ให้ผลผลิตออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง ส่วนการผลิตนํ้านมดิบเพิ่มขึ้น จากจำนวนแม่โครีดนมที่มากขึ้นและอัตราการให้นํ้านมดิบเฉลี่ย ของแม่โคสูงขึ้น

ด้านราคาสินค้าปศุสัตว์ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2555 เนื่องจากการปรับปริมาณการผลิตสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดทั้งในและต่างประเทศ ประกอบกับต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

สาขาประมง หดตัวลดลงร้อยละ 7.2 เมื่อเทียบกับปี 2555 โดยการผลิตกุ้งทะเลเพาะเลี้ยงประสบปัญหาโรคตายด่วนหรือ EMS ต่อเนื่องมาถึงช่วงต้นปี 2556 ประกอบกับเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งไม่มั่นใจในสถานการณ์ โรคระบาดจึงทำการผลิตไม่เต็มที่ ส่งผลให้ผลผลิตกุ้งลดลงค่อนข้างมาก สำหรับผลผลิตจากการทำประมงทะเล ปริมาณสัตว์น้ำที่นำขึ้นท่าเทียบเรือในภาคใต้มีปริมาณลดลงเช่นกัน ส่วนการผลิตประมงน้ำจืดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์การผลิตในแหล่งผลิตหลักอยู่ในภาวะปกติ ประกอบกับความต้องการบริโภคภายในประเทศยังมีอย่างต่อเนื่อง

ด้านราคากุ้งขาวแวนนาไมที่เกษตรกรขายได้เทียบกับปี 2555 ปรับตัวสูงขึ้นเกือบร้อยละ 50 เนื่องจากปัญหาการระบาดของโรคที่รุนแรง ทำให้ผลผลิตกุ้งลดลงมาก

สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 1.1 เมื่อเทียบกับปี 2555 เนื่องจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น ข้าว และอ้อยโรงงาน ประกอบกับค่าจ้างแรงงานภาคเกษตรที่เพิ่มสูงขึ้นจากปัญหา การขาดแคลนแรงงาน ส่งผลให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาใช้บริการทางการเกษตรเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปี 2556 รวมทั้งปัญหาน้ำท่วมในบางพื้นที่ช่วงปลายปี ส่งผลกระทบต่อพื้นที่เพาะปลูกและเก็บเกี่ยว เป็นผลให้การบริการทางการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่มากนัก

สาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 3.8 เมื่อเทียบกับปี 2555 จากกิจกรรมการทำไม้ การเผาถ่าน และการเก็บหาของป่า ขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยความต้องการผลิตภัณฑ์จากไม้เพิ่มขึ้นทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ โดยเฉพาะไม้ยูคาลิปตัสที่ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากภาคเอกชนเพื่อนำไปผลิตกระดาษ ประกอบกับพื้นที่ตัดโค่นสวนยางพาราเก่าและปลูกทดแทนด้วยยางพาราพันธุ์ดีตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 9.0 ส่วนปริมาณผลผลิตน้ำผึ้งและมูลค่าการส่งออกครั้งขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปลายปี 2555

2. แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2557

คาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 3.0 - 4.0 เมื่อเทียบกับปี 2556 โดยมีแรงขับเคลื่อนสำคัญจากการผลิตในสาขาพืช ปศุสัตว์ รวมถึงสาขาประมงที่คาดว่าจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงกลางปี 2557 และสามารถขยายตัวเป็นบวกได้ในปีนี้ อย่างไรก็ตาม ในปี 2557 ยังมีปัจจัยเสี่ยงหลายประการ ที่จะส่งผลกระทบต่อการผลิต อาทิ ภาวะเศรษฐกิจโลก อัตราแลกเปลี่ยน ราคาน้ำมัน รวมถึงภัยธรรมชาติ และโรคระบาดต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดแต่ละสาขา ดังนี้

สาขาพืช จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.2 - 4.2 เมื่อเทียบกับปี 2556 โดยผลผลิตพืชที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ส่วนผลผลิตพืชที่มีแนวโน้มลดลง ได้แก่ ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง สับปะรด และผลไม้ เช่น ทูเรียน มังคุด และเงาะ อย่างไรก็ตาม ยังมีความเสี่ยงเกี่ยวกับปริมาณน้ำที่ใช้การได้ในเขื่อนขนาดใหญ่ เช่น ภูมิพล และสิริกิติ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการเพาะปลูกพืชในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศและการระบาดของศัตรูพืช ด้านราคาผลผลิตพืชที่เกษตรกรขายได้ในปี 2557 คาดว่าจะใกล้เคียงกับปี 2556 โดยเฉพาะราคาข้าวและยางพาราอาจปรับตัวสูงขึ้นหากเศรษฐกิจโลกฟื้นตัว

สาขาศุสัตว์ จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.0 - 3.0 เมื่อเทียบกับปี 2556 โดยปริมาณการผลิตไก่เนื้อ ไก่ไข่ สุกร และน้ำนมดิบ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการพัฒนาระบบการเลี้ยงและการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการขยายการเลี้ยงเพื่อรองรับความต้องการบริโภคของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ยังต้องเฝ้าระวังโรคระบาดรวมทั้งความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง สำหรับราคาสินค้าปศุสัตว์ในปี 2557 คาดว่าราคาสุกรและไข่ไก่จะปรับตัวลดลง เนื่องจากปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนราคาไก่เนื้อและน้ำนมดิบคาดว่าจะทรงตัวในระดับใกล้เคียงกับปี 2556 เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง

สาขาประมง จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.2 - 3.2 เมื่อเทียบกับปี 2556 เนื่องจากการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลมีแนวโน้มฟื้นตัวขึ้นจากปัญหาการระบาดของโรค EMS ซึ่งกรมประมงได้ร่วมกับภาคเอกชนดำเนินมาตรการควบคุมดูแลการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์กุ้งทะเลจากสหรัฐอเมริกา รวมทั้งหาแหล่งนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ที่มีคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนพ่อแม่พันธุ์กุ้งทะเล สำหรับราคากุ้งเพาะเลี้ยงคาดว่าจะอยู่ในเกณฑ์ดีจากการวางแผนการผลิตได้ตรงตามขนาดและความต้องการของตลาด

สาขาบริการทางการเกษตร จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 0.8 - 1.8 เมื่อเทียบกับปี 2556 ซึ่งมีอัตราชะลอลงเนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังคาดการณ์ปี 2557 มีแนวโน้มลดลงจากปริมาณน้ำในเขื่อนที่อาจไม่เพียงพอต่อการปลูกข้าวนาปรังรอบสอง อย่างไรก็ตาม พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญชนิดอื่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เช่น ข้าวนาปีและอ้อยโรงงาน ส่วนปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตรจะเป็นปัจจัยเสริมให้การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเพิ่มขึ้น

สาขาป่าไม้ จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.0 – 4.0 เมื่อเทียบกับปี 2556 จากเป้าหมายการปลูกทดแทนต้นยางพาราเก่าด้วยยางพาราพันธุ์ดีตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประมาณ 300,000 ไร่ ประกอบกับพื้นที่เป้าหมายการตัดไม้ยูคาลิปตัสที่อายุครบตัดของภาคเอกชน ทั้งจากสวนป่าสมาชิกและหัวไร่ปลายนาเพิ่มขึ้น ส่วนผลผลิตครั้งและน้ำผึ้งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ตารางที่ 2 อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ปี 2556 และคาดการณ์ปี 2557

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	2556	2557
ภาคเกษตร	1.1	3.0 – 4.0
พืช	3.0	3.2 – 4.2
ปศุสัตว์	1.3	2.0 – 3.0
ประมง	-7.2	2.2 – 3.2
บริการทางการเกษตร	1.1	0.8 – 1.8
ป่าไม้	3.8	3.0 – 4.0

ที่มา : ประมาณการโดยสำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การจัดทำงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ร่วมกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 โดยเน้นที่ 1) การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ประเทศเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันและความเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการดำเนินโครงการสำคัญหรือ Flagship Project เพื่อการเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย ขยายโอกาส และยกระดับการพัฒนาประเทศ และ 2) การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลทั้งนโยบายเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการในปีแรก นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร และนโยบายการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ จากยุทธศาสตร์ประเทศและนโยบายรัฐบาล การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาใน 4 ประเด็น คือ 1) การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 2) การพัฒนาการผลิต 3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุน และ 4) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์สู่แผนงานและงบประมาณปี 2557

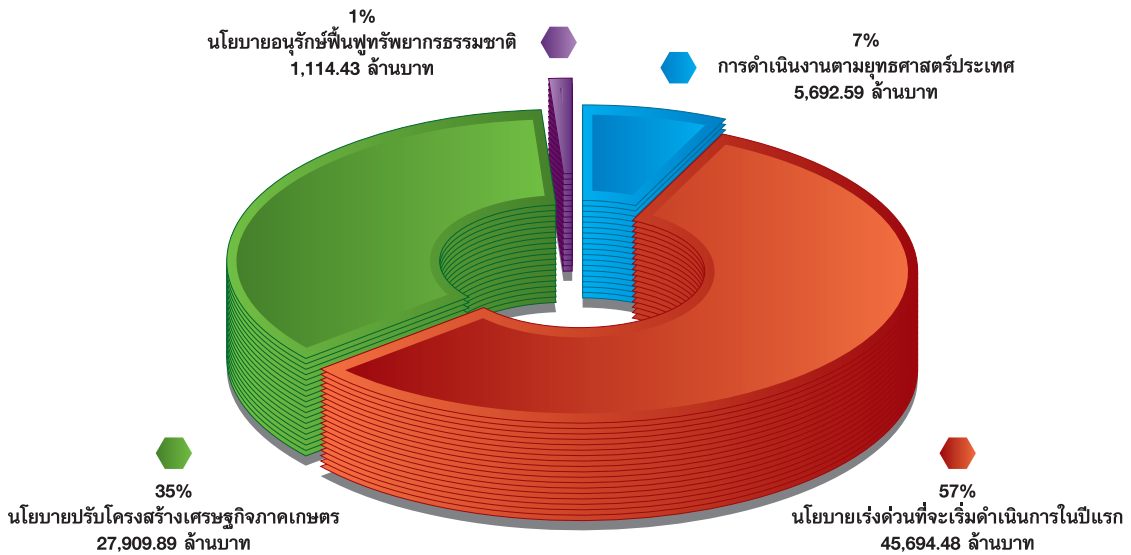
สำหรับปีงบประมาณ 2557 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 80,411.39 ล้านบาท สำหรับ 21 หน่วยงาน จำแนกตามนโยบายได้ ดังนี้

1) การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ประเทศ ได้รับการจัดสรร 5,692.59 ล้านบาท ประกอบด้วย โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) 441.68 ล้านบาท โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน 4,455.59 ล้านบาท โครงการเมืองเกษตรสีเขียว (Green Agriculture City) 442.88 ล้านบาท โครงการพัฒนาศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชรองรับประชาคมอาเซียน (Seed Hub) 334.41 ล้านบาท โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 3.00 ล้านบาท และโครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร 15.03 ล้านบาท

2) นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก ได้รับการจัดสรร 45,694.48 ล้านบาท ประกอบด้วย การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ 42,642.64 ล้านบาท การส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 410.74 ล้านบาท การพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ 399.68 ล้านบาท การยกระดับราคาสินค้าเกษตร 2,141.20 ล้านบาท และการพัฒนาศิลปหัตถกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชน 100.22 ล้านบาท

3) นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคเกษตร ได้รับการจัดสรร 27,909.89 ล้านบาท ประกอบด้วย การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 6,427.96 ล้านบาท การพัฒนาการผลิต 10,136.74 ล้านบาท การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุน 4,606.47 ล้านบาท รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์ 6,738.72 ล้านบาท

4) นโยบายการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดสรร 1,114.43 ล้านบาท ได้แก่ การจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ

แผนภูมิการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จำแนกตามนโยบาย

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือ “เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีความมั่นคงด้านอาหาร เป็นฐานสร้างรายได้ให้แผ่นดิน” กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาไว้ 10 ตัวชี้วัด ได้แก่

- 1) ขยายพื้นที่ชลประทานไม่น้อยกว่าปีละ 2 แสนไร่
- 2) เกษตรกรในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการพัฒนาศักยภาพ
- 3) พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศในภูมิภาค
- 4) เกษตรกรเกิดความมั่นคงในอาชีพและรายได้ทางการเกษตร
- 5) เกษตรกรได้รับความรู้และทักษะประกอบอาชีพด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน
- 6) ฐานการผลิตภาคการเกษตรมีความเข้มแข็ง
- 7) สินค้าเกษตรเป้าหมาย 5 ชนิด คือ ข้าว ผัก ไข่ สุกร และกุ้งที่ผลิตได้มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย
- 8) จังหวัดได้รับการพัฒนาเป็นเมืองเกษตรสีเขียว
- 9) เกษตรกรในพื้นที่โครงการหลวงได้รับการพัฒนาและถ่ายทอดความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง และ
- 10) พื้นที่ทำการประมงและแหล่งอาศัยสัตว์น้ำได้รับการบริหารจัดการ

โครงการจัดการเครือข่ายข้อมูล ด้านการเกษตรของประเทศ ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

โครงการจัดทำเครือข่ายข้อมูลด้านการเกษตร (GMS Agricultural Information Network Services : GMSAIN) มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและจัดทำเครือข่ายข้อมูลด้านการเกษตรของประเทศสมาชิกกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS) ประกอบด้วย ประเทศ กัมพูชา เมียนมาร์ สปป.ลาว เวียดนาม ไทย และจีน โดยเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ <http://www.gms-ain.org> ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่น สำหรับข้อมูลด้านการเกษตรของประเทศไทยได้เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ <http://gms.oae.go.th> ภายใต้การดูแลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินงานโครงการจัดการเครือข่ายข้อมูลด้านการเกษตร GMSAIN ภายใต้การสนับสนุนของธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) โดยการดำเนินการระยะที่ 1 (ปี 2549 - 2551) ได้สร้างและปรับปรุงข้อมูลด้านการเกษตรของประเทศไทยและเผยแพร่ในเว็บไซต์ <http://gms.oae.go.th> เพื่อใช้เป็นศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรของไทยในกลุ่มประเทศ GMS และระยะที่ 2 (ปี 2552 - 2555) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเครือข่ายข้อมูลด้านการเกษตร ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อกำหนดกรอบ ทิศทาง และนโยบายในการเผยแพร่ข้อมูลด้านการเกษตรบนเว็บไซต์ ทั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาลั่นกรองข้อมูลด้านการเกษตรก่อนการเผยแพร่บนเว็บไซต์ นอกจากนี้ ภายใต้โครงการจัดการเครือข่ายข้อมูลด้านการเกษตร GMSAIN ยังได้จัดทำคำบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับ GMS-AINS และเส้นทางไปสู่ Regional e-trade ภายใต้กรอบ GMS ให้กับคณะกรรมการจัดการเครือข่ายข้อมูลด้านการเกษตร และคณะกรรมการเพื่อพิจารณาลั่นกรองข้อมูลด้านการเกษตรก่อนการเผยแพร่ด้วย

เว็บไซต์ GMSAIN ถือเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการเกษตรในกลุ่มประเทศ GMS โดยมีข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ อาทิ ข่าวสารข้อมูลด้านเกษตร คณะทำงานด้านการเกษตร นโยบายการเกษตร เทคโนโลยีการเกษตร โครงการความร่วมมือ รวมทั้งผลการประชุมที่สำคัญของกลุ่มประเทศ GMS ซึ่งคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรในกลุ่มประเทศ GMS นอกจากนี้ ผลการประชุมระดับรัฐมนตรี GMS ครั้งที่ 19 ระหว่างวันที่ 10 - 11 ธันวาคม 2556 ณ สปป.ลาว ได้ให้การรับรองโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการ (Technical Assistance : TA) สาขาเกษตร ภายใต้โครงการ R-PATA 8163 ซึ่งทางสาธารณรัฐประชาชนจีนจะร่วมลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเครือข่ายบริการข้อมูลการเกษตรและจะขยายผลสู่การเป็นเวทีความรู้และการค้าออนไลน์ (e-trade) บนฐาน GIS ให้แก่ประเทศสมาชิก GMS ต่อไป

การดำเนินงานโครงการจัดการเครือข่ายข้อมูลด้านการเกษตร GMSAIN ปี 2556 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้นำเข้าข้อมูลด้านการเกษตรของไทยบนเว็บไซต์อย่างต่อเนื่อง พร้อมจัดฝึกอบรม Training Program for Satellite Based Drought Management Component ภายใต้โครงการ TA 6521 Accelerating the Implementation of Core Agriculture Support Program ซึ่งเป็นความร่วมมือทางด้านวิชาการระหว่าง ADB และมหาวิทยาลัยโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เพื่อฝึกปฏิบัติในการใช้ระบบติดตามพื้นที่ภัยแล้งแบบ Early Warning ซึ่งสามารถประเมินภัยแล้งแบบ Real - Time ของแต่ละประเทศสมาชิก GMS ระหว่างวันที่ 24 - 25 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมศรีสรรพกิจ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และจะได้นำมาเชื่อมโยงกับเว็บไซต์ GMSAIN ในอนาคตต่อไป

เว็บเพจประเทศไทย

เว็บเพจภาษาอังกฤษ

โครงการศึกษาการจัดทำระบบข้อมูลและตัววัดประสิทธิภาพ โลจิสติกส์ภาคการเกษตร และพัฒนาระบบการจัดการเครือข่าย โซ่อุปทานและโลจิสติกส์สินค้าเกษตร ปี 2556

ที่ผ่านมามีการรวบรวมและจัดทำข้อมูลเพื่อการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานด้านการเกษตร ทั้งในระดับมหภาคและจุลภาคของประเทศไทยโดยเฉพาะในหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยังมีจำกัดและไม่ครอบคลุมกิจกรรมโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทานและหน่วยธุรกิจเกษตร โดยส่วนใหญ่เน้นการจัดเก็บข้อมูลในมิติด้านการบริหารต้นทุนโลจิสติกส์ของเกษตรกรเป็นสิ่งสำคัญ ขณะที่การจัดทำข้อมูลโลจิสติกส์ในมิติอื่น ๆ โดยเฉพาะในมิติด้านเวลาและมิติด้านความน่าเชื่อถือมีค่อนข้างน้อย จึงทำให้การจัดทำแผนพัฒนาระบบ โลจิสติกส์ด้านการเกษตรในช่วงที่ผ่านมาเน้นไปที่การขับเคลื่อนเพื่อลดต้นทุนโลจิสติกส์ ขณะที่หน่วยธุรกิจเกษตรอื่น ๆ โดยเฉพาะผู้รวบรวม ผู้ประกอบการ โรงงานรับซื้อผลผลิต โรงงานแปรรูปและผู้ส่งออกได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกิจกรรมโลจิสติกส์ใน 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านการบริหารต้นทุน (Cost Management) มิติด้านเวลา (Lead Time) และมิติด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability) ไปพร้อมกัน โดยสนับสนุนการพัฒนาเรื่ององค์ความรู้และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทานของตนเอง ทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ใน 3 มิติดังกล่าว ทำให้หน่วยธุรกิจเหล่านี้สามารถเก็บเกี่ยวมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ถึงร้อยละ 75 ของมูลค่าเพิ่มทั้งหมดในห่วงโซ่มูลค่า ที่เหลืออีกร้อยละ 25 เป็นส่วนที่เกษตรกรสามารถเก็บเกี่ยวได้จากในห่วงโซ่ดังกล่าว เนื่องจากเกษตรกรยังคงจำกัดบทบาทของตนเองในขั้นตอนการผลิต

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรร่วมกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำการศึกษาระบบข้อมูลและตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตรและพัฒนาระบบการจัดการเครือข่ายโซ่อุปทานและโลจิสติกส์สินค้าเกษตร 3 กลุ่ม รวม 6 ชนิด คือ กลุ่มพืชอาหารและสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม ได้แก่ สับปะรด กลุ่มพืชพลังงาน ได้แก่ ปาล์มน้ำมันและอ้อยโรงงาน และกลุ่มพืชผักผลไม้ที่เน่าเสียง่าย ได้แก่ พริก มะม่วง และส้มโอ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 4 ประการ คือ (1) ศึกษาและออกแบบซอฟต์แวร์ระบบฐานข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพการจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics Performance Index : LPI) ที่เหมาะสมสำหรับสินค้าเกษตรของไทย (2) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพ การจัดการด้านโลจิสติกส์ของไทย และต่างประเทศ และกลุ่มประเทศอาเซียน (3) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพการจัดการด้านโลจิสติกส์ ตามกิจกรรมการผลิตสินค้าเกษตรและธุรกิจการเกษตรที่เกี่ยวข้อง ครอบคลุมกิจกรรมหลักด้านโลจิสติกส์อย่างน้อย 9 กิจกรรมใน 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านการบริหารต้นทุน (Cost Management) มิติด้านเวลา (Lead Time) และมิติด้านความน่าเชื่อถือ (Reliability) เพื่อเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบสมรรถนะ (Benchmark) ระดับประเทศ (4) เสนอแนะระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน และการจัดการสินค้าเกษตรเป้าหมายที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยมีการคัดเลือก

กลุ่มเป้าหมายและสำรวจข้อมูลภาคสนามที่เป็นหน่วยธุรกิจในโซ่อุปทานการผลิตของสินค้าเกษตรเป้าหมาย (อาทิ กลุ่มเกษตรกรสหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน และผู้รวบรวม) ที่มาจากแหล่งเพาะปลูกสำคัญที่มีผลผลิตสูงที่สุด โดยเรียงลำดับจากแหล่งเพาะปลูกที่สามารถควบคุมผลผลิตรวม คิดเป็นร้อยละ 80 ของผลผลิตรวมของประเทศ สำหรับการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหน่วยธุรกิจเกษตรใช้หลักการ Pareto's Principle (80/20) มาปรับใช้เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยในแต่ละหน่วยธุรกิจเกษตรในแต่ละพื้นที่ จะทำการศึกษาข้อมูลจากสมาชิกในหน่วยธุรกิจที่มีบทบาทสูงสุดในโซ่อุปทานสินค้าเกษตรนั้น ๆ หรือคัดเลือกสมาชิกในโซ่อุปทานสินค้าเกษตรที่มีปริมาณผลผลิตหรือมีบทบาทสำคัญในลำดับรองลงมา เพื่อให้มีจำนวนผลผลิตรวมคิดเป็นร้อยละ 80 ของผลผลิตรวมของแหล่งผลิตนั้น สำหรับวิธีการประเมินตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์สินค้าเกษตรประยุกต์มาจากแนวทางการประเมินประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมกิจกรรมหลักด้านโลจิสติกส์ 9 กิจกรรมใน 3 มิติ รวมทั้งสิ้น 27 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) ตัวชี้วัดด้านการบริหารต้นทุน เป็นตัวชี้วัดที่แสดงถึงสัดส่วนต้นทุนของกิจกรรมโลจิสติกส์ทั้ง 9 กิจกรรมเปรียบเทียบกับยอดขายประจำปีทั้งหมดของกิจการ (2) ตัวชี้วัดด้านเวลา เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ข้อมูลระยะเวลาของการเคลื่อนย้ายสินค้าและข้อมูลที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรมโลจิสติกส์ และ (3) ตัวชี้วัดด้านความน่าเชื่อถือ เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับการส่งมอบสินค้าและข้อมูล (ตารางที่ 1)

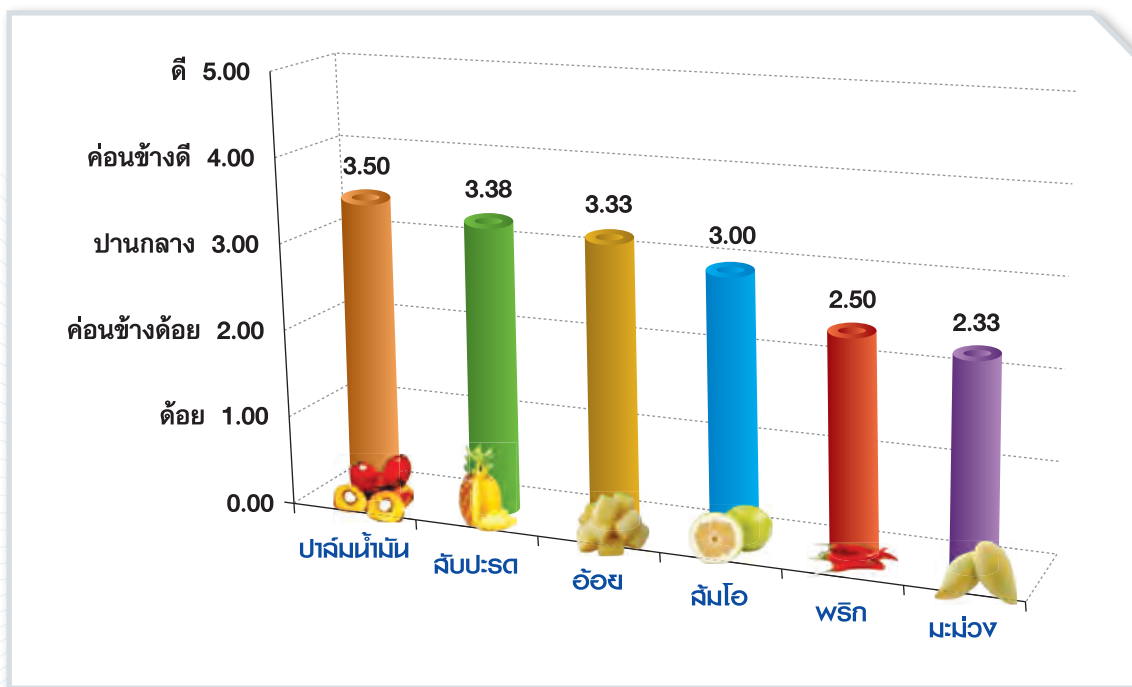
ตารางที่ 1 : ตัวชี้วัดประสิทธิภาพการจัดการด้านโลจิสติกส์ (Logistics Performance Index : LPI) ที่ประยุกต์มาจากภาคอุตสาหกรรม

กิจกรรมโลจิสติกส์	ตัวชี้วัดด้านการบริหาร ต้นทุน (หน่วย: ร้อยละ)	ตัวชี้วัดด้านเวลา (หน่วย: วัน)	ตัวชี้วัดด้านความน่าเชื่อถือ (หน่วย: ร้อยละ)
1. การให้บริการแก่ลูกค้าและกิจกรรมสนับสนุน	สัดส่วนต้นทุนการให้บริการลูกค้าต่อยอดขาย	ระยะเวลาเฉลี่ยการตอบสนอง คำสั่งซื้อจากลูกค้า	อัตราความสามารถการจัดส่งสินค้า
2. การจัดซื้อจัดหา	สัดส่วนการจัดซื้อจัดหาต่อยอดขาย	ระยะเวลาเฉลี่ยการจัดซื้อ	อัตราความสามารถในการจัดส่งสินค้าของผู้ผลิต
3. การสื่อสารด้านโลจิสติกส์ และกระบวนการสั่งซื้อ	สัดส่วนมูลค่าการลงทุนเกี่ยวกับการติดตั้งระบบการสื่อสารภายในองค์กรต่อยอดขาย	ระยะเวลาเฉลี่ยการส่งคำสั่งซื้อภายในองค์กร	อัตราความแม่นยำของใบสั่งงาน
4. การขนส่ง	สัดส่วนต้นทุนการขนส่งต่อยอดขาย	ระยะเวลาเฉลี่ยการจัดส่งสินค้า	อัตราความสามารถในการจัดส่งสินค้าของแผนกขนส่ง
5. การเลือกสถานที่ตั้งของโรงงานและคลังสินค้า	สัดส่วนต้นทุนการบริหารคลังสินค้าต่อยอดขาย	ระยะเวลาเฉลี่ยการจัดเก็บสินค้าสำเร็จรูปในคลังสินค้า	อัตราความแม่นยำของสินค้าคงคลัง
6. การวางแผนหรือการคาดการณ์ความต้องการของลูกค้า	สัดส่วนต้นทุนการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้าต่อยอดขาย	ระยะเวลาเฉลี่ยการพยากรณ์ความต้องการของลูกค้า	อัตราความแม่นยำการพยากรณ์ ความต้องการของลูกค้า
7. การบริหารสินค้าคงคลัง	สัดส่วนต้นทุนการถือครองสินค้าต่อยอดขาย	ระยะเวลาเฉลี่ยการเก็บสินค้าสำเร็จรูปอย่างเพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า	อัตราจำนวนสินค้าสำเร็จรูปขาดมือ
8. การจัดการเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และการบรรจุหีบห่อ	สัดส่วนมูลค่าสินค้าที่เสียหายต่อยอดขาย	ระยะเวลาเฉลี่ยของการถือครองและการบรรจุภัณฑ์สินค้า	อัตราความเสียหายของสินค้า
9. โลจิสติกส์ย้อนกลับ	สัดส่วนมูลค่าสินค้าที่ถูกตีกลับต่อยอดขาย	ระยะเวลาเฉลี่ยการรับสินค้าคืนจากลูกค้า	อัตราการถูกตีกลับของสินค้า

ผลการศึกษาพบว่า

(1) ประเทศไทยถือเป็นประเทศแรก ในภูมิภาคอาเซียนที่มีการประเมินประสิทธิภาพด้านการเกษตรที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน โดยข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของต่างประเทศและกลุ่มประเทศอาเซียน ส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น โดยเฉพาะประเทศเวียดนาม อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ที่จะเริ่มมีการประเมินประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ในปี 2556

(2) ผลการประเมินตัวชี้วัดประสิทธิภาพการจัดการด้านโลจิสติกส์โดยรวม (Composite Index) สินค้าเกษตรทั้ง 6 ชนิด ได้แก่ สับปะรด กล้วยน้ำมุ่น อ้อย พริก มะม่วง และส้มโอ ใน 9 กิจกรรมหลัก 3 มิติ รวม 27 ตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนจากด้อยถึงดี (คะแนน 1 ถึง 5) พบว่า สินค้าเกษตรทั้ง 6 ชนิด มีค่าคะแนนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างด้อยถึงปานกลาง โดยกล้วยน้ำมุ่น สับปะรด อ้อยโรงงาน และส้มโอ มีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่พริกและมะม่วงมีค่าคะแนนอยู่ในระดับค่อนข้างด้อย ซึ่งสินค้าเกษตรทั้ง 6 ชนิด มีปัญหาใน 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1) ต้นทุนการขนส่งสินค้า (2) ต้นทุนถือครองสินค้าคงคลัง (3) ต้นทุนบริหารคลังสินค้า และ (4) อัตราความสามารถในการจัดส่งสินค้า (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 : ผลการประเมินตัวชี้วัดประสิทธิภาพการจัดการด้านโลจิสติกส์โดยรวม (Composite Index) สินค้าเกษตร 6 ชนิด

ทั้งนี้ มีสาเหตุสำคัญมาจาก 1) ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าสูง เนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกห่างไกลจากแหล่งจำหน่ายต้องรอคิวส่งผลผลิตเข้าสู่โรงงานนาน โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวที่มีผลผลิตออกมาพร้อม ๆ กัน ทำให้ต้องใช้บริการจากผู้ให้บริการขนส่งหรือมีการบรรทุกสินค้าไม่เต็มคันรถ 2) ความสามารถในการจัดส่งสินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาดหรือผู้บริโภคต่ำ เนื่องจากผลผลิตเสียหายระหว่างการขนส่งจากการใช้บรรจุภัณฑ์/ภาชนะที่ไม่สามารถป้องกันการกระแทก ทำให้ผลผลิตบอบช้ำเสียหายระหว่างการขนย้ายจากแปลงไปยังจุดรวบรวม และขาดการเอาใจใส่ละเอียดต่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง อันเป็นสิ่งพึงกระทำระหว่างการเคลื่อนย้ายหรือขนส่งเป็นระยะทางไกล

ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการจัดการโลจิสติกส์สินค้าเกษตรดังกล่าว เกษตรกรหรือผู้ประกอบการควรปฏิบัติตามแนวทางดังนี้ (1) การลดการวิ่งเที่ยวเปล่า (Backhauling Management) (2) การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (3) การสร้างศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า (Hub & Spoke) โดยหาที่ตั้งศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าที่เหมาะสม การจัดระบบขนถ่ายสินค้า การจัดพื้นที่การเก็บสินค้า การจัดระบบการจัดส่งสินค้า (4) การใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม (5) การประยุกต์ใช้ระบบผสมคิวล็อค - คิวเสิร์ฟเพื่อแก้ไขปัญหาการรอคิวขนาน โดยเฉพาะสินค้าอ้อยและปาล์มน้ำมัน (6) การเลือกประเภทรถในการขนส่งให้เหมาะสมกับปริมาณผลผลิต (7) การรวมกลุ่มเกษตรกรในการขนส่ง

นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาภาคการเกษตร จำเป็นที่จะต้องพัฒนาความร่วมมือในโซ่อุปทาน โดยให้เกษตรกรรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งให้สามารถเป็นผู้มีบทบาทหลักในโซ่อุปทานของตนเอง (Focal Firm) หากเกษตรกรมีความสามารถในการบริหารและควบคุมต้นทุนเวลา และความน่าเชื่อถือได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว จะทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน เกิดความร่วมมือระหว่างเกษตรกร ผู้รวบรวมและโรงงาน ซึ่งจะนำไปสู่การเกิด Cluster และ Value Chain ที่พึ่งพาซึ่งกันและกันทั้งระบบโซ่อุปทาน

ยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2557 - 2559

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2554 เห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2557 - 2559 บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนากษตรอินทรีย์ โดยมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรดำเนินการและเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากษตรอินทรีย์แห่งชาติ โดยมีแนวคิดและหลักการในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2557 - 2559 ในการพัฒนายึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวทางการพัฒนากษตรอินทรีย์ 2 รูปแบบ คือ กษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้านและกษตรอินทรีย์เต็มรูปแบบเพื่อการส่งออก โดยเน้นการพัฒนาด้านความรู้ของบุคลากรทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เกษตรกร และผู้ประกอบการ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลกษตรอินทรีย์ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์อินทรีย์ และมาตรฐานกษตรอินทรีย์ไทย โดยให้กลไกกำกับดูแลที่เชื่อมโยง ทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับพื้นที่อย่างเป็นระบบมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพื้นที่การผลิตปริมาณและมูลค่าสินค้ากษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี และสินค้ากษตรอินทรีย์ได้รับมาตรฐานอย่างน้อย 8 ชนิดสินค้า พร้อมทั้งเกิดการรวมกลุ่มกษตรอินทรีย์ระดับจังหวัด ๆ ละ 1 กลุ่ม

คณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ เห็นชอบ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2557 - 2559 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2556 โดยมี**วิสัยทัศน์** คือ “ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิต การค้า และการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในระดับสากล” และ**พันธกิจหลัก** คือ (1) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในประเทศ (2) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ทั้งการผลิต การแปรรูป การตลาดให้เข้มแข็งพึ่งพากันอย่างยั่งยืน (3) พัฒนามาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทยให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ (4) ส่งเสริมการตลาดและช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ (5) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ให้เป็นระบบ และ (6) ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านเกษตรอินทรีย์ (การผลิต การแปรรูป การตลาด) ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม ประกอบด้วยกลยุทธ์ (1) สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้เกษตรอินทรีย์พื้นบ้านและเกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ และจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ (2) ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้เกษตรอินทรีย์พื้นบ้านและเกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ (3) เสริมสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ พัฒนาเทคโนโลยีและการผลิตเกษตรอินทรีย์พื้นบ้านและเกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ และ (4) สนับสนุนการศึกษา วิจัยและพัฒนาสารอาหารจากผลิตภัณฑ์อินทรีย์ที่มีคุณค่าต่อสุขภาพของผู้บริโภค

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ประกอบด้วยกลยุทธ์ (1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์พื้นบ้านและเกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ (2) ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการผลิต การแปรรูป การตลาดทุกระดับให้เข้มแข็งทั้งเครือข่ายเก่าและใหม่ (3) เสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการผลิตเกษตรอินทรีย์ และ (4) สร้างและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องให้เกิดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนมาผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งด้านการตลาดและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย ประกอบด้วย กลยุทธ์ (1) สร้างและบริหารจัดการมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ไทย (2) ส่งเสริมการขายและการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ (3) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และ (4) ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ผลิตและผู้บริโภคในประเทศเพื่อเพิ่มการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ไทย ประกอบด้วยกลยุทธ์ (1) จัดตั้งองค์กรกลางเป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (2) พัฒนาระบบสารสนเทศให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ของทุกภาคส่วน (3) สร้างกลไกพัฒนาเกษตรอินทรีย์แบบบูรณาการในระดับพื้นที่ และ (4) ส่งเสริมให้ภาคเอกชน ประชาชน เป็นผู้นำการพัฒนาภาครัฐเป็นส่วนสนับสนุนปัจจัยพื้นฐาน

การจัดทำและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การพัฒนาการเกษตรกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2557 - 2560

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้มอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 1 - 12 ซึ่งเป็นส่วนราชการส่วนกลางในภูมิภาคเป็นหน่วยงานหลักร่วมบูรณาการกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดและส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งในสังกัด และนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรในระดับกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2557 - 2560” วัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรกรรมในระดับพื้นที่ให้มีการขับเคลื่อนสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ปี พ.ศ. 2555 - 2559 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องแปลงเป็นแผนปฏิบัติการและโครงการต่าง ๆ เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ 4 ปี (พ.ศ. 2557 - 2560) ทำให้ทิศทางการพัฒนาภาคเกษตรสอดคล้องสัมพันธ์กันทั้งในระดับชาติจนถึงระดับพื้นที่

กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรกลุ่มจังหวัดได้บูรณาการร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ทั้งในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ศักยภาพตามหลักทฤษฎี และเทคนิคทางวิชาการในทุกมิติที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งยกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรของกลุ่มจังหวัด และนำเสนอยุทธศาสตร์ผ่านเวทีสาธารณะเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภาคเกษตรทุกภาคส่วนตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2550 มาตรา 53/1 และ 53/2 ที่กำหนดให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสังคมแห่งชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

การดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากาษตรกลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2557 – 2560 มีเป้าหมาย 18 กลุ่มจังหวัด ในปี 2555 ได้ดำเนินการแล้ว 11 กลุ่มจังหวัด สำหรับในปี 2556 ได้ดำเนินการเพิ่มเติม 7 กลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย **1. กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2** (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) **2. กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2** (จังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี) **3. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2** (จังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร) **4. กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1** (จังหวัดสระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี) **5. กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1** (จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี) **6. กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก** (จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด) และ **7. กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่ง อ่าวไทย** (จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี)

ผลดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากาษตรของ 7 กลุ่มจังหวัด มีความแตกต่างกันไปตามศักยภาพของพื้นที่ของแต่ละกลุ่มจังหวัด ซึ่งมีประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญ ดังนี้ **ประเด็นการพัฒนากาษตรผลิตสินค้าเกษตร** เช่น การส่งเสริมและพัฒนากาษตรผลิตสินค้าเกษตรได้มาตรฐานปลอดภัยเพื่อการบริโภคและอุตสาหกรรมเกษตร พัฒนาโครงสร้างและกระบวนการผลิตข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง ส่งเสริมการแปรรูปข้าว การตลาด การขนส่งและการกระจายสินค้าเกษตร ปรับเปลี่ยนและพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตสินค้า ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง บนฐานองค์ความรู้เกษตรอิเล็กทรอนิกส์หรือ **E - Agriculture** เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกลุ่มจังหวัด

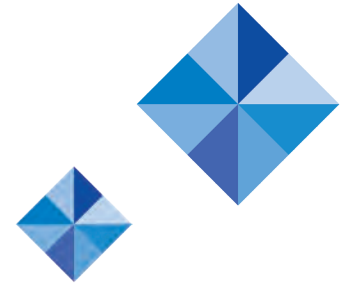
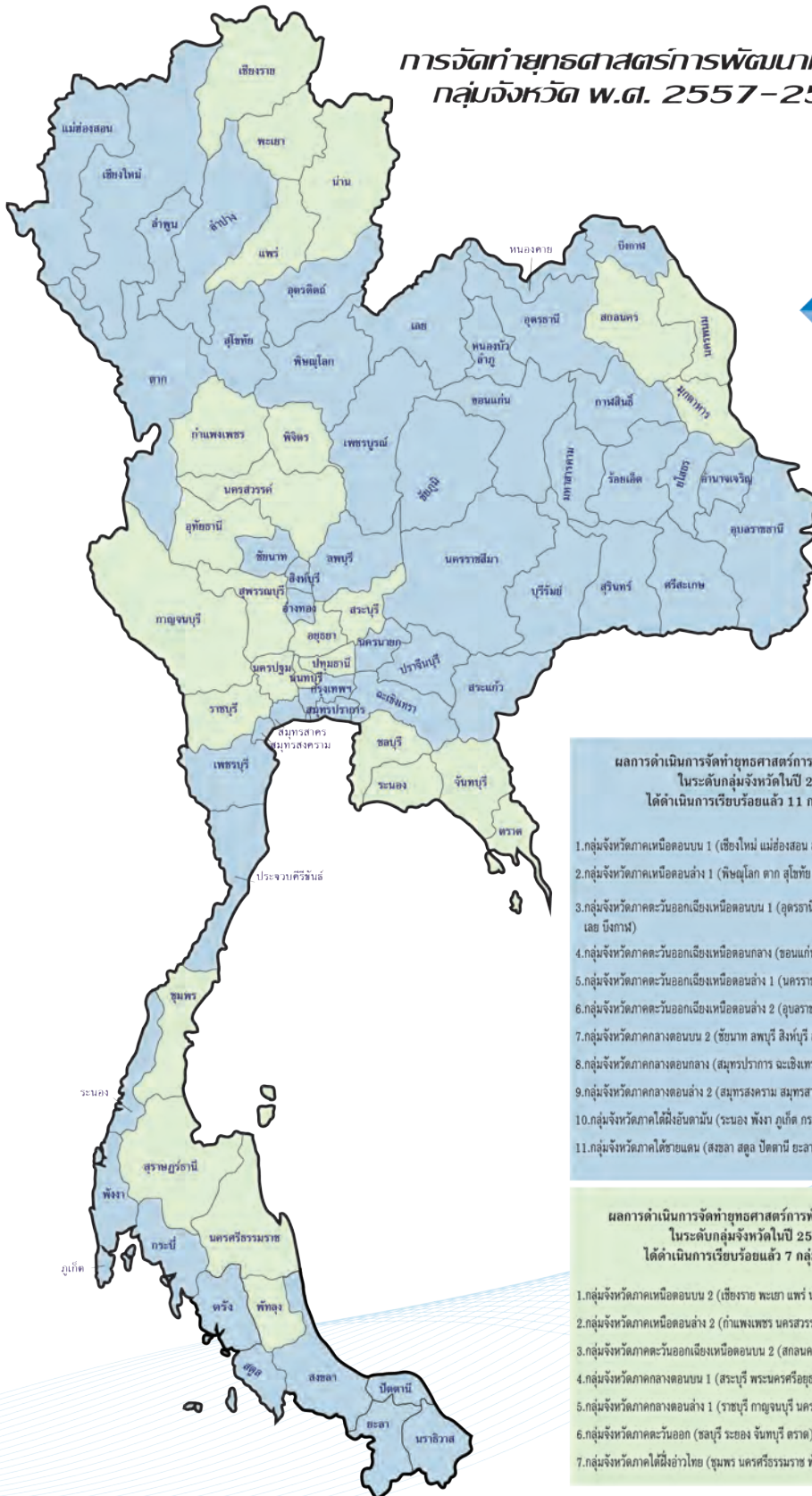
ประเด็นการส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มเกษตรกร เช่น การส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกรให้มีการรวมกลุ่มการผลิตการตลาดเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ยกระดับศักยภาพการประกอบธุรกิจเกษตรกรของผู้ประกอบการรุ่นใหม่และสถาบันเกษตรกร

ประเด็นการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เช่น การพัฒนาระบบธุรกิจเกษตรให้เชื่อมโยงการผลิตภาคเกษตรในพื้นที่และภูมิภาคและสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่รองรับ การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ**ประเด็นการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือ** เช่น การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อร่วมเสริมสร้างความร่วมมือ ในการพัฒนา กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร สร้างภาคีการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรกลุ่มจังหวัดไปสู่การปฏิบัติ

ทั้งนี้ ผลจากการร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด 11 กลุ่มจังหวัดสู่การปฏิบัติ พบว่า หน่วยงานได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดใช้เป็นกรอบ และแนวทางในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรม ระดับจังหวัดของสภาเกษตรกร เช่น กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 (จังหวัดสมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ) และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)

สำหรับการจัดทำคำของบประมาณปี 2555 ได้มีส่วนร่วมในการทบทวน ปรับปรุงแผนงาน โครงการของยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก งบประมาณจังหวัด และ งบพัฒนากลุ่มจังหวัด ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (จังหวัดพิษณุโลก ตาก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (จังหวัดอุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย บึงกาฬ) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ) และกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง) นอกจากนี้ยังได้ร่วม ผลักดันแผนงานโครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดให้ได้รับการจัดสรร งบประมาณปี 2557 เพื่อร่วมบูรณาการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคกลาง ตอนกลาง (สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว) และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง) ทั้งนี้ การขับเคลื่อนแผนงานโครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดจนได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นการเติมเต็มภารกิจตามงบประมาณปกติ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ กลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2557-2560

**ผลการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ
ในระดับกลุ่มจังหวัดในปี 2555
ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว 11 กลุ่มจังหวัด**

- 1.กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน)
- 2.กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พิษณุโลก ลพบุรี เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์)
- 3.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย หนองบัวลำภู)
- 4.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (ขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์)
- 5.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ)
- 6.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ)
- 7.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 (ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง)
- 8.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง (สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว)
- 9.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 (สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์)
- 10.กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง)
- 11.กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน (สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)

**ผลการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ
ในระดับกลุ่มจังหวัดในปี 2556
ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว 7 กลุ่มจังหวัด**

- 1.กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)
- 2.กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 (กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี)
- 3.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร)
- 4.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 (สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี)
- 5.กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 (ราชบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี)
- 6.กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียง (ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด)
- 7.กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี)

ต้นสารสนเทศการเกษตร

ดัชนีราคาและผลผลิตสินค้าเกษตร

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร ได้เริ่มจัดทำดัชนีราคาและผลผลิตสินค้าเกษตร ในปี 2547 เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร โดยดัชนีราคา ประกอบด้วย 9 กลุ่มสินค้า คือ พืชอาหารและธัญพืช พืชน้ำมัน พืชเส้นใย ไม้ผล ไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผัก ปศุสัตว์และประมง จำนวน 32 ชนิดสินค้า ขณะที่ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ประกอบด้วย 8 กลุ่มสินค้า ยกเว้น กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน 19 ชนิดสินค้า โดยใช้ปี 2543 เป็นปีฐาน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้มีการประสานความร่วมมือกับธนาคารแห่งประเทศไทยในการปรับปรุงและพัฒนา การจัดทำข้อมูลดัชนีราคาและผลผลิตสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดทำได้มาตรฐาน สอดคล้องกับการใช้งานและสถานการณ์ที่เป็นจริงมากขึ้น ประกอบกับธนาคารแห่งประเทศไทย ได้มีนโยบายให้หน่วยงานผู้ผลิตข้อมูลเป็นผู้จัดทำข้อมูลดัชนีดังกล่าว เพื่อลดความซ้ำซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและทำให้ข้อมูลที่เป็นเครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจการเกษตรเป็นเอกภาพ จึงทำบันทึกความ ตกลงว่าด้วยการใช้ประโยชน์ข้อมูล เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2554 โดยให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำข้อมูลดัชนีราคาและผลผลิตสินค้าเกษตร เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยปรับปรุงตะกร้าสินค้า ทั้งดัชนีราคาและผลผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งประกอบด้วย 9 กลุ่มสินค้า จำนวน 34 ชนิดสินค้า โดยใช้ปี 2548 เป็นปีฐาน ซึ่งได้ดำเนินการ เผยแพร่เป็นรายเดือน และนำเสนอในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อ ทราบสถานการณ์ราคา และการผลิตสินค้าเกษตร รวมทั้งนำเสนอในที่ประชุมผู้บริหารระดับสูงของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประจำ ทุกเดือน ธนาคารแห่งประเทศไทย ใช้คำนวณดัชนีรายได้และใช้เป็นเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ ภาคเกษตร โดยสำนักงาน เศรษฐกิจ การเกษตร เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวสู่สาธารณชนผ่านทางเว็บไซต์

ภาพรวมดัชนีราคาและผลผลิตสินค้าเกษตร ปี 2556

ภาพรวมราคาสินค้าเกษตร วัดจากดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นา ปี 2556 มีค่า 154.14 ลดลงเล็กน้อย จากปี 2555 ร้อยละ 0.26 ซึ่งลดลงในกลุ่มธัญพืชและพืชอาหาร กลุ่มไม้ยืนต้น กลุ่มพืชน้ำมัน และกลุ่มพืชไม้ดอก (ตารางที่ 1)

สินค้าสำคัญที่ราคาลดลง

1. ข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% ราคาลดลงเนื่องจากตลาดชะลอการรับซื้อประกอบกับสต็อกยังคงมีมาก
2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ราคาลดลงเนื่องจากมีการนำเข้าข้าวสาลีคุณภาพต่ำมาใช้ทดแทนในสูตรอาหารสัตว์ เพิ่มขึ้น ประกอบกับผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของโลก โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้ผลิตสำคัญอันดับหนึ่งของโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้น ซึ่งมากกว่าความต้องการใช้
3. ยางพารา ราคาลดลงเนื่องจากผลผลิตมากกว่าปีที่ผ่านมา ประกอบกับเศรษฐกิจโลกยังชะลอตัว และสต็อกยางของจีนยังคงมีมาก
4. ปาล์มน้ำมัน ราคาลดลงเนื่องจากผลผลิตมากกว่าปีที่ผ่านมา ประกอบกับความต้องการใช้น้ำมันปาล์มของโลกปรับตัวลดลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ทำให้ปริมาณสต็อกน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้น

สินค้าสำคัญที่ราคาสูงขึ้น

1. มันสำปะหลัง ราคาสูงขึ้นเนื่องจากผลผลิตลดลงจากปีที่ผ่านมา ประกอบกับจีนมีความต้องการมาก
2. สับปะรดโรงงาน ราคาสูงขึ้นจากภาวะภัยแล้งทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดน้อย
3. สุกর โกงเนือ และไซโก ราคาสูงขึ้นเป็นผลมาจากราคาอาหารสัตว์ที่สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น (Cost Push)
4. กุ้งขาวแวนนาไม ราคาสูงขึ้นเนื่องจากผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง เพราะกุ้งเป็นโรคตายด่วน EMS (Early Mortality Syndrome)

ภาพรวมการผลิตสินค้าเกษตร วัดจากดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ปี 2556 มีค่า 128.76 เพิ่มขึ้นจากปี 2555 ร้อยละ 0.56 ซึ่งเพิ่มขึ้นในกลุ่มไม้ยืนต้น กลุ่มไม้ผล กลุ่มพืชน้ำมัน กลุ่มพืชไม้ดอก และกลุ่มปศุสัตว์ สินค้าสำคัญที่ผลผลิตสูงขึ้น ได้แก่ ยางพารา ลองกอง มังคุด ปาล์มน้ำมัน กล้วยไม้ สุกর โกงเนือ และไซโก (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่เนา

รายการสินค้า	2555	2556	% เปรียบเทียบ
ภาคเกษตรกรรม	154.55	154.14	-0.26
1. หมวดพืชผลสำคัญ	169.76	160.27	-5.59
1.1 กลุ่มธัญพืชและพืชอาหาร	174.97	171.36	-2.06
ข้าวเปลือก	173.67	169.18	-2.58
ข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15%	151.84	141.04	-7.11
ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ	196.54	202.78	3.18
ข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาว	212.63	215.57	1.39
อ้อยรวมพันธุ์	176.19	176.69	0.29
มันสำปะหลังคละ	149.04	157.49	5.66
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ความชื้น 14.5%	185.67	162.04	-12.73
ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่คละ	114.59	135.95	18.65
1.2 กลุ่มไม้ยืนต้น	173.20	144.37	-16.65
ยางแผ่นดิบชั้น 3	172.40	143.24	-16.92
เมล็ดกาแฟคละ	227.06	253.24	11.53
พริกไทยดำคละ	312.63	321.15	2.72
1.3 กลุ่มไม้ผล	148.86	162.13	8.92
มะม่วงเขียวเสวย	159.08	177.54	11.60
ส้มเขียวหวานคละ	243.61	208.23	-14.52
ทุเรียนหมอนทองคละ	154.65	150.10	-2.95
สับปะรดโรงงาน	93.02	121.87	31.01
ลำไยเกรด A	128.75	145.98	13.38
ลองกองคละ	86.83	85.08	-2.01
เงาะโรงเรียนคละ	141.03	161.95	14.84
มังคุดคละ	88.90	69.91	-21.36
กล้วยหอมทองขนาดคละ	210.48	197.88	-5.98
ลิ้นจี่สดทั้งช่อคละ	197.60	230.60	16.70

รายการสินค้า	2555	2556	% เปรียบเทียบ
1.4 กลุ่มพืชผัก	155.00	155.60	0.39
หอมแดงแห้งใหญ่คละ	155.18	141.49	-8.82
กระเทียมแห้งใหญ่คละ	176.99	192.73	8.90
มันฝรั่ง	124.01	124.43	0.34
หอมหัวใหญ่ชนิดคละ	96.18	152.42	58.48
1.5 กลุ่มพืชน้ำมัน	173.39	144.45	-16.69
ปาล์มน้ำมัน (น.น. > 15 กก.)	172.71	130.88	-24.22
มะพร้าวแห้งใหญ่	140.19	190.43	35.84
ถั่วเหลืองคละ	156.31	173.60	11.07
ถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้งคละ	187.01	276.57	47.89
1.6 กลุ่มพืชไม้ดอก	91.84	57.72	-37.15
กล้วยไม้ (ช่อขนาด 40-50 ซม.)	91.84	57.72	-37.15
2. หมวดปศุสัตว์	113.77	127.95	12.46
สุกรมีชีวิต (100 กก. ขึ้นไป)	114.32	131.87	15.35
ไก่รุ่นพันธุ์เนื้อ	115.74	120.51	4.12
ไข่ไก่คละ	103.64	123.93	19.57
โคเนื้อขนาดกลาง	120.29	146.43	21.73
3. หมวดประมง	104.04	161.63	55.36
กุ้งขาวแวนนาไม (70 ตัว/กก.)	104.04	161.63	55.36

ตารางที่ 2 ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร

รายการสินค้า	2555	2556	% เปรียบเทียบ
ภาคเกษตรกรรม	128.05	128.80	0.58
1. หมวดพืชผลสำคัญ	129.36	132.20	2.20
1.1 กลุ่มธัญพืชและพืชอาหาร	142.19	141.08	-0.78
ข้าวเปลือก	130.91	130.54	-0.29
ข้าวเปลือกเจ้า	144.77	138.38	-4.41
ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ	115.14	121.57	5.59
ข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาว	114.52	121.30	5.92
อ้อยรวมพันธุ์	234.62	236.44	0.78
มันสำปะหลังคละ	167.04	160.69	-3.80
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	121.85	115.96	-4.84
ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่คละ	82.35	84.42	2.51
1.2 กลุ่มไม้ยืนต้น	120.64	128.45	6.47
ยางแผ่นดิบชั้น 3	121.67	129.64	6.56
เมล็ดกาแฟคละ	70.77	66.89	-5.49
พริกไทยดำคละ	25.32	24.57	-2.97
1.3 กลุ่มไม้ผล	107.67	111.97	4.00
มะม่วง	165.62	174.29	5.24
ส้มเขียวหวานคละ	24.19	23.67	-2.15
ทุเรียนหมอนทองคละ	80.56	87.45	8.55
สับปะรดโรงงาน	106.63	94.26	-11.60
ลำไย เกรด A	123.04	121.03	-1.64
ลองกองคละ	59.73	78.09	30.74
เงาะโรงเรียนคละ	64.94	61.40	-5.46
มังคุดคละ	99.12	128.17	29.31
กล้วยหอมทองขนาดคละ	103.46	103.91	0.44
ลิ้นจี่สดทั้งช่อคละ	82.96	60.26	-27.35

รายการสินค้า	2555	2556	% เปรียบเทียบ
1.4 กลุ่มพืชผัก	88.43	68.53	-22.50
หอมแดงแห้งใหญ่คละ	84.05	57.12	-32.04
กระเทียมแห้งใหญ่คละ	80.02	73.02	-8.75
มันฝรั่ง	122.11	98.57	-19.28
หอมหัวใหญ่ชนิดคละ	90.42	71.55	-20.86
1.5 กลุ่มพืชน้ำมัน	153.63	169.51	10.34
ปาล์มน้ำมัน (น.น. > 15 กก.)	227.04	256.10	12.80
มะพร้าวแห้งใหญ่	54.46	54.54	0.16
ถั่วเหลืองคละ	45.17	37.32	-17.38
ถั่วลิสงทั้งเปลือกแห้งคละ	72.92	70.10	-3.87
1.6 กลุ่มพืชไม้ดอก	81.77	87.76	7.32
กล้วยไม้ (ช่อขนาด 40-50 ซม.)	81.77	87.76	7.32
2. หมวดปศุสัตว์	116.25	118.96	2.33
สุกรมีชีวิต (100 กก. ขึ้นไป)	104.66	106.64	1.90
ไก่รุ่นพันธุ์เนื้อ	129.21	135.10	4.56
ไข่ไก่คละ	140.80	142.73	1.37
โคเนื้อขนาดกลาง	93.08	90.24	-3.05
3. หมวดประมง	147.93	118.08	-20.18
กุ้งขาวแวนนาไม	147.93	118.08	-20.18

การพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านการเกษตร

ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการจัดทำข้อมูลด้านการเกษตรเพื่อตอบสนองความต้องการตามภารกิจหน้าที่และพันธกิจของหน่วยงาน ทำให้ข้อมูลการเกษตรของสินค้าบางชนิดมีความแตกต่างทั้งนิยาม แนวคิด และวิธีการได้มาของข้อมูล ส่งผลให้ข้อมูลภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่มีเอกภาพ และเกิดปัญหาการไม่ยอมรับระหว่างหน่วยงาน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดแนวทางการพัฒนาข้อมูลด้านการเกษตรอย่างมีคุณภาพ ถูกต้อง และยั่งยืน ลดความขัดแย้งของข้อมูลสถิติที่แตกต่าง ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้วางแนวทางการพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านการเกษตร โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านการเกษตรมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา และเผยแพร่ข้อมูลสินค้าเกษตรที่เป็นเอกภาพของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 3 คณะ คือ คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านการเกษตร ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง เพื่อพิจารณากลับกรองข้อมูลสินค้าในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังได้แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลระดับภาค ด้านพืช 6 คณะ ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง 2 คณะ เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเอกภาพ ตั้งแต่ระดับภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะหน่วยงานหลัก ในการจัดทำข้อมูลการเกษตรตามพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 โดยศูนย์สารสนเทศการเกษตรเป็นหน่วยงานหลัก มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำข้อมูลด้านการเกษตร ทั้งข้อมูล ด้านการผลิต ต้นทุนการผลิต และข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร ด้วยเหตุดังกล่าวศูนย์สารสนเทศการเกษตร จึงมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการจัดทำข้อมูลเอกภาพด้วยการสนับสนุนทางด้านวิชาการ สถิติ โดยเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูล ด้านการเกษตร ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง นอกจากนี้ ยังเป็นประธานและเลขานุการคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูล ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง และร่วมเป็นคณะทำงานพัฒนา คุณภาพข้อมูลด้านพืช อีกด้วย

ในการดำเนินงานร่วมกันของคณะทำงานพัฒนาคุณภาพ ข้อมูลด้านพืช ปศุสัตว์ และด้านประมง ระดับภาค ในการดำเนินการ จัดทำข้อมูลเอกภาพนั้นในระยะแรกเน้นด้านการผลิตพืช เนื่องจาก ความต้องการใช้ข้อมูลมีมาก โดยการดำเนินการร่วมกันนั้นจะมีการ ประชุมเพื่อกำหนดชนิดสินค้า และวางแผนวิธีการจัดทำข้อมูล เอกภาพร่วมกัน รวมถึงวางแผนการดำเนินการ โดยมีการกำหนด ชนิดสินค้าด้านพืช เช่น ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลังโรงงาน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ชนิดสินค้าด้านปศุสัตว์ เช่น สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ โคเนื้อ โคนม เป็นต้น และชนิดสินค้า ด้านประมง เช่น กุ้งทะเลเพาะเลี้ยง ปลาน้ำจืดเพาะเลี้ยง เหล่านี้ เป็นต้น

สำหรับขั้นตอนในการดำเนินงานประกอบด้วย การจัดทำ
กรอบตัวอย่างร่วมกัน การจัดเตรียมการสำรวจ การสุ่มตัวอย่าง
การสำรวจข้อมูลภาคสนาม ร่วมกันระหว่างสำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรเขต (สศช.) ศูนย์สารสนเทศการเกษตร และหน่วยงาน
ภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด และหน่วยงานอื่น
ในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัด ของกรมชลประทาน กรมการข้าว
กรมวิชาการเกษตร สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
สำหรับการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการโดย
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร ร่วมกับ สศช. เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้น
แล้วจึงนำผลที่ได้เข้าประชุมในคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูล
ด้านพืช ระดับภาค และเมื่อผ่านความเห็นชอบของคณะทำงานฯ
แล้วจึงจะนำเสนอกับคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูล
ด้านการเกษตร ด้านพืชต่อไป และเมื่อผ่านความเห็นชอบของ
คณะอนุกรรมการฯ แล้ว จึงนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพ
ข้อมูลด้านการเกษตร เพื่อประกาศใช้ต่อไป

นอกจากการร่วมทำงานแบบบูรณาการกับหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านการเกษตรให้ได้ข้อมูลเอกภาพดังกล่าวแล้ว สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีภารกิจในการจัดทำข้อมูลในระดับจังหวัดกับพืชเศรษฐกิจรวม 18 ชนิด ตั้งแต่ปี 2524 - 2556 ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง มันสำปะหลังโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทูเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง ลำไย ลิ้นจี่ ส้มเขียวหวาน สับปะรดโรงงาน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ และมันฝรั่ง และเพื่อให้การกำหนดนโยบายต่างๆ ในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งการบริหารจัดการผลผลิตเข้าถึงและตอบสนองเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจึงได้ปรับระดับการจัดทำข้อมูลให้ลงลึกถึงระดับอำเภอโดยดำเนินการกับพืชเศรษฐกิจสำคัญ 7 ชนิด โดยมีฐานข้อมูลรวมแล้ว 3 ปี ตั้งแต่ปีเพาะปลูก 2553/54 ถึงปีเพาะปลูก 2555/56 ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง มันสำปะหลังโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สำหรับข้อมูลไม้ผลและไม้ยืนต้น เริ่มดำเนินการในปี 2555 ได้แก่ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ซึ่งข้อมูลดังกล่าว สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้นำไปวิเคราะห์สังเคราะห์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ ทำให้ข้อมูลมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

ระบบบริการข้อมูลข่าวสารการเกษตร ผ่านตู้คีออส (Kiosk) กับความพึงพอใจของเกษตรกร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้พัฒนาระบบบริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรผ่านตู้คีออส (Kiosk) ที่มีระบบหน้าจอสัมผัส (Touch Screen) โดยร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ติดตั้ง ตู้คีออสที่สาขาของ ธ.ก.ส. ซึ่งได้ดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ปีงบประมาณ 2554 ติดตั้งตู้คีออส จำนวน 32 สาขา และระยะที่ 2 ปีงบประมาณ 2555 ติดตั้งเพิ่มเติมอีก 44 สาขา รวมทั้งสิ้น 76 สาขา ครอบคลุมทั่วประเทศ ระบบนี้พัฒนาขึ้นเพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศการเกษตรสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพรวมถึงการจำหน่ายผลผลิตสินค้าเกษตรได้โดยง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถเข้าใช้ข้อมูลได้ในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ ข้อมูลในระบบที่เผยแพร่และให้บริการ ได้แก่ ข้อมูลราคาสินค้าเกษตร ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร การผลิตสินค้าเกษตร ภัยพิบัติทางการเกษตร ภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนและแรงงานเกษตร ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ข่าวสารและนโยบายมาตรการภาครัฐที่ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ข่าวประชาสัมพันธ์ รวมทั้งระบบตอบปัญหาด้านการเกษตรด้วยระบบสนทนากับผู้เชี่ยวชาญผ่าน Web Camera

ทั้งนี้ เพื่อให้การบริการข้อมูลข่าวสารตรงตามความต้องการ และเป็นประโยชน์กับเกษตรกรมากที่สุด การได้รับทราบความต้องการ ความพึงพอใจในการให้บริการจะเป็นส่วนช่วยให้เห็นแนวทางการ ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงระบบหรือข้อมูลให้สอดคล้องกับ ความต้องการของเกษตรกรได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2556 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงได้ร่วมกับ ธ.ก.ส. ดำเนินการประเมิน ผลความพึงพอใจในการใช้งาน โดยเก็บตัวอย่างจากแบบสอบถาม จำนวน 1,845 ตัวอย่าง จากสาขาที่ติดตั้งและให้บริการระบบบริการ ข้อมูลข่าวสารการเกษตรผ่านตู้คีออส จำนวน 56 สาขาจากทั้งหมด 76 สาขา ซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบบริการ ข้อมูลข่าวสารการเกษตรผ่านตู้คีออส สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ความพึงพอใจการใช้บริการของตำแหน่งที่ติดตั้ง ความเหมาะสมของข้อมูล รูปแบบการนำเสนอ ความพร้อมในการใช้งาน ความง่ายในการใช้งาน

ความเหมาะสมของตำแหน่งที่ติดตั้ง เกษตรกรในภาคเหนือและภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางมีความพึงพอใจในระดับมาก สำหรับภาพรวมระดับประเทศเกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ความเหมาะสมของข้อมูล ด้านเนื้อหา ชาวสารตรงกับความต้องการ เกษตรกรในทุกภาคมีความพึงพอใจระดับมาก ด้านข้อมูลมีความทันสมัย เป็นปัจจุบัน ภาคเหนือและภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางมีความพึงพอใจระดับมาก ด้านข้อมูลมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ได้ ภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ภาคอื่น ๆ มีความพึงพอใจในระดับมาก สำหรับความพึงพอใจด้านความเหมาะสมของข้อมูลภาพรวมระดับประเทศเกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

รูปแบบการนำเสนอ ด้านตัวอักษรอ่านได้ชัดเจน เกษตรกรในภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ภาคอื่น ๆ มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านสีสันทสวยงาม ภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ภาคเหนือและภาคกลางมีความพึงพอใจในระดับมาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างมาก ด้านการแสดงผลเข้าใจง่าย ภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ส่วนภาคอื่น ๆ มีความพึงพอใจในระดับมาก ด้านการค้นหาทำได้ง่าย ภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ภาคเหนือและภาคกลางมีความพึงพอใจในระดับมาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างมาก สำหรับความพึงพอใจรูปแบบการนำเสนอทุกด้านในภาพรวมระดับประเทศเกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

ความพร้อมในการใช้งาน ด้านตู้บริการข้อมูลคืออสสามารถให้บริการได้ตลอดเวลา เกษตรกรในภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ขณะที่ภาคเหนือ และภาคกลางมีความพึงพอใจในระดับมาก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างมากด้านการสอบถามวิธีใช้งานได้จากเจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ภาคอื่น ๆ มีความพึงพอใจในระดับมาก สำหรับความพึงพอใจความพร้อมในการใช้งานทุกด้านภาพรวมระดับประเทศเกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

ความง่ายในการใช้งาน เกษตรกรในภาคใต้มีความพึงพอใจด้านความง่ายในการใช้งานในระดับมากที่สุด ขณะที่ภาคอื่น ๆ มีความพึงพอใจในระดับมาก สำหรับความพึงพอใจด้านความง่ายในการใช้งานภาพรวมระดับประเทศเกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

ภาพรวมการให้บริการระบบบริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรคืออส เกษตรกรในภาคใต้มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ภาคอื่น ๆ มีความพึงพอใจในระดับมาก สำหรับภาพรวมระดับประเทศเกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก

2. การนำความรู้จากระบบบริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรไปใช้ประโยชน์

เกษตรกรได้นำความรู้ที่ได้จากระบบบริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรผ่านตู้คีออส ไปใช้ประโยชน์ เรียง 5 อันดับสูงสุด ดังนี้ เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ได้นำข้อมูลด้านราคาสินค้าเกษตร ชาวประชาสัมพันธ์ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร การผลิตสินค้าเกษตร และภัยพิบัติทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์มากที่สุด ขณะที่ภาคเหนือมีการนำข้อมูลต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร การผลิตสินค้าเกษตร ชาวประชาสัมพันธ์ มาตรการและนโยบายด้านการเกษตรและภัยพิบัติทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์ โดยภาพรวมในระดับประเทศมีการนำข้อมูลต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร ชาวประชาสัมพันธ์ ราคาสินค้าเกษตร การผลิตสินค้าเกษตร และภัยพิบัติทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์มากที่สุด

3. แนวทางการพัฒนาปรับปรุงการให้บริการ

สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรที่จะไปใช้บริการ เกษตรกรเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือศูนย์เรียนรู้ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง (ชุมชนต้นแบบ) สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด รวมถึงติดตั้ง ณ อ.ก.ส. อื่น ๆ ตามลำดับ

ความต้องการให้มีข่าวสารเพิ่มเติม/ข้อมูลข่าวสารที่ควรให้บริการ เกษตรกรมีความต้องการข้อมูลเพิ่มเติม 5 อันดับสูงสุดเกี่ยวกับวิธีการป้องกัน กำจัดโรค/ศัตรูพืช วิธีการดูแลรักษา/ขยายพันธุ์ ข่าวสาร/ประกาศทางราชการ ข่าวเตือนภัยด้านการเกษตร และข้อมูลการแปรรูปผลผลิต

ทั้งนี้ จากผลการดำเนินงานประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบบริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรผ่านตู้คีออส นอกจากจะได้รับความพึงพอใจของการให้บริการแล้วยังทำให้ได้รับทราบข้อมูลที่เกษตรกรต้องการเพิ่มเติม ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจะได้นำความต้องการของเกษตรกร ข้อมูลสถานการณ์การผลิตการตลาดในปัจจุบัน นโยบายต่าง ๆ และข้อมูลอื่นที่เป็นประโยชน์ รวมถึงนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาประกอบการพัฒนาจัดทำข้อมูลองค์ความรู้ เพื่อขยายผลให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลการเกษตรได้ทันที ทุกที่ ทุกเวลา ตอบสนองต่อความต้องการ และนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

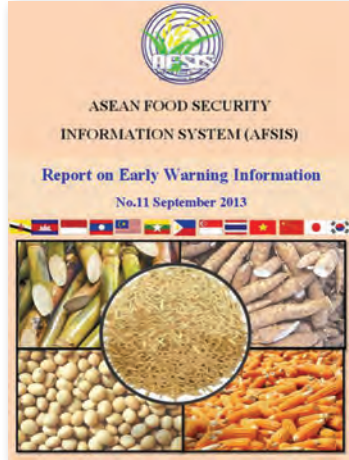
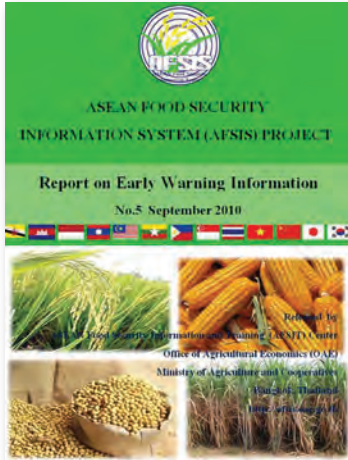

การเตือนภัยด้านการเกษตร และประมาณการสถานการณ์ล่วงหน้าของสินค้าเกษตรระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บริหารจัดการและดำเนินงานโครงการระบบสารสนเทศเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหารแห่งภาคพื้นอาเซียน (ASEAN Food Security Information System Project : AFSIS) ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือของประเทศสมาชิก ASEAN+3 ได้แก่ ประเทศบรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2546 ตามความเห็นชอบของที่ประชุม The Second Meeting of the ASEAN Agriculture and Forestry Ministers and the Ministers of the Peoples Republic of China, Japan and Republic of Korea (2nd AMAF+3) เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ณ กรุงเวียงจันทน์ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการจัดทำข้อมูลของภูมิภาค ให้มีฐานข้อมูลความมั่นคงทางอาหารและระบบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิก รวมทั้งจัดการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรแก่ประเทศสมาชิก และที่สำคัญเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศการเกษตรทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค ASEAN

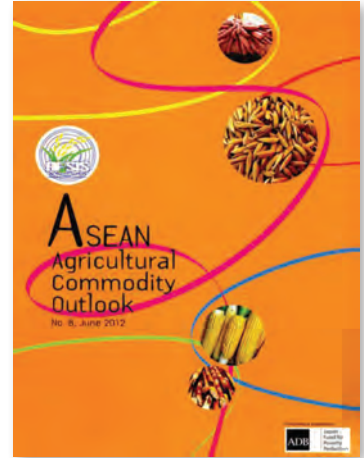
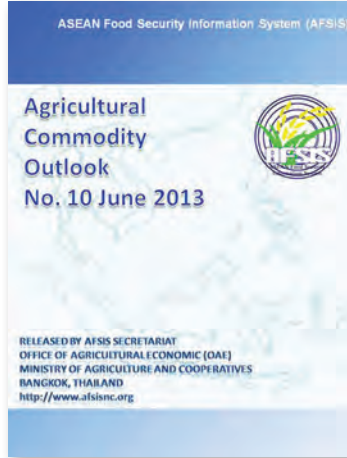
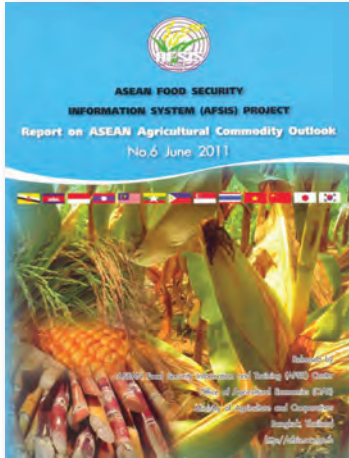
สำหรับภารกิจหลักของโครงการ คือ การพัฒนาข้อมูล รายงานและเผยแพร่ข้อมูลความมั่นคงทางด้านอาหารของภูมิภาค ตลอดจนการเตือนภัยด้านการเกษตร และประมาณการสถานการณ์ล่วงหน้าของสินค้าเกษตร ทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาคอาเซียน ในสินค้า 5 ชนิด คือ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยการปรับปรุงฐานข้อมูล ลดความซ้ำซ้อน และปรับปรุงวิธีการ Upload ข้อมูล รวมทั้งเพิ่มระบบ Social Network เพื่อให้ประเทศสมาชิก และผู้สนใจสามารถเข้าถึงและแลกเปลี่ยนข้อมูลได้สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยมีการจัดทำรายงานการเตือนภัยด้านการเกษตร และประมาณการสถานการณ์ล่วงหน้าของสินค้าเกษตรระดับประเทศและภูมิภาคอาเซียนเพื่อเผยแพร่ข้อมูล ดังนี้

1. การจัดทำรายงานเตือนภัยด้านการเกษตร (Early Warning Information Reports : EWI)

วัตถุประสงค์ เพื่อติดตามและรายงานสถานการณ์การผลิต และความมั่นคงทางด้านอาหาร ในภูมิภาค ประกอบด้วย ข้อมูลด้านการผลิต เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และเนื้อที่ผลผลิตเสียหายพร้อมสาเหตุ ซึ่งจะมีการรายงานข้อมูลทั้งปีปัจจุบัน และคาดการณ์ไปล่วงหน้า 1 ปี ทั้งนี้ ข้อมูลดังกล่าวได้มีการเผยแพร่ผ่าน AFSIS Website (<http://www.afsis.org>) ปีละ 2 ครั้ง คือประมาณเดือนมีนาคม และกันยายน ของทุกปี เพื่อผู้เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการด้านการผลิต และการเตรียมการเพื่อรองรับและแก้ปัญหาอันอาจเกิดจากภัยต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อภูมิภาคประเทศสมาชิก ASEAN

2. รายงานประมาณการสถานการณ์ล่วงหน้าของสินค้าเกษตร (Agricultural Commodity Outlook Reports : ACO)

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคงทางด้านอาหาร ในภูมิภาค ประกอบด้วยข้อมูลทั้งทางด้านอุปสงค์ และด้านอุปทานของสินค้าเกษตร เป็นรายประเทศ และภูมิภาค เช่น ข้อมูลด้านการผลิต (เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต) การใช้หรือการบริโภค ปริมาณสินค้าคงคลัง(สต็อก) การค้า (ปริมาณการนำเข้า ส่งออก) และราคา FOB ราคา CIF Food Security Ratio และ Self-sufficiency Ratio เป็นต้น รวมทั้งได้อธิบายสาเหตุของปรากฏการณ์และการเปลี่ยนแปลงไว้ด้วย โดยเผยแพร่ ปีละ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนมิถุนายน และธันวาคม ของทุกปี ประโยชน์เพื่อการบริหารจัดการด้านมั่นคงทางด้านอาหารในภูมิภาค

สำหรับการเตือนภัยด้านการเกษตรและประมาณการสถานการณ์ล่วงหน้าของสินค้าเกษตร จะมีส่วนช่วยให้การวางแผนการผลิตการตลาด ตลอดจนการบริหารจัดการผลผลิตสินค้าเกษตรในประเทศ และสมาชิกในภูมิภาคอาเซียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันก่อให้เกิดความยั่งยืนและสร้างความเข้มแข็งให้ประเทศในภูมิภาคอาเซียน

จากผลสัมฤทธิ์ของโครงการและผลการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ก่อให้เกิดประโยชน์มากมายแก่ประเทศสมาชิก ทำให้ทุกประเทศในภูมิภาค ASEAN เห็นว่า โครงการ AFSIS เป็นโครงการที่สำคัญ และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศการเกษตรทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค ASEAN ดังนั้น การดำเนินการโครงการดังกล่าว จึงมีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง และให้พัฒนาโครงการ AFSIS นำไปสู่การจัดตั้งเป็นองค์การภายใต้สมาคมประชาชาติอาเซียนต่อไป

ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

การถือครองที่ดินต่อความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของครัวเรือนเกษตรกร

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรที่ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ประกอบกับโอกาสการเข้าถึงปัจจัยการผลิตการเกษตรที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะการถือครองที่ดิน ส่งผลให้รายได้ครัวเรือนเกษตรกรแตกต่างกัน หากสังคมมีความเหลื่อมล้ำทางรายได้มาก จะส่งผลต่อเนื่องถึงความเหลื่อมล้ำด้านอื่น ๆ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงได้ศึกษาการถือครองที่ดินต่อความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของครัวเรือนเกษตรกร วัตถุประสงค์ เพื่อวัดและวิเคราะห์ถึงสาเหตุของความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของครัวเรือนเกษตรกร โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกร ปีเพาะปลูก 2554/55 จำนวน 6,682 ตัวอย่าง

ผลการศึกษา ภาพรวมของประเทศ พบว่า ครั้วเรือนเกษตรมีรายได้สุทธิต่อคน 40,493 บาท ภาคกลางมีรายได้สูงสุด 58,528 บาท รองลงมา คือ ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ ในขณะที่ภาคเหนือมีความเหลื่อมล้ำทางรายได้มากที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์จินี เท่ากับ 0.5334 รองลงมา คือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่าสัมประสิทธิ์จินี เท่ากับ 0.4682 0.4521 และ 0.4191 ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

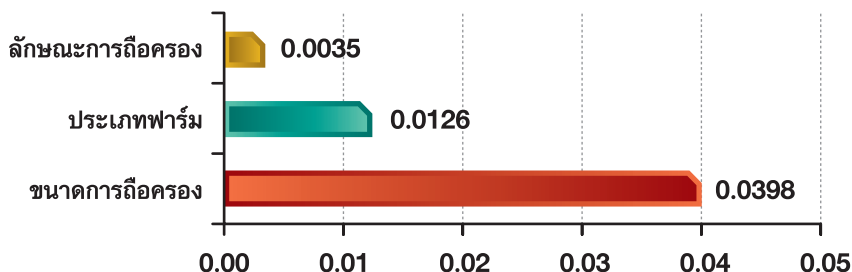
ตารางที่ 1 รายได้สุทธิครัวเรือนต่อคน และความเหลื่อมล้ำรายได้ ระดับภาค/ประเทศ

รายการ	ประเทศ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เหนือ	กลาง	ใต้
รายได้สุทธิครัวเรือนต่อคนต่อปี (บาท)	40,493	33,733	40,035	58,528	50,904
ค่าสัมประสิทธิ์จินี	0.4889	0.4191	0.5334	0.4682	0.4521

หมายเหตุ : สัมประสิทธิ์จินี มีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 หากค่าสัมประสิทธิ์มีค่ามาก แสดงว่ารายได้มีความเหลื่อมล้ำมาก

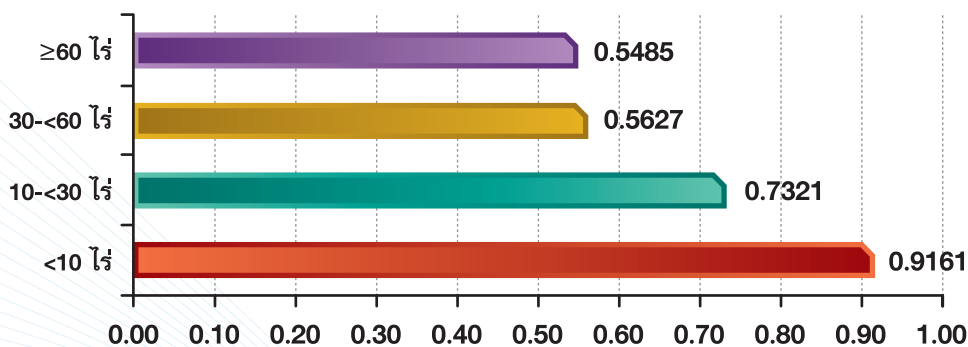

ความแปรปรวนของรายได้ จำแนกตามองค์ประกอบการถือครองที่ดิน

การวิเคราะห์สาเหตุของการถือครองที่ดินต่อความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ได้จำแนกครัวเรือนเกษตรเป็น 3 กลุ่มตามองค์ประกอบการถือครองที่ดิน จากนั้นคำนวณค่าดัชนีเชอร์รี่อ็อก เพื่อเปรียบเทียบความแปรปรวนของรายได้แต่ละกลุ่ม หากกลุ่มใดมีค่าดัชนีมาก แสดงว่ากลุ่มนั้นมีความเหลื่อมล้ำของรายได้มาก ผลวิเคราะห์พบว่า ขนาดการถือครองที่ดินเป็นสาเหตุหลักของความเหลื่อมล้ำทางรายได้ มีค่าดัชนีเชอร์รี่อ็อก เท่ากับ 0.0398 รองลงมาคือ ประเภทฟาร์มหรือการใช้ประโยชน์ที่ดิน และลักษณะการถือครองที่ดิน ตามลำดับ

ความแปรปรวนของรายได้ จำแนกตามขนาดถือครองที่ดิน

จากผลวิเคราะห์ข้างต้น จึงได้วิเคราะห์ความเหลื่อมล้ำของรายได้ จำแนกตามขนาดการถือครองที่ดิน 4 ขนาด คือ 1) น้อยกว่า 10 ไร่ 2) 10<30 ไร่ 3) 30<60 ไร่ และ 4) 60 ไร่ขึ้นไป และเปรียบเทียบความแปรปรวนของรายได้สุทธิเกษตรของแต่ละกลุ่ม พบว่า กลุ่มครัวเรือนถือครองที่ดินขนาดน้อยกว่า 10 ไร่ มีความเหลื่อมล้ำทางรายได้สุทธิเกษตรมากที่สุด คือมีความแปรปรวนภายในกลุ่มเท่ากับ 0.9161 กล่าวคือ ครัวเรือนเกษตรที่มีที่ดินถือครองขนาดเล็กมีรายได้สุทธิเกษตรแตกต่างกันมาก ทั้งนี้ เนื่องจากโอกาสในการเข้าถึงปัจจัยที่เอื้อต่อการผลิตไม่เท่าเทียมกัน เช่น มีที่ดินอยู่ในเขตชลประทาน การได้รับน้ำการเกษตร และปัญหาของดิน ฯลฯ ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมการผลิตเพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน

ดังนั้น การพัฒนาการเกษตรของภาครัฐ ควรให้ความสำคัญกับการยกระดับรายได้ ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ โดยกำหนดนโยบายตามกลุ่มเป้าหมายให้สอดคล้องกับระดับรายได้และขนาดการถือครองที่ดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกรที่มีขนาดถือครองที่ดินขนาดน้อยกว่า 10 ไร่ ให้มีการปรับปรุงการผลิตไปสู่กิจกรรมที่ให้ผลตอบแทนสูง ตลอดจนการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต เช่น สนับสนุนให้มีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยวิธีธรรมชาติ การใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อลดรายจ่ายหรือสร้างรายได้การเกษตร รวมทั้งสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มในรูปองค์กรรองรับผลผลิตและจัดการปัจจัยการผลิตร่วมกัน

ภาวะการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากการปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทย

ปัญหาก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas : GHG) เพิ่มขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ที่นับวันได้ทวีความรุนแรงก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนได้สร้างผลกระทบมากขึ้น ซึ่งภาคเกษตรเป็นทั้งผู้สร้างและผู้ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมการผลิตเช่นกันอันเกิดการใช้ทรัพยากร การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน การใช้น้ำ การใช้สารเคมี ปุ๋ย และน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งการผลิตแต่ละชนิดสินค้าเกษตรจะเกิดปริมาณผลกระทบที่มากน้อยต่างกัน ทั้งนี้ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตรจะถูกนำมาใช้เป็นมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีมากขึ้นในการแข่งขันทางการค้าทำให้ประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรในระดับต้น ๆ ของโลกจึงต้องเตรียมปรับตัวจากมาตรการแรงกดดันทั้งจากประเทศคู่แข่งและคู่ค้าเพื่อรักษาศักยภาพในการแข่งขัน และเพื่อนำไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ โดยเน้นกระบวนการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

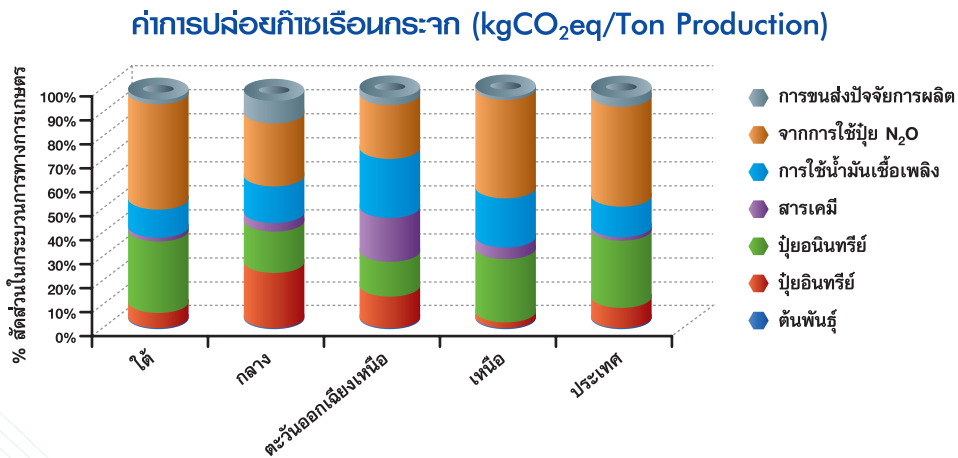
ปาล์มน้ำมัน เป็นสินค้าเกษตรชนิดที่มีการใช้ประโยชน์ทั้งเป็นวัตถุดิบตั้งต้นของผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมอาหาร พลังงาน และอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อสนองต่อความต้องการของประชากร และภาครัฐได้มีการดำเนินยุทธศาสตร์ปาล์มน้ำมันในช่วงปี 2551 - 2555 เพื่อเร่งผลักดันให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน และเพิ่มผลผลิต เพื่อรองรับกับยุทธศาสตร์พลังงานทดแทนร้อยละ 25 ภายใน 10 ปี (พ.ศ. 2555 - 2564) และมีเป้าหมายที่จะดำเนินการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลจากปาล์มน้ำมันเพื่อทดแทนน้ำมันดีเซลจากฟอสซิลให้ได้วันละ 5.97 ล้านลิตร ภายในปี 2564 ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกประมาณ 4.11 ล้านไร่ และมีการขยายพื้นที่ปลูกไปทั่วทุกภาคของประเทศไทยโดยพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้ ร้อยละ 88.91 รองลงมาภาคตะวันออกและภาคกลางร้อยละ 10.11 ส่วนที่เหลือประมาณร้อยละ 0.98 อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ทั้งนี้การขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้ทำการวิเคราะห์อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเนื่องมาจากการบุกรุกพื้นที่ป่า และก่อให้เกิดภาวะเรือนกระจกที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขตได้ทำการวิจัย เรื่อง **ภาวะการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศ**

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำบัญชีรายการก๊าซเรือนกระจกการปลูกปาล์มน้ำมันและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกปาล์มน้ำมัน รวมทั้งแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน โดยใช้เทคนิคการประเมินวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Assessment : LCA) ของการปลูกปาล์มน้ำมันระดับชาติ จากเกษตรกรตัวอย่างที่ปลูกปาล์มน้ำมันในแหล่งสำคัญทั่วประเทศไทย จำนวน 1,166 ราย

ผลการศึกษา พบว่า การผลิตผลปาล์มทั้งทะลาย 1 กิโลกรัม มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เท่ากับ 0.044443 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (kgCO₂eq) ต่อปี หรือ 44.443 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tonCO₂eq) ต่อปี โดยค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการเพาะปลูกเฉลี่ยทั้งประเทศประมาณ 42.564 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tonCO₂eq) ต่อปีของค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ค่าขนส่งปัจจัยการผลิตเฉลี่ยทั้งประเทศประมาณ 1.879 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tonCO₂eq) ต่อปี ดังนั้นการผลิตผลปาล์มทั้งทะลาย 1 ตัน จะมีค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เท่ากับ 44.443 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tonCO₂eq) ต่อปี โดยภาคใต้มีค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำสุด ขณะที่ภาคเหนือจะมีค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 : ผลการศึกษาค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทยและรายภาค

อย่างไรก็ตาม หากมีการใช้ปุ๋ยเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ทำให้ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงเหลือ 0.014808 kgCO₂eq หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 66.68 และถ้ามีการใช้ ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีทำให้ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงเหลือ 0.042486 kgCO₂eq หรือลดลง คิดเป็นร้อยละ 4.40 และหากใช้น้ำหนักบรรทุกลดลงในการขนส่งปัจจัยการผลิต จะทำให้ค่าการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นเป็น 0.044881 kgCO₂eq หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 0.99 ทั้งนี้ หากใช้ปุ๋ยเคมี ตามคำแนะนำและใช้ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี จะทำให้ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงเหลือ 0.013765 kgCO₂eq หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 69.03

ดังนั้น แนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการปลูกปาล์มน้ำมัน เกษตรกรต้องปลูก ปาล์มน้ำมันโดยใช้ปาล์มพันธุ์ดีที่ผ่านการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร ใช้ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ดิน และใบปาล์มน้ำมัน เพื่อให้มีการใส่ปุ๋ยสอดคล้องกับความต้องการของปาล์มน้ำมัน รวมทั้งมีการจัดการ สวนปาล์มให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มสดที่สุดตามกำหนดเวลาเพื่อลด ความสูญเสียอัตราการให้น้ำมันปาล์มดิบ รวมทั้งการขนส่งปัจจัยการผลิตและผลผลิตให้เต็มอัตราเพื่อ ลดปริมาณการใช้เชื้อเพลิง สำหรับนโยบายการส่งเสริมปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ปลูกใหม่หรือปลูก ทดแทนพันธุ์เก่าควรสนับสนุนให้เลือกใช้ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีและส่งเสริมให้ใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำของ กรมวิชาการเกษตรเพื่อช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ทั้งนี้ หน่วยงานวิชาการเกษตรควรมีจัดบริการ หรือรถบริการเคลื่อนที่ตรวจวิเคราะห์พืชและดิน และควรสร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติ ที่ดีที่เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมันโดยทั่วถึงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนาการจัดทำ ฐานข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ เชิงนโยบายและการหาแนวทางจัดการเพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งควรถ่ายทอด องค์ความรู้ให้เกษตรกรตระหนักและเข้าใจถึงผลกระทบจากภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้นจากการภาคเกษตรต่อไป

ด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

การเตรียมความพร้อมภาคการเกษตร สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ประชาคมอาเซียนมีเป้าหมายในการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ให้เป็นตลาดและฐานการผลิตร่วม มีการเคลื่อนย้ายสินค้า แรงงาน และทุน ได้อย่างเสรี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสร้างความมั่นคงและความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ดังนั้น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้บูรณาการหน่วยงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค 4 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 1 - 12 เพื่อดำเนินการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน 3 ด้าน ได้แก่ การเตรียมความพร้อมตามแผนงาน ASEAN Economics Community Blueprint (AEC Blueprint) การศึกษาเพื่อเตรียมการรองรับผลกระทบต่อภาคการเกษตร และการเตรียมความพร้อมของบุคลากรภาคการเกษตร โดยปี 2556 ได้มีการศึกษาในเรื่องดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาเศรษฐกิจสินค้าเกษตรและ วิเคราะห์ศักยภาพการเกษตรของประเทศไทย เปรียบเทียบกับสมาชิกอาเซียน 3 ประเทศ

ศึกษาคอบคลุมเรื่องสถานการณ์การผลิตการค้า กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และศักยภาพสินค้าเกษตรของไทยเปรียบเทียบกับ 3 ประเทศ ผลการศึกษาเป็นดังนี้

กัมพูชา ภาพรวมของการผลิตสินค้าเกษตรยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ และต้องพึ่งพาสินค้าเกษตรรวมทั้งเทคโนโลยีการเกษตรจากต่างประเทศ ดังนั้นไทยจึงมีโอกาสนในการขยายการลงทุน หรือขยายฐานการผลิตไปยังกัมพูชา เนื่องจากกัมพูชายังมีความได้เปรียบเรื่องทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และค่าจ้างแรงงานที่ถูก ประกอบกับกัมพูชายังคงเป็นประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากร (Generalized System of Preferences : GSP) จากประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America : USA) และ สหภาพยุโรป (European Union: EU)

การศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมสินค้าเกษตร 9 ชนิด ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ถั่วเหลือง ยางพารา ลำไย โคเนื้อ สุกร และปลาน้ำจืด พบว่า กัมพูชามีเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตข้าวมากเป็นอันดับ 6 ของอาเซียน กำหนดเป้าหมายส่งออกข้าว 1.0 ล้านตันในปี 2558 สำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นสินค้าชนิดหนึ่งภายใต้กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Aeyawadee-Chaopraya-Mekong Economic Cooperation : ACMECS) ส่วนมันสำปะหลังพื้นที่เพาะปลูกของกัมพูชาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเนื่องจากการส่งเสริมและพัฒนาการปลูก การใช้พันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การปลูกมันสำปะหลังยังใช้เทคโนโลยีดั้งเดิมอาศัยธรรมชาติเป็นหลัก ใช้แรงงานคนมากกว่าเครื่องจักรกลเพราะค่าจ้างแรงงานถูก ผลผลิตใช้บริโภคภายในประเทศและการส่งออก โดยผลผลิตส่วนใหญ่จะแปรรูปเป็นมันเส้นและแป้งมันสำปะหลัง ถั่วเหลืองมีเนื้อที่ปลูกลดลง ผลผลิตร้อยละ 20 ใช้ภายในประเทศที่เหลือ ร้อยละ 80 ส่งออก การผลิตใช้เทคโนโลยีแบบดั้งเดิมเพาะปลูกพันธุ์พื้นเมืองและพันธุ์ที่นำเข้ามาจากไทยและเวียดนาม ในส่วนของผลไม้ กัมพูชาสามารถผลิตผลไม้ได้หลายชนิด ได้แก่ทุเรียน ลำไย สับปะรด ส้ม มะม่วง เป็นต้น ผลไม้เหล่านี้มีลักษณะและรสชาติคล้ายคลึงกับผลไม้ของไทย แต่มีคุณภาพและมาตรฐานต่ำกว่า เนื่องจากขาดการส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณภาพผลไม้ สำหรับสินค้าปศุสัตว์ ทั้งโคเนื้อและสุกร ยังเป็นการเลี้ยงแบบพื้นบ้าน เพื่อใช้บริโภคภายในประเทศ เกษตรกรยังคงขาดแคลนเงินทุนต้องพึ่งพาเทคโนโลยีการผลิตจากต่างประเทศ ส่วนสินค้าประมงศักยภาพการเพาะเลี้ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำโดยเฉพาะสินค้าประมงประเภทปลา การเลี้ยงปลาเชิงพาณิชย์เป็นการเลี้ยงแบบดั้งเดิมและแบบกึ่งพัฒนาพันธุ์ปลาน้ำจืดที่เลี้ยงจัดอยู่ในกลุ่มปลาสวาย (Pangasius Hypophthalmus) โดยปลาประเภทนี้ไม่ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการตลาดปลาของประเทศไทย

สินค้ากัมพูชาที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดโลก ได้แก่ ข้าว ส่วนสินค้าที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดอาเซียน ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ลำไย และสินค้าที่กัมพูชามีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ส่วนสินค้าที่กัมพูชามีความสามารถในการแข่งขันลดลง ได้แก่ ถั่วเหลือง สินค้าปศุสัตว์ทั้งโคเนื้อและสุกร ดังนั้นในระยะสั้นไทยสามารถขยายการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ไปยังกัมพูชา เนื่องจากกัมพูชาผลิตได้เพียงพอกับความต้องการภายในประเทศ

สปป.ลาว

มีนโยบายส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจ การเกษตรอย่างเป็นระบบ/ครบวงจร ทั้งการผลิต การแปรรูปสินค้า เกษตร การผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงบริการ ทางการเกษตร ปัจจุบัน สปป.ลาว ให้การสนับสนุนเฉพาะการแปรรูป สินค้าเกษตร เช่น การผลิตยางพารามีการส่งเสริมการลงทุนตั้ง โรงงานแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยาง และส่งเสริมธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ ยางพารา มีการอำนวยความสะดวกทางการค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงการเป็นผู้นำในการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวก การค้าสินค้าระหว่างกัน สร้างความร่วมมือด้านการถ่ายทอด เทคโนโลยีการผลิต การแปรรูป การรับรองมาตรฐานสินค้า และการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร และให้ความสำคัญกับการสร้างความ สัมพันธ์และทัศนคติที่ดีกับประชาชนเพื่อสร้างความไว้วางใจ ซึ่งกันและกัน

การศึกษาคอบคลุมสินค้าเกษตร 8 ชนิด ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ยางพารา กาแฟ โคน้ำจืด สุก ร ปลา น้ำจืด พบว่า สปป.ลาว ผลิตข้าวคิดเป็นร้อยละ 1.24 ของ ผลผลิตข้าวอาเซียน ผลผลิตใช้บริโภคในประเทศเป็นหลัก แต่มี ศักยภาพในขยายพื้นที่การเพาะปลูกเพราะมีทรัพยากรธรรมชาติที่ อุดมสมบูรณ์ การเพาะปลูกยังใช้เทคโนโลยีดั้งเดิมที่เน้นใช้แรงงาน คนและสัตว์เป็นหลัก ต้นทุนการผลิตข้าวต่ำกว่าไทยเพราะค่าจ้าง แรงงานถูกกว่า สำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นการผลิตเพื่อการส่งออก เพราะไม่มีอุตสาหกรรมต่อเนื่องรองรับ สปป.ลาว มีศักยภาพในการ ขยายพื้นที่เพาะปลูก รวมทั้งได้รับการส่งเสริมจากภาคเอกชนไทย ส่วนถั่วเหลืองมีแนวโน้มลดลงทั้งเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิต โดยผลผลิตใช้ภายในประเทศเป็นหลักส่วนที่เหลือส่งออกไปยังไทย และเวียดนาม การผลิตยางพาราใน สปป.ลาว เนื้อที่ปลูกประมาณ ร้อยละ 70 ดำเนินการโดยชาวต่างชาติ ทั้งไทย จีน และเวียดนาม ในรูปแบบการให้สัมปทานพื้นที่ปลูก ส่วนที่เหลือร้อยละ 30 เป็น เกษตรกรรายย่อย สปป.ลาว ปลูกยางพาราเป็นอันดับ 8 ของอาเซียน การขยายพื้นที่ปลูกยางพาราเริ่มชะลอตัวลงเนื่องจากนโยบายยกเลิก การให้สัมปทานพื้นที่ปลูกตั้งแต่ปี 2554 ขณะที่เนื้อที่ให้ผลและ ผลผลิตกาแฟเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กาแฟที่ปลูกในแขวงจำปาสัก และปากซองได้รับสมญานามว่าเป็นกาแฟพันธุ์อาราบิก้าที่มีกลิ่นและ รสชาติดีเป็นอันดับ 1 ใน 3 ของกาแฟโลกที่มีรสชาติดีเยี่ยม นอกจาก กาแฟพันธุ์อาราบิก้าแล้ว สปป.ลาว ยังสามารถผลิตกาแฟพันธุ์โรบัสตา ที่มีกลิ่นหอมเช่นเดียวกับกาแฟอาราบิก้า

การเลี้ยงปลุสัตว์ สปป.ลาว มีการปรับการเลี้ยงสุกรแบบดั้งเดิมเป็นการเลี้ยงเชิงพาณิชย์เพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้น สำหรับการเลี้ยงโคเนื้อยังคงเป็นการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองใช้วิธีเลี้ยงแบบดั้งเดิม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้แรงงาน

การทำประมงน้ำจืดของ สปป.ลาว เป็นการเพาะเลี้ยงเพื่อบริโภคภายในครัวเรือนใช้เทคโนโลยีเพาะเลี้ยงแบบดั้งเดิมพึ่งพาปัจจัยการผลิตฟอพันธุ์สัตว์น้ำ และอาหารสำเร็จรูปจากประเทศเพื่อนบ้านทั้งเวียดนามและไทยประกอบกับโครงสร้างระบบการคมนาคมขนส่งยังไม่พัฒนาส่งผลให้ศักยภาพการเพาะเลี้ยงต่ำและมีต้นทุนการผลิตสูง การขยายการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเชิงพาณิชย์ใน สปป.ลาว ต้องใช้เวลาในการดำเนินการ เนื่องจากเกษตรกรขาดแคลนเงินทุนและแหล่งให้สินเชื่อ

สปป. ลาว มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าเกษตรไปยังตลาดโลก ได้แก่ ยางพารา เมล็ดกาแฟ และสินค้าที่มีความได้เปรียบในการส่งออกไปยังตลาดอาเซียน ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และเมล็ดกาแฟ

เมียนมาร์ เป็นประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อเป็นวัตถุดิบในการแปรรูปและการส่งออก รวมทั้งยังเป็นประเทศที่ได้รับพิเศษทางศุลกากร (Generalized System of Preferences : GSP) จากประเทศสหรัฐอเมริกา (United States of America : USA) และ สหภาพยุโรป (European Union : EU) อย่างไรก็ตาม เมียนมาร์ยังมีข้อจำกัดด้านสาธารณสุขโรคพิษสุนัขบ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังงานไฟฟ้า แต่จากศักยภาพด้านทรัพยากรการผลิต และนโยบายส่งเสริมการลงทุนของภาครัฐเมียนมาร์จึงเป็นประเทศสามารถดึงดูดนักลงทุนจากไทยและนานาชาติประเทศ

การศึกษาเศรษฐกิจสินค้าเกษตรของเมียนมาร์ครอบคลุมสินค้าเกษตร 6 ชนิด ได้แก่ ข้าว ถั่วเขียว ยางพารา สุก ร โคน้ำ และประมงทะเล พบว่า สินค้าข้าวของเมียนมาร์มีผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 9.58 ของอาเซียน ส่งออกข้าวได้มากเป็นอันดับ 3 ของอาเซียนโดยเฉพาะข้าวปอชั้นมูยซึ่งเป็นข้าวคุณภาพดีของเมียนมาร์ และมีเป้าหมายที่จะเป็นผู้ส่งออกข้าวหลักของโลก เนื่องจากศักยภาพในการขยายพื้นที่เพาะปลูกได้มาก ประกอบกับมีแรงงานจำนวนมากและค่าจ้างแรงงานต่ำ ตลอดจนนโยบายการเปิดประเทศส่งผลให้นานาประเทศให้ความสนใจที่จะลงทุนเรื่องข้าวในประเทศเมียนมาร์เพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้การผลิตข้าวของเมียนมาร์มีศักยภาพมากขึ้นในอนาคต ในขณะที่สินค้าถั่วเขียวของเมียนมาร์มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าไทยส่งผลให้ไทยนำเข้าถั่วเขียวจากเมียนมาร์มากขึ้นและส่งผลให้ราคาถั่วเขียวในประเทศของไทยตกต่ำลงจนอาจทำให้เกษตรกรไทยลดพื้นที่ปลูกถั่วเขียวลงอีก สำหรับสินค้ายางพาราเมียนมาร์เป็นประเทศที่มีศักยภาพในการปลูกยางพารา เนื่องจากมีการปลูกเป็นแปลงขนาดใหญ่ โดยการให้สัมปทานกับนักลงทุนต่างชาติทำให้ต้นทุนต่อไร่ต่ำ ทรัพยากรดินมีความอุดมสมบูรณ์และสามารถขยายการเพาะปลูกได้อีกจำนวนมาก ผลผลิตส่วนใหญ่ส่งออกประเทศมาเลเซียและจีน ซึ่งเป็นผู้ลงทุนปลูกสวนยางและสร้างโรงงานผลิตยางเบื้องต้น อาจเป็นผลให้ไทยสูญเสียตลาดหลักเนื่องจากจีนหันไปนำเข้าจากเมียนมาร์เพิ่มขึ้น

สินค้าสุกร เมียนมาร์มีศักยภาพการผลิตต่ำเนื่องจากลักษณะการเลี้ยงเป็นแบบรายย่อยส่วนใหญ่ใช้พันธุ์พื้นเมือง อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรใช้วัตถุดิบที่หาได้ ในท้องถิ่นและมีความรู้และเทคโนโลยีที่ล้าหลังไทย สินค้าโคน้ำของเมียนมาร์ลักษณะการเลี้ยงเป็นแบบรายย่อย พันธุ์ที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นลูกผสมพันธุ์พื้นเมือง แต่เมียนมาร์มีศักยภาพในการผลิตโคน้ำ ทั้งนี้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านกฎหมายที่ห้ามส่งออกโคน้ำและการขนส่งที่ไม่สะดวกจึงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมโคน้ำ ในขณะที่เมียนมาร์มีทรัพยากรด้านการประมงที่อุดมสมบูรณ์สูงจึงเป็นแหล่งวัตถุดิบประมงทะเลที่สำคัญของไทย เมียนมาร์มีพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแต่การเพาะเลี้ยงยังไม่พัฒนามากนัก เนื่องจากขาดบุคลากร และเทคโนโลยี รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานยังขาดการพัฒนา

สินค้าของเมียนมาร์ที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกไปยังตลาดโลก ได้แก่ ข้าว ถั่วเขียว ยางพารา และสินค้าที่มีความได้เปรียบในการส่งออกไปยังตลาดอาเซียนได้แก่สินค้าประมง

2. การรับรู้ของเกษตรกรไทย

การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรกรจำเป็นต้องรับรู้ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการผลิตและการแข่งขันของไทย สำหรับภาพรวมการรับรู้ของเกษตรกรเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับน้อยถึงค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะการรับรู้ด้านการลงทุนแรงงาน และมาตรการรองรับของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ หรือกองทุน FTA ส่วนภาพรวมของการเตรียมความพร้อมของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมน้อยโดยเฉพาะด้านการตลาด ส่วนด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย สุขภาพและด้านการผลิตนั้นเกษตรกรมีการเตรียมพร้อมไม่มากนัก ดังนั้น ภาครัฐควรมีนโยบายและมาตรการยกระดับการรับรู้และเพิ่มขีดความสามารถให้เกษตรกร ได้แก่ การประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อที่มีความใกล้ชิดเกษตรกรเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจผลดี ผลเสีย และมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งนี้ แนวทางการเพิ่มพูนการรับรู้ต้องพิจารณาถึงช่วงเวลา รูปแบบ วิธีการในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารให้สอดคล้องกับอายุและการศึกษาของเกษตรกร โดยมีการดำเนินงานเชิงรุกในการรณรงค์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และกำหนดมาตรการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

3. โอกาสสินค้าเกษตรไทยสู่ประชาคมอาเซียน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ดำเนินการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับสถานการณ์การผลิต การตลาด ศักยภาพการแข่งขัน และโอกาสในการพัฒนาสินค้าเกษตรไทยสู่ประชาคมอาเซียน ผลการประชุมสัมมนาสรุปได้ว่าศักยภาพการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทยในประชาคมอาเซียน ยังมีแนวโน้มที่ดี เนื่องจากสินค้าเกษตรไทยเป็นที่ยอมรับในด้านคุณภาพและมาตรฐาน โดยเฉพาะผลไม้ ขณะที่บางสินค้าพัฒนาไปสู่การแข่งขันในระดับโลกแล้ว คือ ไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์ สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยการผลิตยังคงมีราคาสูง โดยเฉพาะพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ค่าจ้างแรงงานสูง เกษตรกรและผู้ผลิตส่วนใหญ่ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น ด้วยการลดต้นทุนการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพดิน และการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาของภาครัฐไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งต้องการให้ภาครัฐหาแนวทางลดภาษีนำเข้าปัจจัยการผลิต

แนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรของไทยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนี้

แนวทางพัฒนาสินค้าพืช 1) สนับสนุนการลงทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต 2) พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานและตรงตามความต้องการของตลาด 3) พัฒนาระบบรับรองคุณภาพสินค้าอย่างมีมาตรฐาน และ 4) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าอย่างต่อเนื่อง

แนวทางพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ 1) ลดต้นทุนการผลิต โดยการพัฒนาพันธุ์ และอาหารสัตว์น้ำ 2) พัฒนาระบบควบคุมโรคระบาดที่ได้มาตรฐานและมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง และ 3) วางมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้มีการดำเนินการอย่างถูกต้องลักษณะ

แนวทางพัฒนาสินค้าประมง 1) ลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะราคาจำหน่ายพันธุ์สัตว์น้ำ 2) พัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยง และ 3) พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐานและตามความต้องการของตลาด

แนวทางพัฒนาในภาพรวม 1) สนับสนุนและส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เช่น สหกรณ์การเกษตร เพื่อปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของผู้ผลิตในประเทศ 2) สร้างอัตลักษณ์สินค้าเกษตรไทยเพื่อการส่งออก 3) กำหนดตัวชี้วัดศักยภาพในการแข่งขันด้านการเกษตรของไทย 4) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบังคับใช้มาตรฐานกลางสินค้าเกษตรที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 5) บริหารจัดการอุปทานและอุปสงค์สินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการบริโภคในประเทศและเพื่อการส่งออก 6) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและช่วยเพิ่มผลผลิตการผลิต และ 7) สนับสนุนการดำเนินการตามแผนพัฒนาด้านเกษตรอินทรีย์

การดำเนินงานขององค์กร สำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม ประจำปี 2556

องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve: APTERR) จัดตั้งเป็นองค์กรถาวรตามมติที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีของสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี (The ASEAN Ministers of Agriculture and Forestry and the Ministers of Agriculture of the People's Republic of China, Japan and the Republic of Korea : AMAF+3) ครั้งที่ 11 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2554 ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย หลังจากที่ได้โครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวฉุกเฉินในเอเชียตะวันออก (East Asia Emergency Rice Reserve: EAERR) ได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2553 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสามที่ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินจากธรรมชาติและให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ด้วยการทำสัญญาซื้อขายข้าวล่วงหน้าและการบริจาคข้าวแบบให้เปล่า ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้จะต้องไม่ละเมิดกฎระเบียบขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ทั้งนี้ ที่ประชุม AMAF+3 ได้ลงนามความตกลง APTERR (APTERR Agreement) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก โดยมีสำนักเลขานุการ APTERR ทำหน้าที่บริหารจัดการและดูแลการดำเนินงานขององค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายใต้การกำกับดูแลของคณะมนตรีถาวร (APTERR Council)

ความตกลง APTERR ได้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม 2555 และภายใต้ความตกลงนี้ ประเทศสมาชิกได้กำหนดปริมาณการสำรองข้าวในรูปสัญญาไว้ รวมทั้งหมด 787,000 ตัน พร้อมทั้งจัดตั้งเงินกองทุน APTERR (APTERR Fund) ซึ่งประกอบด้วยเงินทุนสะสม (Endowment Fund) ที่ใช้ได้เฉพาะดอกผลจำนวน 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐและเงินอุดหนุนประจำปี (Annual Contribution) ปีละ 300,000 ดอลลาร์สหรัฐ ในช่วง 5 ปีแรกการระดมเงินทุนสะสม และประเทศไทยได้รับฉันทามติจากที่ประชุม AMAF+3 ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2555 ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ให้เป็นที่ตั้งถาวรของสำนักเลขานุการ APTERR โดยสำนักเลขานุการ APTERR จะมีสถานะตามกฎหมายไทย และที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่อาคารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การดำเนินงานในปี 2556 ประเทศสมาชิกได้แต่งตั้งคณะมนตรีถาวร (APTERR Council) พร้อมทั้งได้จัดประชุมคณะมนตรีถาวร ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2556 ณ กรุงเทพฯ และสำนักเลขานุการ APTERR ได้เริ่มดำเนินงานอย่างเป็นทางการ (Official Launch) เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2556 และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้มีการหารือกับกระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของสำนักเลขานุการ ได้ข้อสรุปว่า จะต้องมีการออกพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ APTERR ตามกฎหมายไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา นอกจากนี้ได้มีการจัดทำร่างกฎระเบียบและคู่มือการดำเนินงานต่าง ๆ ของ APTERR เสนอให้คณะมนตรีถาวร APTERR พิจารณานอมนัดให้นำไปใช้ในการดำเนินงานขององค์กรถาวรนี้ รวมทั้งได้มีการพัฒนาเว็บไซต์ของ APTERR ด้วย

นอกจากนี้ สำนักเลขานุการ APTERR ได้นำข้าวที่กระทรวง เกษตร ป่าไม้และประมง ประเทศญี่ปุ่นบริจาคในปีงบประมาณ 2555 เพื่อไปดำเนินการระบายข้าวภายใต้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าเมื่อ เกิดภัยพิบัติฉุกเฉินใน 2 ประเทศ คือ ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สำหรับการช่วยเหลือใน ประเทศฟิลิปปินส์นั้นเป็นการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติ จากไต้ฝุ่นโบฟา (Bopha) ที่เมืองดาเวา (Davao Oriental) และ คอมโปสเทลล่า (Compostela Valley) ซึ่งภัยพิบัติดังกล่าวทำให้ บ้านเรือนกว่าหนึ่งแสนหลังคาเรือนได้รับความเสียหาย อีกทั้งยังมี ผู้เสียชีวิตและสูญหายกว่า 1,500 คน รวมไปถึงภาคการเกษตรเสียหาย กว่า 88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยการช่วยเหลือดำเนินการภายใต้ การดำเนินงาน Food-for-Work ซึ่งเป็นการทำงานแลกเปลี่ยนกับ ความช่วยเหลือทางด้านอาหาร ซึ่งผู้ประสบภัย 1 ครัวเรือนจะได้รับ ข้าว 10 กิโลกรัมจากการทำงานเป็นเวลา 8 ชั่วโมงต่อวัน เพื่อซ่อมแซม ชุมชนของตัวเองที่เสียหาย ทั้งนี้องค์การอาหารแห่งประเทศฟิลิปปินส์ ได้ดำเนินการระบายข้าวไปแล้วเมื่อเดือนกันยายน 2556

ส่วนการช่วยเหลือในประเทศ สปป. ลาวนั้น เป็นการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยแล้ง และ น้ำท่วมที่จังหวัดหลวงพระบาง จำนวน 177 ตัน และที่จังหวัดสาระวันเป็นจำนวน 223 ตัน ซึ่งภัยพิบัติดังกล่าว ได้ส่งผลให้มีผู้ได้รับผลกระทบกว่า 10,000 คน ทั้งยังสร้างความเสียหายต่อโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร ซึ่งส่งผลให้ผลผลิตของเกษตรกรเสียหายเป็นจำนวนมาก โดยกระทรวง แรงงานและพัฒนาสังคมประเทศลาว ร่วมมือกับองค์การอาหารโลก ประจำประเทศลาว (World Food Programme) ได้นำข้าวไปช่วย เหลือตั้งแต่เดือนตุลาคม 2556

ล่าสุด เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2556 ประเทศฟิลิปปินส์ ประสบภัยพิบัติรุนแรงจากพายุไต้ฝุ่น ไห่เยียน รัฐบาลฟิลิปปินส์ ได้ร้องขอข้าวจากสำนักเลขานุการ APTERR เพื่อนำไปช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยดังกล่าว และสำนักเลขานุการได้ขอบริจาคข้าวจาก ประเทศสมาชิกเพื่อดำเนินการความช่วยเหลือภายใต้โปรแกรม 3 ซึ่งในเบื้องต้น มีประเทศไทยบริจาคข้าวจำนวน 5,000 ตัน ประเทศ ญี่ปุ่นบริจาคข้าวในวงเงิน 500,000 เหรียญสหรัฐ และประเทศจีน บริจาคข้าวในวงเงิน 5 ล้านหยวน ทั้งนี้ สำนักเลขานุการ APTERR จะดำเนินการส่งมอบข้าวไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยในประเทศ ฟิลิปปินส์ ต่อไป

การดำเนินงานร่วมกับ FAO ในโครงการ Analysis of Food Security Statistics in Thailand

องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of United Nations : FAO) ได้รายงานสถานการณ์ความไม่มั่นคงอาหารของโลก (The State of Food Insecurity in the World : SOFI) มาตั้งแต่ปี 2552 โดยในปี 2554 FAO รายงานว่าประเทศไทยมีจำนวนผู้ขาดสารอาหารเฉลี่ยระหว่างปี 2548 - 2550 ประมาณ 10.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 16 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งหลายภาคส่วนมีข้อสังเกตว่า จำนวนดังกล่าวเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างสูง และอาจไม่สะท้อนความเป็นจริงของจำนวนผู้ขาดสารอาหารในไทยอย่างแท้จริง FAO จึงได้สนับสนุนงบประมาณให้ประเทศไทยดำเนินโครงการ TCP/THA/3301 Analysis of Food Security Statistics in Thailand เพื่อปรับปรุงข้อมูลจำนวนผู้ขาดสารอาหาร ซึ่งหน่วยงานหลักของไทยที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการคือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลสำหรับใช้คำนวณตัวเลขผู้ขาดสารอาหาร (Undernourishment) ของ FAO ในส่วนของประเทศไทย เพื่อให้เกิดเอกภาพในการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนจัดส่งให้ FAO โดยประกอบด้วยคณะอนุกรรมการย่อย 2 คณะประกอบด้วย 1) คณะอนุกรรมการด้านจัดทำข้อมูล Supply Utilization Accounts และ Food Balance Sheet (SUA and FBS) มี สศก. เป็นผู้ดำเนินการหลัก และ 2) คณะอนุกรรมการด้านวิเคราะห์ความไม่เสมอภาคของการบริโภคอาหารของประชากร (Food Insecurity Assessment: FIA) มี สสช. เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

ผลการคำนวณจำนวนผู้ขาดสารอาหารของไทยจากการดำเนินคณะกรรมการทั้งสองดังกล่าว พบว่า สาเหตุที่ตัวเลขผู้ขาดสารอาหารของ FAO สูงกว่าความเป็นจริง เนื่องจากความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล FAO ที่ไม่ได้รวมพืชผักและผลไม้เมืองร้อนที่คนไทยนิยมบริโภคในการคำนวณ คณะอนุกรรมการดังกล่าวจึงได้ร่วมกับ FAO ดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลผลผลิตของไทยใน Food Balance Sheet ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงค่า Coefficient of Variation (CV) และ Minimum Dietary Energy Requirement (MDER) ซึ่งได้จากการเก็บข้อมูลของ สสช. ในการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและครัวเรือน จากการปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวคณะกรรมการคำนวณจำนวนผู้ขาดสารอาหารในปี 2551 - 2553 ได้เท่ากับ 3.8 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสถานการณ์ความมั่นคงอาหารของไทยยิ่งขึ้น และใกล้เคียงกับการคำนวณของ FAO ในรายงาน SOFI 2012 ที่รายงานว่าจำนวนผู้ขาดสารอาหารของไทยระหว่างปี 2553 - 2555 เท่ากับ 5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศ จากผลความสำเร็จในการลดจำนวนผู้ขาดสารอาหารดังกล่าวทำให้ไทยได้รับรางวัล “Recognizing Outstanding Progress in Fighting Hunger” ระหว่างการประชุมใหญ่ของ FAO ครั้งที่ 38 เมื่อเดือนมิถุนายน 2556 ณ สำนักงานใหญ่ FAO กรุงโรม ในฐานะที่ไทยเป็นหนึ่งใน 18 ประเทศที่สามารถลดจำนวนประชากรที่ขาดสารอาหารได้ตามเป้าหมาย Millennium Development Goals (MDGs) ก่อนเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปี 2558

ปี 2556 FAO ร่วมกับ สศก. และ สสช. ได้จัดประชุมเพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของโครงการรวมทั้งเอกสารรายงานการวิเคราะห์ความมั่นคงด้านอาหารและภาวะโภชนาการของไทย ปี 2548 - 2554 ทั้งในฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และ สศก. ได้เผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ นับว่าการดำเนินการปรับปรุงตัวเลขร่วมกับ FAO มีส่วนช่วยในการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของไทยในการวิเคราะห์และคำนวณจำนวนผู้ขาดสารอาหารเพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ที่แท้จริงของความมั่นคงอาหารของประเทศ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงอาหารของประเทศไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

ด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

การติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นพันธกิจหนึ่งของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินงานแผนงาน/โครงการสำคัญต่าง ๆ ตามนโยบายการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้กรอบการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ทั้งนโยบายเร่งด่วนและนโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจการเกษตรในปี 2556 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า แผนงาน/โครงการต่างๆ ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคเกษตรทั้งในด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่เฉพาะ การเสริมสร้างเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร และการลดต้นทุนการผลิต ดังนี้

โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ เพื่อการพัฒนาการเกษตร

เป็นการดำเนินการตามแผนพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน โดยให้ความสำคัญของการใช้น้ำชลประทานที่ก่อสร้างแล้วเสร็จให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต การเพิ่มมูลค่า การตลาด และการบริหารจัดการ และพัฒนาชุมชนให้เกิด ความเข้มแข็งและยั่งยืน เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2554 ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ งบจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และงบประมาณจังหวัด ซึ่งโครงการได้ดำเนินการครบ 3 ปี ในปี 2556 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจึงได้ทำการประเมินผลโครงการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ประธานกลุ่มองค์กรเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

ผลการดำเนินงานโครงการ ตั้งแต่ปี 2554 - 2556 มีพื้นที่ดำเนินการรวม 293,330 ไร่ จำแนกเป็นปี 2554 จำนวน 108,434 ไร่ ปี 2555 จำนวน 87,051 ไร่ และปี 2556 จำนวน 97,845 ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 22,764 ราย

ด้านประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน

พบว่า การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำชลประทานในปีเพาะปลูก 2555/56 มีประสิทธิภาพการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.70 จำแนกเป็นในฤดูแล้งเกษตรกรมีการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นจาก 7.93 ไร่ต่อครัวเรือน ก่อนเข้าร่วมโครงการเป็น 9.36 ไร่ต่อครัวเรือน หลังเข้าร่วมโครงการ หรือมีประสิทธิภาพการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.36 (จากร้อยละ 77.29 เป็นร้อยละ 86.65) และในฤดูฝนเกษตรกรมีการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นจาก 9.93 ไร่ต่อครัวเรือน ก่อนเข้าร่วมโครงการเป็น 10.17 ไร่ต่อครัวเรือน หลังเข้าร่วมโครงการ หรือมีประสิทธิภาพการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.34 (จากร้อยละ 96.78 เป็นร้อยละ 99.12)

ด้านประสิทธิภาพการผลิต

พืชที่เกษตรกรปลูกในพื้นที่โครงการ ได้แก่ พืชอาหาร (ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง) ไม้ยืนต้น (ยางพารา) ไม้ผล (มะม่วง ลำไย และทุเรียน) และ พืชน้ำมัน (ปาล์มน้ำมัน) ซึ่งผลิตข้าวเป็นพืชหลักในพื้นที่โครงการ มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นจากการบริหารจัดการน้ำร่วมกัน ทำให้ได้รับน้ำเพื่อปลูกข้าว และพืชอื่น ๆ โดยมีผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจาก 630.46 กิโลกรัมต่อไร่ในปีเพาะปลูก 2553/54 เป็น 666.65 กิโลกรัมต่อไร่ในปีเพาะปลูก 2555/56 ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น ครัวเรือนละ 39,850 บาท (จาก 38,283 เป็น 78,133 บาทต่อครัวเรือน)

ด้านการพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็ง
เกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 89.79 ที่ได้รับ การถ่ายทอดความรู้ได้นำความรู้ไปปฏิบัติตาม โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว และเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร เกษตรกร มีการจัดตั้ง คณะกรรมการบริหารกลุ่ม โดยสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ร้อยละ 72.32 มีส่วนร่วมในการจัดสรรน้ำและบำรุงรักษาระบบชลประทาน

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการที่ผ่านมา มีการบูรณาการ การมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานราชการของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนมากขึ้น ซึ่งการประกวดผลการดำเนินงานโครงการเป็นกลไกหนึ่งในการ ขับเคลื่อนโครงการ ทำให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สนับสนุนการดำเนินโครงการให้ประสบผลสำเร็จ แต่การพัฒนา อาชีพแก่เกษตรกรโดยใช้การตลาดนำการผลิตเป็นลักษณะรวมกลุ่ม ทำกิจกรรมและขายภายในชุมชน

ดังนั้น ในการถ่ายโอนโครงการฯ ให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นหลังจากการดำเนินงานครบ 3 ปี หน่วยงานทุกภาคส่วน ควรร่วมมือในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาการเกษตร เพื่อใช้ เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน ต่อไป ส่วนการถ่ายทอดความรู้ควรเน้นแบบบูรณาการอย่างจริงจัง และสอดคล้องกับสภาพสังคมของแต่ละท้องถิ่น นอกจากนี้ ควรมี การจัดทำแผนด้านการตลาดให้ชัดเจน และใช้ตลาดนำการผลิต รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการน้ำเป็นพื้นที่ เพื่อการเรียนรู้ และขยายผลไปสู่พื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

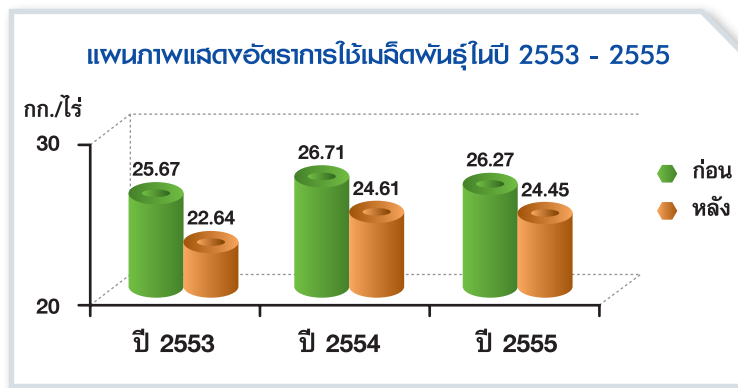

โครงการนิคมการเกษตรข้าว

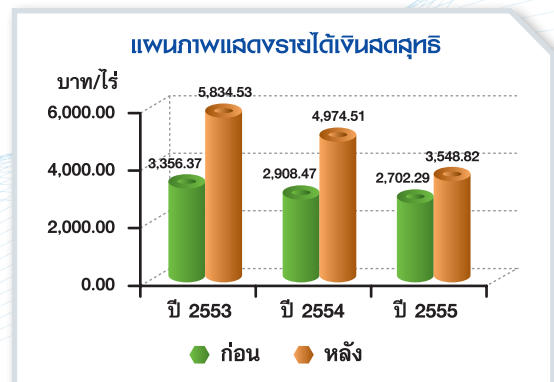
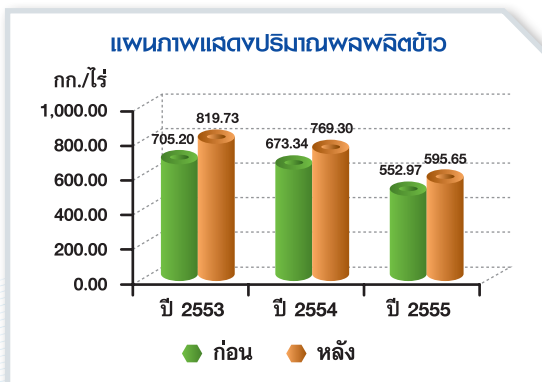
การผลิตสินค้าอาหารของโลกประสบปัญหาภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะข้าวทำให้ประเทศผู้ผลิตข้าวในหลาย ๆ ประเทศ ไม่สามารถผลิตได้ตามปกติ รวมทั้งมีการนำพืชอาหารไปผลิต เป็นพลังงานทดแทนมากขึ้น ในขณะที่ความต้องการอาหาร และ จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ทำให้พืชอาหารมีราคาสูงและใน ระยะยาวอาจเกิดวิกฤติการขาดแคลนอาหาร กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ จึงได้จัดตั้งนิคมการเกษตรพืชอาหารและพลังงาน ทดแทนขึ้น ตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมา โดยกำหนดขอบเขตพื้นที่ เฉพาะหรือสร้างโซนนิ่ง (Zoning) แหล่งผลิตให้เป็นรูปธรรม พร้อมทั้งเร่งปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ปรับโครงสร้างการผลิตให้สอดคล้องกับการตลาด เพิ่มศักยภาพ และมูลค่าสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรม การเกษตรและพลังงาน รวมทั้งเป็นฐานการผลิตทางการเกษตร ในระยะยาวแก่เกษตรกรรุ่นใหม่ และผู้สนใจเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เขตนิคมสหกรณ์ และ เขตจัดรูปที่ดิน โดยมีเป้าหมายการจัดนิคมการเกษตรข้าวนำร่อง เพื่อเป็นตัวอย่างขยายผลตั้งแต่ ปี 2552 - 2555 จำนวน 12 แห่ง ซึ่งในปี 2556 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ทำการประเมินผล โครงการฯ โดยใช้ข้อมูลจากสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่ปี 2553 - 2555 รวมทั้งผู้นำเกษตรกร ผู้จัดการโครงการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

ผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี 2553 - 2555 จัดตั้งนิคม การเกษตรข้าวครบ 12 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี สุโขทัย อุทัยธานี ร้อยเอ็ด อุดรดิตถ์ ยโสธร สุรินทร์ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ และแพร่

ด้านการเพิ่มศักยภาพการผลิต โดยการใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนลักษณะ การปลูกข้าวจากการทำนาหว่านเป็นการทำนาดำด้วยวิธีการโยนกล้า และการใช้พันธุ์ดี พบว่า เกษตรกรมากกว่าร้อยละ 70.00 มีการ เปลี่ยนมาใช้เมล็ดพันธุ์ใหม่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และมีอัตราการ ใช้เมล็ดพันธุ์ลดลง

ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จากการนำความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดไปปฏิบัติใช้ทั้งในเรื่องของการปรับปรุงบำรุงดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์ ตลอดจนการดูแลรักษา ทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในปี 2553 ปี 2554 และปี 2556 มีปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเป็น 819.73 769.30 และ 595.65 กิโลกรัมต่อไร่ หลังเข้าร่วมโครงการและเมื่อหักต้นทุนการผลิต พบว่า เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิเฉลี่ย 5,834.53 4,974.51 และ 3,548.82 บาทต่อไร่ เพิ่มขึ้นหลังเข้าร่วมโครงการ

ด้านการเพิ่มศักยภาพการตลาด โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตข้าว GAP เกษตรกรยังทำการผลิตข้าว GAP ค่อนข้างน้อยร้อยละ 12.63 ซึ่งส่วนใหญ่จะผลิตเป็นข้าวทั่วไปจำหน่ายในโครงการรับจำนำข้าวเปลือก **ส่วนการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร** มีการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกร โดยหน่วยงานราชการเป็นผู้ส่งเสริม ทำให้เกษตรกรร้อยละ 86.67 มีแหล่งซื้อขายผลผลิตที่แน่นอน ส่วนใหญ่เป็นโรงสี พ่อค้าคนกลาง และกลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ ในชุมชน

นอกจากนี้ ในการดำเนินงานโครงการ พบว่า การบูรณาการระหว่างหน่วยงานในพื้นที่มีค่อนข้างน้อย การสร้างโอกาสทางการตลาดโดยการผลิตข้าว GAP มีเกษตรกรเพียงส่วนน้อยที่ปฏิบัติตาม รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ข้าวชุมชนเพื่อเป็นแหล่งกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดียังไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากเกษตรกรเห็นว่าการผลิตข้าว GAP และการผลิตเมล็ดพันธุ์มีความยุ่งยาก ลงทุนสูง และขาดประสบการณ์ในการผลิต

ดังนั้น การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในพื้นที่เป็นสิ่งจำเป็นในการขับเคลื่อนโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสร้างความรู้ ความเข้าใจถึงหลักการผลิตตามมาตรฐาน GAP ซึ่งจะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตข้าว รวมทั้งพัฒนาศูนย์ข้าวชุมชนซึ่งเป็นกลไกของรัฐในการกระจายเมล็ดพันธุ์ดีสู่เกษตรกรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โครงการเสริมสร้างเสถียรภาพ ราคามะพร้าว ปี 2555

จากสถานการณ์ราคามะพร้าวตกต่ำจากผลละ 11.34 บาท ในเดือนมกราคม 2555 ลดลงเหลือผลละ 2.31 บาท ในเดือนกรกฎาคม 2555 ซึ่งราคาต่ำกว่าต้นทุนการผลิต (ผลละ 6.19 บาท) และคาดว่า ในปี 2555 จะมีมะพร้าวผลส่วนเกินในระบบ 33,937 ตัน จำเป็นต้อง จัดการมะพร้าวผลส่วนเกินออกจากระบบในรูปของเนื้อมะพร้าวแห้ง ในช่วงเดือนกันยายน - พฤศจิกายน 2555 หรือเทียบเท่าเนื้อมะพร้าวแห้ง 9,000 ตัน เพื่อยกระดับราคามะพร้าวผลให้สูงขึ้น

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช ได้เสนอโครงการเสริมสร้างเสถียรภาพราคามะพร้าวปี 2555 ต่อคณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช โดยขอใช้เงินกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ได้เห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการแก้ไขปัญหาราคามะพร้าวตกต่ำ โดยอนุมัติวงเงิน 66.87 ล้านบาท เพื่อลดอุปทานมะพร้าวผลที่จะออกสู่ตลาด และยกระดับราคาให้เป็นธรรมต่อเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว โดยมีเป้าหมายรับซื้อเนื้อมะพร้าวแห้ง 9,000 ตัน ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และปัตตานี ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ทำการประเมินผลโครงการ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้รวบรวมมะพร้าวแห้ง และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งในและนอกโครงการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ประจำจุดรับซื้อ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผลการประเมินสรุปได้ ดังนี้

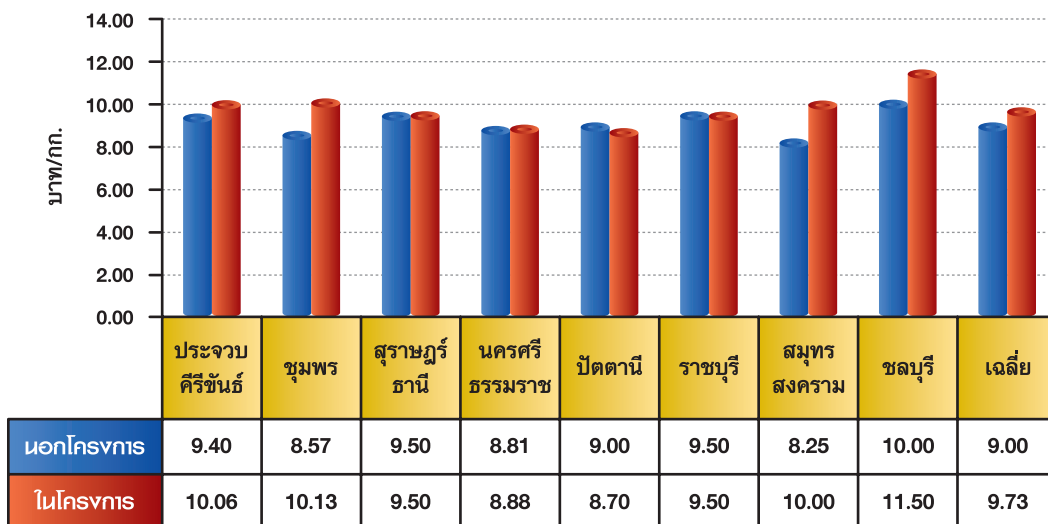
ด้านการรับซื้อเนื้อมะพร้าวแห้ง เพื่อลดอุปทานมะพร้าวผลที่จะออกสู่ตลาด พบว่า สามารถลดปริมาณมะพร้าวผลที่คงค้างอยู่ในสวนและผู้รวบรวมมะพร้าวได้ 32,270 ตัน หรือ 25.28 ล้านผล โดยนำมาแปรรูปเป็นเนื้อมะพร้าวแห้งขายในโครงการรวม 8,605.38 ตัน ร้อยละ 95.62 ของเป้าหมาย และเกษตรกรทั้งในและนอกโครงการ มีการเปลี่ยนแปลงการขายมะพร้าว จากมะพร้าวผล มะพร้าวขาว และมะพร้าวดำ เป็นมะพร้าวแห้งเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 38.95 เป็นร้อยละ 82.63 และมีสัดส่วนของปริมาณการขายเนื้อมะพร้าวแห้งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.30 เป็นร้อยละ 56.14 เมื่อมีโครงการ

ด้านการยกระดับราคา พบว่า ในช่วงเริ่มดำเนินโครงการ ราคาเนื้อมะพร้าวแห้ง ณ จุดรับซื้อ 10 - 12 บาท ใกล้เคียงกับราคาเป้าหมายขั้นต่ำ (ณ ระดับความชื้น 15 - 18 เปอร์เซ็นต์ ราคา 12 บาทต่อกิโลกรัม) และลดลงเหลือ 8 - 10 บาทต่อกิโลกรัม ในช่วงปลายโครงการ แต่อย่างไรก็ตาม เกษตรกรในโครงการสามารถขายเนื้อมะพร้าวแห้งได้ในราคาเฉลี่ย 9.73 บาทสูงกว่าราคา นอกโครงการ 0.73 บาทต่อกิโลกรัม และมะพร้าวผลในช่วงที่มีโครงการในภาพรวมมีราคาเพิ่มขึ้น 0.88 - 2.50 บาทต่อผล

แผนภาพแสดงราคาเนื้อมะพร้าวแห้งที่เกษตรกรได้รับระหว่างมีโครงการ (ณ ก.ย. - พ.ย. 2555)

ความพึงพอใจต่อโครงการของเกษตรกร ผู้รวบรวม และเจ้าหน้าที่ ได้แก่ ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ การกำหนดโควตารับซื้อ ความรวดเร็วในขั้นตอนการดำเนินงาน ณ จุดรับซื้อ ที่ตั้งจุดรับซื้อ และการกำหนดราคามะพร้าวแห้งตามระดับความชื้น เป็นต้น ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดีไปทางมาก ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.60

ในภาพรวมจากการดำเนินงานโครงการ เกษตรกรมีการนำมะพร้าวผล และมะพร้าววงออกมาแปรรูปเป็นมะพร้าวแห้งเพิ่มขึ้น สามารถลดปริมาณการสูญเสียมะพร้าวได้ แต่การทำเนื้อมะพร้าวแห้งมีต้นทุนค่าแรงงานค่อนข้างสูงและต้องใช้ระยะเวลา ทำให้บางรายไม่สามารถขายในโครงการได้ทัน ในการวัดความชื้นเนื้อมะพร้าวแห้งในทางปฏิบัติยังไม่มีเครื่องวัดความชื้น แต่ใช้การพิจารณาด้วยสายตาและประสบการณ์ของผู้รวบรวม ส่วนการกำหนดราคาเป็นไปตามราคาตลาดและราคาโรงงานปลายทาง ปริมาณเนื้อมะพร้าวแห้งแต่ละปี แต่ระยะเวลาไม่แน่นอนขึ้นกับราคา มะพร้าวผลและมะพร้าวขาว ทำให้ราคามีความผันผวน หาแหล่งขายยาก โรงงานสกัดน้ำมันมะพร้าวหลายแห่งวางแผนการผลิตและการตลาดได้ยาก จึงปรับเปลี่ยนกิจการและใช้สินค้าอื่นทดแทน

ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหามะพร้าวในอนาคต ควรเพิ่มมาตรการรองรับตลอดห่วงโซ่สินค้า กลไกการปฏิบัติงานระดับจังหวัดควรมอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน และมาตรการระยะยาวควรมีมาตรการดูแลมะพร้าวอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การปลูก การแปรรูป และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2552 ได้ปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน และให้ทุกหน่วยงานซึ่งได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อจัดซื้อ อาหารเสริม (นม) โรงเรียน จัดซื้อจากองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ด้วยวิธีกรณีพิเศษ เพื่อให้ นักเรียนได้ดื่มนมมีคุณภาพ ผลิตจากนมโคสดภายในประเทศ แก้ปัญหาการขาดสารอาหาร บริหารการชำระเงินค่านมโรงเรียนให้รวดเร็วขึ้น และช่วยให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายนํ้านมดิบได้หมด โดยการบริหารจัดการนมโรงเรียนรองรับนํ้านมดิบไม่น้อยกว่า 1,200 ตัน ซึ่งระยะเวลาการจัดซื้ออาหารเสริม (นม) โรงเรียนดังกล่าวจะสิ้นสุดภายในวันที่ 30 กันยายน 2556 จึงสมควรให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม พิจารณาทบทวนราคากลางนมโรงเรียนที่จะจำหน่ายในอนาคตให้มีความเหมาะสม และพิจารณาเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายอื่นสามารถเข้าร่วมโครงการได้อย่างเป็นธรรม รวมทั้งจัดให้มีกระบวนการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานโครงการเป็นระยะ ๆ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ให้ทำการประเมินผลการบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน เพื่อนำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาการต่ออายุการบริหารจัดการโครงการ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ (เจ้าหน้าที่สหกรณ์/ผู้จัดการศูนย์ฯ/ผู้ประกอบการที่รวบรวมนํ้านมดิบเพื่อแปรรูป) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียน และนักเรียน ผลการประเมินสรุป ได้ดังนี้

ด้านการจัดสรรอาหารเสริม (นม) โรงเรียน พบว่า นักเรียนตั้งแต่ชั้นก่อนวัยเรียนจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนได้ดื่มนมที่มีคุณภาพเฉลี่ยต่อภาคการศึกษา 7.94 ล้านคน ครบ 260 วัน ซึ่งนักเรียนร้อยละ 98.09 ได้บริโภคอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ครบตามจำนวน มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่ได้บริโภค เนื่องจากไม่ชอบรสชาติ บรรจุภัณฑ์ไม่สวยดูไม่น่าบริโภค

ด้านการบริหารจัดการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน พบว่า ตั้งแต่ปี 2553 - 2555 มีปริมาณนํ้านมดิบที่ทำ MOU เฉลี่ย 1,238 ตันต่อวัน สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดให้รองรับนํ้านมได้ไม่น้อยกว่า 1,200 ตันต่อวัน โดยสามารถจัดสรรสิทธิการจำหน่ายและส่งนมให้นักเรียนได้ดื่ม จำนวน 7,938,202 ถูงหรือกล่องต่อวัน ส่วนด้านการจำหน่ายนํ้านมดิบ มีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมร้อยละ 10.20 จำหน่ายนํ้านมดิบได้ราคาสูงกว่าราคาที่ประกาศหน้าโรงงาน เฉลี่ย 18.49 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นผลจากการผลิตที่ถูกต้อง และการปรับปรุงฟาร์มตามมาตรฐาน

ด้านการบริหารการชำระเงินค่านมโรงเรียน

พบว่า มีความรวดเร็วขึ้น เนื่องจากได้ลดขั้นตอน การปฏิบัติงานและระยะเวลา การดำเนินการจัดซื้อนมโรงเรียน (จากการประกวดราคาหรือการตกลง ราคาของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 มาเป็นการจัดซื้อโดยวิธีกรณีพิเศษ) โดยศูนย์รวบรวมนมดิบ ร้อยละ 60.00 ได้รับเงินจากผู้ประกอบการ โรงงานแปรรูปนมภายใน 7 วัน หลังการจัดส่งเสร็จ ผู้ประกอบการ โรงงานแปรรูปนมได้รับเงินจากองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตาม กำหนดเวลาภายใน 1 เดือน และโรงเรียนร้อยละ 73.68 สามารถ ชำระเงินภายในระยะเวลา 30 วัน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

อย่างไรก็ตาม ในการบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน พบว่า เมื่อมีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง จะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการโครงการในภาคการศึกษา แรกของ การปรับเปลี่ยน เพราะมีขั้นตอนการดำเนินงาน และต้อง ใช้ระยะเวลาทำความเข้าใจให้ตรงกัน ในการเปลี่ยนแปลงชนิดของ อาหารเสริม (นม) โรงเรียน จากนมพาสเจอร์ไรส์เป็นนม ยู.เอช.ที ชนิดกล่อง ซึ่งมีราคาต่อหน่วยสูงกว่า ประกอบกับการใช้ตัวเลข จำนวนนักเรียนจากภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษาที่ผ่านมา เป็นฐาน ในการจัดสรร ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของจำนวนนักเรียน ส่งผลให้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอ

ส่วนการตรวจรับทำได้เฉพาะการตรวจสอบทางกายภาพ เช่น จำนวนตามใบตรวจรับ สภาพ กล่อง หรือดูว่ามีกร๊อซึม บวม หรือมีรอยฉีกขาดหรือไม่ แต่ไม่สามารถตรวจสอบคุณภาพทางเคมีได้ เนื่องจากไม่มีอุปกรณ์การตรวจสอบ ขาดสถานที่เก็บและภาชนะสำหรับเก็บรักษานมอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ เกษตรกรมากกว่าร้อยละ 40 ยังไม่ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม มีการเลี้ยง และการให้อาหารที่ไม่ถูกวิธี ส่งผลต่อคุณภาพน้ำนมดิบของเกษตรกร ทำให้จำหน่ายได้ราคาต่ำกว่าราคา หน้าโรงงานที่ประกาศ

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการโครงการมีประสิทธิภาพ ในการจัดซื้ออาหารเสริม (นม) โรงเรียน ควรต้องมีความชัดเจนตั้งแต่แรกในการแจ้งชนิด หรือประเภทของอาหารเสริม (นม) โรงเรียนที่ตรงกับ ความต้องการของโรงเรียน และภาครัฐควรมีการตรวจสอบความพร้อมของโรงเรียนในโครงการ เพื่อสนับสนุนงบประมาณ การจัดหาสถานที่ และอุปกรณ์ในการเก็บรักษานมให้ได้คุณภาพ นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญตั้งแต่กระบวนการพัฒนาการเลี้ยง และจัดการฟาร์มโคนมของเกษตรกร (การผลิต ดันน้ำ) ให้ได้คุณภาพมาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลต่อราคาจำหน่ายได้ และรายได้ที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

โครงการหมู่บ้านชุมชนต้นแบบการลดต้นทุนการผลิตข้าว

ด้วยสภาพการผลิตข้าวในปัจจุบันชาวนาต้องประสบกับภาวะต้นทุนการผลิตสูง ราคาผลผลิตไม่มีเสถียรภาพ สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม การเกิดภัยธรรมชาติที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นการลดต้นทุนการผลิตข้าว เป็นวิธีการหนึ่งที่ชาวนาสามารถควบคุมได้ โดยต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดจากการพึ่งพาปัจจัยภายนอกเป็นการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวที่เหมาะสม กระทั่งเกษตรกรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำโครงการหมู่บ้านชุมชนต้นแบบการลดต้นทุนการผลิตข้าวขึ้น เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการลดต้นทุนการผลิตข้าวอย่างยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร และสร้างหมู่บ้านชุมชนต้นแบบการลดต้นทุนการผลิตข้าว เพื่อผลักดันให้มาตรการลดต้นทุนการผลิตข้าวไปสู่การปฏิบัติจริง มีเป้าหมายจังหวัดละ 1 หมู่บ้าน รวม 20 หมู่บ้าน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา โดยในปี 2556 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ทำการประเมินผลเกษตรกรที่ทำแปลงเรียนรู้และแปลงส่งเสริมที่เข้าร่วมโครงการในปี 2555 เปรียบเทียบกับเกษตรกรนอกโครงการ ผลการประเมินผลสรุปได้ ดังนี้

ผลการดำเนินงานในภาพรวมตั้งแต่ปี 2555 - 2556 ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวในหมู่บ้านชุมชนต้นแบบปีละ 20 จังหวัด โดยจัดทำแปลงเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิตข้าวจังหวัดละ 20 ไร่ และแปลงส่งเสริมจังหวัดละ 300 ไร่ต่อหมู่บ้าน

ด้านการปฏิบัติตามแนวทางการลดต้นทุนการผลิต 7 ด้าน ได้แก่ การใช้เมล็ดพันธุ์ การปรับปรุงบำรุงดิน การเตรียมดิน การปลูก การป้องกันและกำจัดศัตรูข้าว การจัดการน้ำ และการใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำ เกษตรกรนำไปปรับใช้ตามสภาพพื้นที่ พบว่า หลังเข้าร่วมโครงการเกษตรกรแปลงเรียนรู้¹ ร้อยละ 35.00 และแปลงส่งเสริม² ร้อยละ 37.00 มีการปฏิบัติตามแนวทางการลดต้นทุนการผลิต โดยมีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว และการปรับปรุงบำรุงดิน

ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในปีเพาะปลูก 2555/56 พบว่า เกษตรกรทั้งแปลงเรียนรู้ และแปลงส่งเสริม มีปริมาณผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น โดยแปลงเรียนรู้มีผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจาก 650.88 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 704.56 กิโลกรัมต่อไร่ หรือร้อยละ 8.25 และแปลงส่งเสริมมีผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจาก 624.00 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 686.88 กิโลกรัมต่อไร่ หรือร้อยละ 10.07 หลังเข้าร่วมโครงการและมากกว่าเกษตรกรแปลงนอกโครงการที่มีผลผลิตเฉลี่ย 667.97 กิโลกรัมต่อไร่

ด้านการลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรทั้งแปลงเรียนรู้และแปลงส่งเสริมมีต้นทุนการผลิตข้าวลดลง โดยแปลงเรียนรู้มีต้นทุนการผลิตหลังเข้าร่วมโครงการเฉลี่ย 6,562 บาทต่อตัน ต่ำกว่าแปลงนอกโครงการ 292.52 บาทต่อตัน ส่วนแปลงส่งเสริมมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 7,328 บาทต่อตัน ต่ำกว่าแปลงนอกโครงการ³ 473.91 บาทต่อตัน

รายการ	หลังเข้าร่วมโครงการ		แปลงนอกโครงการ
	แปลงเรียนรู้	แปลงส่งเสริม	
1. ปริมาณผลผลิต (กก./ไร่)	704.56	686.88	667.97
2. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	6,561.65	7,328.07	6,854.17
3. ราคาที่จำหน่ายได้ (บาท/ตัน)	16,215.59	15,507.59	13,945.17
4. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	9,653.94	8,179.52	7,091.00

¹ เกษตรกรแปลงเรียนรู้ หมายถึง เกษตรกรที่มีความตั้งใจจะนำเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตไปใช้ (ต้นแบบ) กลุ่มละ 2-5 ราย มีพื้นที่จัดทำแปลงเรียนรู้ 20 ไร่ต่อหมู่บ้าน

² เกษตรกรแปลงส่งเสริม หมายถึง เกษตรกรที่ขยายผลจากกลุ่มแปลงเรียนรู้ จำนวน 20-30 ราย มีพื้นที่จัดทำแปลงเรียนรู้ 300 ไร่ต่อหมู่บ้าน

ด้านการเปลี่ยนแปลงผลตอบแทน พบว่า เกษตรกรทั้งแปลงเรียนรู้และแปลงส่งเสริมสามารถจำหน่ายผลผลิตข้าวได้ราคาสูง เฉลี่ยตันละ 16,215.59 และ 15,507.59 บาท ซึ่งส่วนใหญ่ขายเป็นเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี โดยหลังเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรแปลงเรียนรู้และแปลงส่งเสริมมีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย 9,653.94 และ 8,179.52 บาทต่อตัน เมื่อเปรียบเทียบกับเกษตรกรแปลงนอกโครงการพบว่า มีผลตอบแทนสุทธิมากกว่า 1,088.52 และ 2,562.94 บาทต่อตัน ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรแปลงเรียนรู้และแปลงส่งเสริมในปี 2556 มีการดำเนินการไปพร้อม ๆ กันและการนำเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตไปปฏิบัติเป็นลักษณะประยุกต์ใช้ สำหรับการปลูกข้าวด้วยวิธีการโยนกล้า เกษตรกรยังไม่มีความมั่นใจ เนื่องจากเป็นวิธีการใหม่ ยังไม่มีประสบการณ์และผู้รับจ้างในพื้นที่มีน้อย ดังนั้น การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับแนวทางการลดต้นทุนการผลิต ควรพัฒนาเกษตรกรแปลงเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบก่อนขยายผลสู่แปลงส่งเสริม และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตควรให้ความรู้ ความเข้าใจต่อเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนในระยะต่อไป

3 เกษตรกรแปลงนอกโครงการ หมายถึง เกษตรกรที่ทำการผลิตข้าวโดยวิธีทั่วไป

ส่วนที่ 5

กิจกรรม ในรอบปีงบประมาณ 2556

สวก. ให้การต้อนรับเอกอัครราชทูต นิวซีแลนด์ประจำประเทศไทย

วันที่ 29 มกราคม 2556 นายคณิต ลิขิตวิทย์อายุวัฒน์ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ให้การต้อนรับ H.E. Tony Lynch เอกอัครราชทูตนิวซีแลนด์ประจำประเทศไทย พร้อมคณะ ในการเข้าแนะนำตนเอง และแลกเปลี่ยนความเห็นในเรื่องกรอบความร่วมมือ พันธมิตรนานาชาติการวิจัยก๊าซเรือนกระจก ภาคเกษตร (Global Research Alliance on Agricultural Greenhouse Gases: GRA) และการทบทวนสินค้าที่มีมาตรการปกป้องพิเศษ ภายใต้กรอบความตกลงความเป็นหุ้นส่วนที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย - นิวซีแลนด์ (Thailand-New Zealand Closer Economic Partnership Agreement: TNZCEP) ณ ห้องประชุม AEOC อาคาร ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดมความคิดเห็น ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2559 (ครั้งที่ 4 ภาคกลาง)

วันที่ 8 มีนาคม 2556 นายนิวัติ สุธีมีชัยกุล รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดมความคิดเห็น ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2556 - 2559 ณ โรงแรมรามามาการ์เดนส์ กรุงเทพฯ (ครั้งที่ 4 ประจำภาคกลาง) ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ จัดขึ้นเพื่อระดมข้อคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเกษตรกร และเกษตรกร ในการจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ ให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และเหมาะสมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของประเทศ

ในการนี้ นายสุรศักดิ์ พันธุ์พ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้กล่าวรายงานพร้อมชี้แจงถึงยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2556 - 2559 ทั้งนี้ การสัมมนาดังกล่าว มีกำหนดจัดขึ้นรวม 4 ภาคทั่วประเทศ เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นก่อนสรุปนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติต่อไป

พิธีเปิดที่ทำการสำนักเลขาธิการองค์กร สำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม

วันที่ 29 มีนาคม 2556 ดร.อภิชาติ พงษ์ศรีหดุลชัย ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดที่ทำการสำนักเลขาธิการองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve: APTERR) ณ องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม ชั้น 2 อาคารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยมีนายอภิชาติ จงสกุล เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวต้อนรับ ซึ่งภายในงาน มีการจัดแสดงนิทรรศการความเป็นมาและการดำเนินงานของ APTERR ทั้งนี้ มีคณะมนตรีถาวร APTERR จาก 13 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศอาเซียน 10 ประเทศและประเทศบวกสาม คณะผู้บริหาร และแขกผู้มีเกียรติจากภาคส่วนต่าง ๆ และสื่อมวลชน เข้าร่วม

พิธีลงนามเอกสารโครงการความร่วมมือทางวิชาการภายใต้กรอบความร่วมมือระดับประเทศ ระหว่างกระทรวงเกษตรฯ กับ FAO

วันที่ 15 พฤษภาคม 2556 นายยุคล ลิ้มแหลมทอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีลงนามโครงการความร่วมมือทางวิชาการภายใต้กรอบความร่วมมือระดับประเทศ (Country Programming Framework: CPF) ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ FAO โดยมี นายชวลิต ชูขจร ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวรายงาน ณ ห้องประชุม 123 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการนี้ และ Mr. Vili A. Fuavao, Deputy Regional Representative, FAO ประจำประเทศไทย และ นายอภิชาติ จงสกุล เลขาธิการ สคก. ได้ร่วมลงนามเอกสารในโครงการ TCP/THA/3403 “National Agro-economic Zoning for Major Crops in Thailand”

พิธีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ กับมหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันที่ 17 พฤษภาคม 2556 นายอภิชาติ จงสกุล เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วย รศ.ดร.กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมลงนาม ในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กับ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ โรงแรมพูลแมน ขอนแก่น ราชา ออร์คิด จ.ขอนแก่น เพื่อประสานการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสพการณ์ ข้อคิดเห็น พัฒนาองค์ความรู้ ต่อยอดองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศ และ สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพิ่มขีดความสามารถ ในการวิเคราะห์ วิจัยและการพยากรณ์เศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้ง การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ร่วมกัน โดยมีกำหนดระยะเวลา ความร่วมมือ 5 ปี ทั้งนี้ มีคณะผู้บริหาร จากทั้งสองหน่วยงาน และ สื่อมวลชน ร่วมเป็นสักขีพยาน

ผศก. ได้รับประกาศเกียรติคุณรับรองคุณภาพการบริการจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified FL) ประจำปี 2556

วันที่ 20 พฤษภาคม 2556 นางอารีย์ โสภวัต รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับเกียรติเป็นตัวแทนรับมอบประกาศเกียรติคุณรับรองคุณภาพการบริการจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified FL) ประจำปี 2556 จากสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ผ่านการรับรองคุณภาพการบริการจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ณ ห้องจตุรทิศ โรงแรมโกลเด้น ทิวลิป ซอฟเฟอริน กรุงเทพฯ

การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “กองทุน FTA: ลดจุดด้อย เสริมจุดเด่น ให้เกษตรกรไทยพร้อมสู่ AEC”

วันที่ 13 มิถุนายน 2556 นายอภิชาติ จงสกล เลขาธิการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “กองทุน FTA: ลดจุดด้อย เสริมจุดเด่น ให้เกษตรกรไทยพร้อมสู่ AEC” ณ ห้องกัลปพฤกษ์ โรงแรมเวสเทิร์น แกรนด์ ไฮเต็ล จังหวัดราชบุรี เพื่อให้ภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันเกษตรกร และเกษตรกร ตระหนักรู้ถึงผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าและการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 ทั้งด้านบวกและลบอย่างถูกต้อง สำหรับสินค้าเกษตรหลักในภาคกลางตอนล่างและภาคตะวันตก เช่น ปศุสัตว์ ข้าว มะพร้าว ไม้ตัดดอก และผักต่าง ๆ เพื่อให้สามารถแข่งขันทั้งด้านการผลิต การตลาด และการค้าสินค้าเกษตรกับนานาประเทศได้อย่างยั่งยืน

The Joint FAO/JIRCAS/AFSIS Meeting on Crop Supply and Demand Analysis

วันที่ 8 กรกฎาคม 2556 นายอภิชาติ จงสกุล เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ให้เกียรติกล่าวต้อนรับคณะผู้เข้าร่วมฝึกอบรม The 1st AFSIS F Model Training Program และการจัดประชุม Ad-hoc AFSIS Focal Point Meeting ห้องประชุมศรีปลั่ง อาคารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยมี Mr.Hiroyuki Konuma, Assistant Director General, FAORAP กล่าวเปิดการอบรม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วยคณะกรรมการดำเนินงาน AFSIS (Focal Point) ของประเทศสมาชิก ASEAN+3 และเจ้าหน้าที่จากประเทศสมาชิก ASEAN รวมทั้งผู้แทนจากกระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมง ประเทศญี่ปุ่น FAO JIRCAS รวมถึงวิทยากรจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าร่วม การฝึกอบรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อพัฒนาแบบจำลองการพยากรณ์ข้อมูล โดยจัดให้มีขึ้นระหว่างวันที่ 8 - 13 กรกฎาคม 2556

สศก.แถลงภาวะเศรษฐกิจการเกษตรครึ่งปี และแนวโน้มปี 2556

วันที่ 29 กรกฎาคม 2556 นายอภิชาติ จงสกุล เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) แถลงข่าวภาวะเศรษฐกิจการเกษตรครึ่งปี และแนวโน้มตลอดปี 2556 ณ ห้องประชุมศูนย์ติดตามและพยากรณ์เศรษฐกิจการเกษตร ชั้น 3 อาคารศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดย สศก. ได้ประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในภาพรวมของภาคเกษตร และรายสาขา ทั้ง พืช ปศุสัตว์ ประมง บริการทางการเกษตร และป่าไม้ ในครึ่งปีแรกและแนวโน้มตลอดปี 2556 ทั้งนี้ มีคณะผู้บริหาร และสื่อมวลชนเข้าร่วม

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แผนพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมัน และ น้ำมันปาล์ม ปี 2556-2560 ณ จังหวัดชุมพร

วันที่ 14 สิงหาคม 2556 นายพีรศักดิ์ หินเมืองเก่า ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร เป็นประธานเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แผนพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมัน และ น้ำมันปาล์ม ปี 2556-2560 ณ โรงแรมชุมพรการ์เดนส์ จังหวัดชุมพร ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะทำงานยกร่าง แผนพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมัน และ น้ำมันปาล์ม ปี 2556-2560 ได้จัดขึ้นเพื่อให้ได้แผนพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมัน และ น้ำมันปาล์ม ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 และเป็นแผนพัฒนาที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำและให้การยอมรับ

ในการนายคณิต ลิขิตวิทยาวุฒิ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้กล่าวรายงาน ซึ่งการสัมมนาได้มีการนำเสนอร่าง “แผนพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมัน และ น้ำมันปาล์ม ปี 2557 - 2564 โดยผู้แทนสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร และ ในช่วงปลายเป็นการระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย ทั้งนี้ มีผู้แทนภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา เกษตรกร สถาบันเกษตรกรและ ผู้สนใจเข้าร่วม

ปลัดกระทรวงเกษตรฯ ตรวจเยี่ยมและ มอบนโยบายแก่นักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วันที่ 30 ตุลาคม 2556 นายชวลิต ชูขจร ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เกียรติตรวจเยี่ยมสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และติดตามงานที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายพร้อมมอบแนวทางการทำงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรแก่คณะผู้บริหารเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ ห้องประชุมพื้งบุญฯ ชั้น 8 อาคารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในครั้งนี้ นายอนันต์ ลิลา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้กล่าวต้อนรับพร้อมแนะนำคณะผู้บริหารและรายงานการดำเนินงานในปี 2556 รวมทั้งภารกิจสำคัญที่จะดำเนินการในปี 2557

การประชุมคณะมนตรีประศาสน์การ ของ CAPSA สมัยที่ 10

วันที่ 13 ธันวาคม 2556 นายสุรศักดิ์ พันธุ์พ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานกล่าวเปิดการประชุมคณะมนตรีประศาสน์การของ CAPSA สมัยที่ 10 ณ ศูนย์ประชุมสหประชาชาติ (UN Conference Centre) เพื่อทบทวนผลสำเร็จของการดำเนินงานและการพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นหลังการประชุมคณะมนตรีประศาสน์การของ CAPSA สมัยที่ 9 นอกจากนี้ยังมีการหารือเกี่ยวกับแผนการดำเนินการสำหรับปี 2014 ทั้งนี้มีผู้แทนจากประเทศสมาชิกของ CAPSA ได้แก่ อัฟกานิสถาน บังคลาเทศ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ปากีสถาน ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ ศรีลังกา และไทยเข้าร่วม

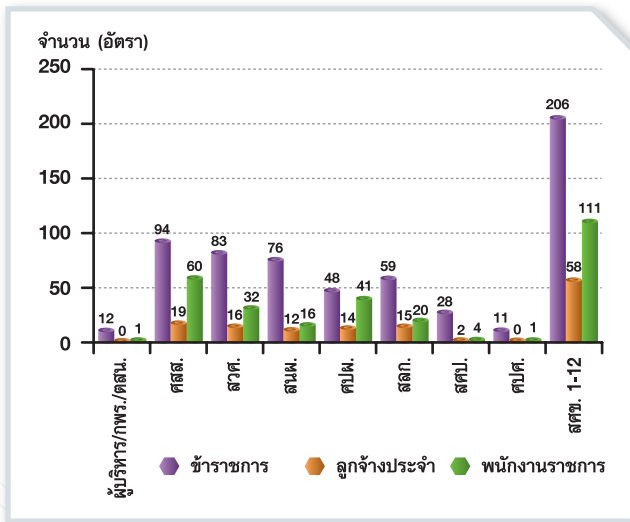
ภาคพจนก

อัตรากำลังข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการ

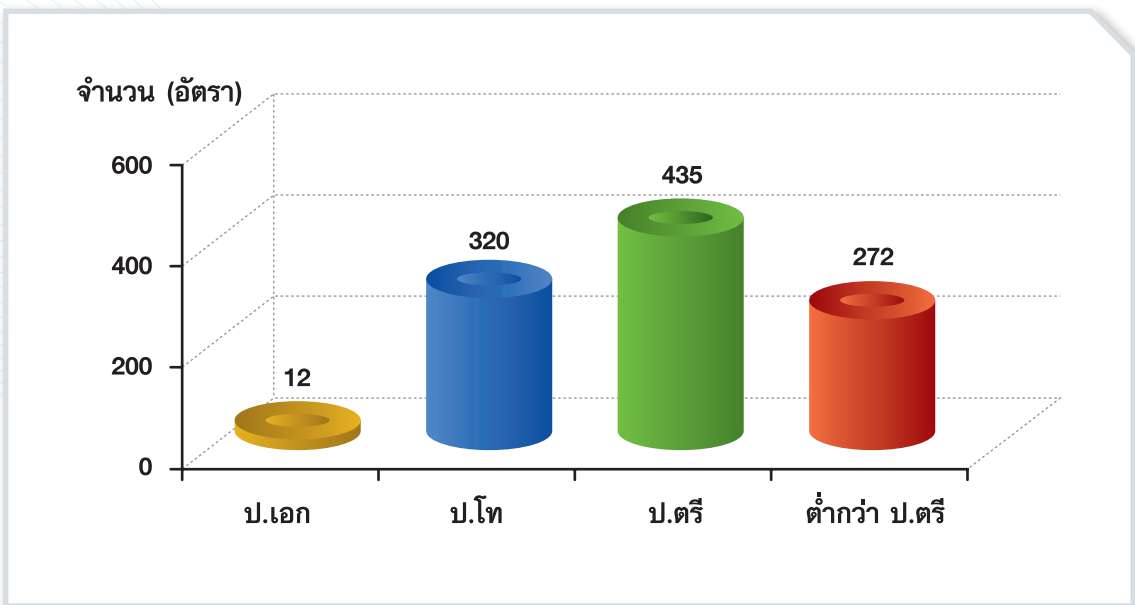
อัตรากำลังของข้าราชการ	662	อัตรา	มีคน	617	อัตรา
อัตรากำลังของลูกจ้างประจำ	136	อัตรา	มีคน	136	อัตรา
อัตรากำลังของพนักงานราชการ	287	อัตรา	มีคน	286	อัตรา

อัตรากำลังข้าราชการ/ลูกจ้างประจำ/พนักงานราชการ

- กพร. : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- ตสน. : กลุ่มตรวจสอบภายใน
- ศสส. : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
- สวศ. : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
- สนพ. : สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
- ศปพ. : ศูนย์ประเมินผล
- สลก. : สำนักงานเลขานุการกรม
- สศป. : สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
- ศปศ. : ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร
- สศช. 1-12 : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 1-12

อัตรากำลังแยกตามวุฒิการศึกษา

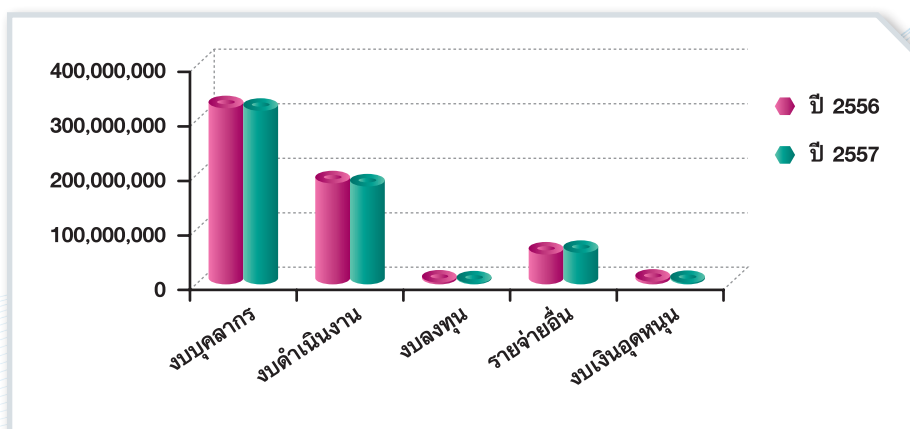
ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2556

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556-2557

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หน่วย : บาท

	ปี 2556	ปี 2557	อัตรา เพิ่ม/ลด ร้อยละ
งบประมาณ	583,168,100	575,188,500	-1.37
งบบุคลากร	328,451,200	324,693,300	-1.14
เงินเดือน	250,292,000	235,165,800	-6.04
ค่าจ้างประจำ	31,010,000	31,127,000	0.38
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	47,149,200	58,400,500	23.86
งบดำเนินงาน	190,227,100	187,430,300	-1.47
ค่าตอบแทน ใช้น้อยและวัสดุ	183,447,400	181,344,400	-1.15
ค่าสาธารณูปโภค	6,779,700	6,085,900	-10.23
งบลงทุน	0	0	0.00
ครุภัณฑ์	0	0	0.00
ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	0	0	0.00
รายจ่ายอื่น	58,519,800	61,124,900	4.45
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว	11,321,500	10,189,400	-10.00
ค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษา	7,665,300	2,550,000	-66.73
การเป็นเจ้าภาพจัดประชุมระหว่างประเทศ	0	1,224,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดทำข้อมูลพืชเศรษฐกิจเชิงลึกที่เป็นเอกภาพ	27,802,500	16,001,400	-42.45
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภายใต้โครงการบูรณาการ กษ.	6,003,000	4,833,300	-19.49
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์สินค้าเกษตรของ กษ.	5,727,500	7,850,000	37.06
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ประเทศ	0	18,476,800	100.00
งบเงินอุดหนุนทั่วไป	5,970,000	1,940,000	-67.50
ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งกองทุนสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียน บวกสาม	970,000	1,940,000	100.00
ค่าใช้จ่ายสมทบการประชุมลี้กานาชาติ	5,000,000	0	-100.00

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนกลาง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4,
0 2940 5556-9
Website : <http://www.oae.go.th>

สำนักงานเลขาธิการกรม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0 2940 7222 โทรสาร 0 2940 7223
E-mail : ost@oae.go.th

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0 2579 0976, 0 2579 3607, 0 2940 5521
โทรสาร 0 2579 8543
E-mail : cai@oae.go.th

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0 2940 7488, 0 2579 0613
โทรสาร 0 2579 0910
E-mail : baer@oae.go.th

สำนักนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0 2940 6484 โทรสาร 0 2940 6489
E-mail : bapp@oae.go.th

ศูนย์ประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0 2579 0615 โทรสาร 0 2579 5551
E-mail : dappe@oae.go.th

สำนักเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0 2940 7033, 0 2579 5830, 0 2579 5832
โทรสาร 0 2940 7033, 0 2579 5830
E-mail : depp-inter@oae.go.th

ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10900
โทร. 0 2579 8161
โทรสาร 0 2579 8162
E-mail : aeoc@oae.go.th

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 1

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภายในสถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่
ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ 50180
โทร. 0 5312 1318-9 โทรสาร 0 5312 1318
E-mail : zone1@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน
ลำปาง แม่ฮ่องสอน พะเยา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 2

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บริเวณศูนย์ราชการ ต.หัวรอ อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
โทร. 0 5532 2650, 0 5532 2658
โทรสาร 0 5532 2650 ต่อ 17, 0 5532 2658 ต่อ 17
E-mail : zone2@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด พิษณุโลก เพชรบูรณ์ อุดรดิตถ์
สุโขทัย ตาก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 3

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถ.มิตรภาพ อุดรฯ-ขอนแก่น บ้านข้าวสาร ต.โนนสูง
อ.เมือง จ.อุดรธานี 41330
โทร. 0 4229 2557-8 โทรสาร 0 4229 2557-8
e-Mail : zone3@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด อุดรธานี เลย หนองคาย
หนองบัวลำภู สกลนคร นครพนม บึงกาฬ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 4

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

345 หมู่ที่ 15 ต.ท่าพระ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40260
โทร. 0 4326 1513 โทรสาร 0 4326 1513
e-mail : zone 4@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด ขอนแก่น ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์
มหาสารคาม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 5

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

95 หมู่ที่ 10 บ้านดอน ต.โคกกรวด
อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30280
โทร. 0 4446 5079, 0 446 5120
โทรสาร 0 4446 5079, 0 4446 5120

e-mail : zone5@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์
ชัยภูมิ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 6

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

184/9 หมู่ที่ 8 ถ.ทุ่งสุขลา ต.ทุ่งสุขลา
อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี 20230
โทร. 0 3835 1262, 0 3835 1398
โทรสาร 0 3835 1261

e-mail : zone6@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก
ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง จันทบุรี ตราด สมุทรปราการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 7

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เลขที่ 238 หมู่ที่ 4 ต.บางหลวง อ.สรรพพยา
จ.ชัยนาท 17150
โทร. 0 5640 5007-8 โทรสาร 0 5640 5007
e-mail : zone7@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี
สุพรรณบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี
กรุงเทพฯ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 8

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

131 ถ.ธราธิบดี เทศบาลเมืองท่าข้าม

อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี 84130

โทร. 0 7731 1373, 0 7731 1641

โทรสาร 0 7731 1641

e-mail : zone8@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง

ภูเก็ต กระบี่ พังงา นครศรีธรรมราช

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 9

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

163/38 หมู่ที่ 2 ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา 90000

โทร. 0 7431 2996 โทรสาร 0 7431 1589

e-mail : zone9@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด สงขลา พัทลุง สตูล ตรัง

ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 10

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

8 ถ.เสือป่า ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000

โทร. 0 3233 7954, 0 3233 7951

โทรสาร 0 3233 7951

e-mail : zone10@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด ราชบุรี นครปฐม กาญจนบุรี

สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 11

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

85 ถ.สถลมารค (วาริน-เดชอุด) ต.ศรีโค อ.วารินชำราบ

จ.อุบลราชธานี 34190

โทร. 0 4528 8811-2 โทรสาร 0 4528 8811

E-mail : zone11@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด อุบลราชธานี มุกดาหาร

อำนาจเจริญ ยโสธร ศรีสะเกษ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 12

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ชั้น 2

ถ.สวรรค์วิถี ต.นครสวรรค์ตก

อ.เมือง จ.นครสวรรค์ 60000 โทร. 0 5680 3525

โทรสาร 0 5680 3526

e-mail : zone12@oae.go.th

รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร

เพชรบูรณ์ อุทัยธานี

“35 ปี สคก. พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรสู่ระดับสากล”

ความหมายสัญลักษณ์

เลข 35 ปี แทนลำดับของต้นไม้ที่พร้อมจะเจริญเติบโตต่อยอดพลีใบ และออกผล
เพชฌัญชัตถ์ลักษณะ ยกระดับ และพัฒนาศักยภาพมาตรฐานของเศรษฐกิจการเกษตรไทย
ไทยใช้ลายโลกสอดประสานกันอย่างมีดุลยภาพพุ่งกระจายในทุกด้านไปสู่ระดับสากล

คณะกรรมการจัดทำหนังสือ

รายงานประจำปี 2556 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1. อนันต์	ลีลา
2. นายสุรศักดิ์	พันธ์นพ
3. นายคนิต	ลิขิตวิทยาวุฒิ
4. นางอารีย์	โสมาดี
5. นางสาวสุดารัตน์	เตชะศรีประเสริฐ
6. นางสาวรังษิต	ภูศิริกัญญา
7. นางสาวนงนุช	ดีแท้
8. นางสาวราตรี	เม่นประเสริฐ
9. นายณฐนน	เข็มเงิน
10. นายพลเชษฐ์	ตราโช
11. นางสาวเมษารัตน์	สังขวุฒิ
12. นางพนิดา	โตพวง
13. นางสาวยุพา	ลิ้มสวัสดิ์
14. นายชัยภัทร์	รัชคุปต์
15. นายนพดล	ศรีพันธุ์
16. นายรักศักดิ์	รักเดช
17. นางสาวอรพิม	สุนทรเกตุ
18. นางสาวนริศรา	เอี่ยมคุ้ม
19. นางสาวแก้วก้อย	ทองรอด
20. นางสาวจิตติภา	เด่นศรีเสริกุล
21. นางสาวหทัยรัตน์	หยีวิยม
22. นางศศิญา	ปานตัน
23. นายชัยทัต	อุยะอรรังสิทธิ์
24. นางสาวณิรศพร	มีนพัฒน์สันติ
25. นางสาวณิรพร	จิตติพรชจิต
26. นายณัฐวุฒิ	บุญเชย

“ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร” สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เปิดให้บริการตั้งแต่ 24 มีนาคม 2557 ด้วยข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญ แบบ one stop service ในรูปแบบการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และครบวงจร ทั้งข้อมูลด้านองค์กร แผนปฏิบัติงาน ข้อมูลด้านนโยบาย งานวิจัย การติดตามและประเมินผล ตลอดจนข้อมูลด้านราคาสินค้าเกษตร ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคมเกษตรกร ข้อมูลแผนที่ การพยากรณ์ การเตือนภัย การผลิต การตลาด การนำเข้า - ส่งออก ทั้งของพืช ปศุสัตว์ และประมง แก่เกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ผ่านระบบ Call Center หมายเลข 0 2561 5006 หรือสามารถดูรายละเอียดทางเว็บไซต์ <http://infoservice.oae.go.th> และ E-mail : infoservice@oae.go.th

ทั้งนี้ สามารถติดต่อขอรับข้อมูลโดยตรงได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร ชั้น 2 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ศูนย์ปฏิบัติการ
Agricultural Economics Operation Centre
(AEOC)

วิทยาลัยคณิศสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
“องค์กรชั้นนำการพัฒนากการเกษตรของประเทศ”

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4 โทรสาร 0 2940 7239